

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka solidarności we współczesnej demokracji liberalnej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I i II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I i II roku z grupy przedmiotów Wykłady historyczne z filozofii
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem wykładu jest prezentacja solidarności jako jednej z ważnych kategorii filozoficznych. Etyka tworzona na fundamencie solidarności podkreśla potrzebę sprawiedliwości społecznej, naturalny charakter więzi międzyludzkich, rolę rodziny i tradycji, pozytywny wpływ religii na życie publiczne. Etyka solidarności wyrasta w Polsce z doświadczenia Sierpnia 1980 r. Wiąże się z powstaniem wielkiego ruchu społecznego „Solidarność”, który rozpoczął proces upadku komunizmu i transformacji ustrojowej w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r. Natomiast idea społeczeństwa otwartego, promowana we współczesnych demokracjach liberalnych, stanowi pewien ogólny model życia zbiorowego, który charakteryzuje się brakiem jednoczącego światopoglądu i wspólnego celu

	moralnego, krytycznym indywidualizmem, niestabilnością związków międzyludzkich. Etyka solidarności jest dzisiaj ważną i skuteczną odpowiedzią na kryzys współczesnej demokracji liberalnej w wymiarze globalnym. Do najważniejszych przejawów tego kryzysu można zaliczyć m.in. społeczną atomizację, rozwarstwienie społeczne, dezintegrację różnego rodzaju wspólnot, wykluczenie społeczne, depersonalizację więzi międzyludzkich.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Solidarność jako kategoria etyczna	2
2.	Filozoficzne interpretacje solidarności	2
3.	Kategoria solidarności na przestrzeni dziejów	2
4.	Etyczny wymiar pierwszej „Solidarności”	2
5.	Solidarność i marksizm	2
6.	Podstawy etyki solidarności	2
7.	Myślenie według wartości	2
8.	Etyka solidarności Józefa Tischnera	2
9.	Homo sovieticus i postkomunizm	2
10.	Idea społeczeństwa otwartego	2
11.	Etyka neoliberalizmu	2
12.	Od tolerancji do solidarności	2
13.	Etyka solidarności i kumunitaryzm	2
14.	Problem „Ewangelii Sukcesu i Dobrobytu”	2
15.	Przyszłość solidarności i ekonomii neoliberalnej	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych	Student wyjaśnia genezę oraz ewolucję idei solidarności w kontekście filozofii politycznej i etyki XX i XXI wieku.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

	subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami		
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student analizuje i porównuje wybrane koncepcje solidarności w ramach liberalnej demokracji, odwołując się do tekstów filozoficznych autorów takich jak Rawls, Habermas, Taylor, Honneth.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U02	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie formułuje i uzasadnia stanowisko wobec problemu solidarności społecznej w kontekście napięć między wolnością jednostki a dobrem wspólnym.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student rekonstruuje i porównuje typowe linie argumentacyjne charakterystyczne dla etycznych i politycznych teorii solidarności, wskazując ich implikacje normatywne.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	1
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena końcowa ustalana jest na podstawie egzaminu ustnego - 100%

Egzamin ustny obejmuje:

1. Znajomość lektur obowiązkowych i uzupełniających (50%)
2. Umiejętność analizy koncepcji solidarności w kontekście filozofii politycznej i etyki (30%)
3. Umiejętność konstruowania argumentacji filozoficznej (20%)

Szczegółowe kryteria ocen:

Ocena 5.0 (bardzo dobry):

- Doskonała znajomość wszystkich lektur obowiązkowych (Tischner, Chudy, Kobyliński) i znacznej części literatury uzupełniającej
- Samodzielna, krytyczna analiza koncepcji solidarności w kontekście napięć między wolnością jednostki a dobrem wspólnym
- Umiejętność porównania różnych stanowisk (Rawls, Habermas, Taylor, Honneth) i syntezy własnego poglądu
- Spójna, oryginalna argumentacja z wykorzystaniem przykładów historycznych i współczesnych
- Swobodne posługiwanie się terminologią z zakresu etyki i filozofii polityki

Ocena 4.5 (dobry plus):

- Bardzo dobra znajomość lektur obowiązkowych i wybranych tekstów uzupełniających
- Trafna analiza głównych koncepcji etyki solidarności
- Umiejętność zestawiania różnych stanowisk filozoficznych
- Logiczna i spójna argumentacja
- Właściwe używanie terminologii specjalistycznej

Ocena 4.0 (dobry):

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawna analiza podstawowych koncepcji solidarności
- Umiejętność przedstawienia głównych stanowisk (liberalizm, kumunitaryzm, personalizm)
- Poprawna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.5 (dostateczny plus):

- Znajomość podstawowych treści z lektur obowiązkowych (minimum: Tischner, Etyka solidarności)
- Częściowa analiza wybranych koncepcji
- Umiejętność przedstawienia wybranych stanowisk
- Argumentacja wymaga dopracowania
- Terminologia używana z drobnymi błędami

Ocena 3.0 (dostateczny):

- Znajomość wybranych fragmentów lektur obowiązkowych
- Powierzchowna analiza zagadnień
- Uprozczone przedstawienie stanowisk
- Argumentacja fragmentaryczna

- Terminologia używana z błędami

Ocena 2.0 (niedostateczny):

- Brak znajomości lektur obowiązkowych lub niemożność ich omówienia
- Brak umiejętności analizy koncepcji solidarności
- Brak poprawnej argumentacji
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje jedno z 15 pytań egzaminacyjnych (lista pytań dostępna na platformie e-learningowej 2 tygodnie przed sesją)
2. Czas na przygotowanie odpowiedzi: 15 minut
3. Odpowiedź studenta: 10-15 minut
4. Pytania dodatkowe egzaminatora: 5-10 minut

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie oceny minimum 3.0)

Uwagi:

- Student może poprawić ocenę z egzaminu w terminie poprawkowym
- Aktywny udział w dyskusjach na wykładzie jest mile widziany i może być uwzględniony przy ocenach granicznych
- W przypadku nieobecności na egzaminie w pierwszym terminie z przyczyn losowych, student przystępuje do egzaminu w terminie poprawkowym

Literatura obowiązkowa

1.	Chudy W., Zdrada Solidarności, „Ethos” 67-68 (2004), s. 84-121.
2.	Kobyliński A., Dzieje „Solidarności” i wojna idei, w: Sieci (2016)35, s. 66-68.
3.	Tischner J., Etyka solidarności. Homo sovieticus, Kraków 1992.

Literatura uzupełniająca

1.	Chmielewski A., Społeczeństwo otwarte czy wspólnota? Filozoficzne i moralne podstawy nowoczesnego liberalizmu oraz jego krytyka we współczesnej filozofii społecznej, Wrocław 2001.
2.	Kobyliński A. (red.), Wiara i wolność. Doświadczenie i dziedzictwo pierwszej „Solidarności”, Płock 2001.
3.	Kobyliński A., Post-Communism, Liberalism and Solidarity in the Countries of Central and Eastern Europe after 1989, „Seminare. Poszukiwania Naukowe” 39(2018)4, s. 105-113.
4.	Kobyliński A., The Role of Solidarity in an Open Society. W: Europejskie konteksty interkulturalnej komunikacji, red. P. Ivanic, M. Hetenyi, Z. Taneski, Nitra 2009, s. 139-148.
5.	Krasnodębski Z., Demokracja peryferii, Gdańsk 2003.
6.	Kucz M., Etyka neoliberalizmu, Kraków 2019.
7.	Kupczak J., Idea solidarności w myśli Karola Wojtyły, „Ethos” 67-68 (2004), s. 67-83.
8.	Legutko R., Etyka absolutna i społeczeństwo otwarte, Kraków 1998.
9.	Szacki J., Liberalizm po komunizmie, Kraków 1994.

10.	Weigel G., Ostateczna rewolucja, Poznań 1995.
-----	---

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Antropologia filozoficzna
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Michał Zembrzusi
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	nd.
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Wykłady historyczne z filozofii</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład historyczny z filozofii
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest wprowadzenie studenta do wybranych zagadnień antropologii filozoficznej, zarówno w wymiarze systematycznym, jak i historycznym. Zajęcia nie są jednak planowane jako wykład historyczny, raczej koncentrują się na ukazaniu klasycznej koncepcji człowieka, ale zarazem obecności tematyki antropologii filozoficznej w rozmaitych wymiarach kulturowych, społecznych, politycznych, prawnych itd. W zamierzeniu zajęć jest to, aby student potrafił dostrzec rozmaite (najczęściej ukryte) filozoficzne założenia dotyczące natury człowieka w rozmaitych teoriach filozoficznych, politycznych, prawnych, medycznych itd..

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Antropologia filozoficzna wśród nauk o człowieku (antropologia kulturowa, antropologia biologiczna, psychologia)	2
2.	Zarys dziejów filozofii człowieka	2
3.	Istnienie człowieka. Ujęcie strukturalne i genetyczne	2
4.	Powstanie człowieka – stworzony i zrodzony	2
5.	Człowiek jako Osoba	2
6.	Czym jest dusza	2
7.	Czym jest ciało	2
8.	Płciowość człowieka	2
9.	Władze poznawcze (zmysły i intelekt) i władze dążeniowe (uczucia i wola)	2
10.	Podjęmowanie decyzji i skuteczne zarządzanie	2
11.	Doskonalenie człowieczeństwa – sprawności intelektu i woli	2
12.	Problem śmierci i nieśmiertelności człowieka	2
13.	Relacje osobowe	2
14.	Człowiek i wspólnoty ludzkie	2
15.	Klasyczna koncepcja człowieka a transgresja i transhumanizm	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W05;	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student przedstawia rozwój głównych stanowisk antropologicznych w historii filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem klasycznej i nowożytnej tradycji europejskiej	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.
FI2_W06;	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także	Student charakteryzuje kluczowe pojęcia antropologii filozoficznej (np. natura ludzka, cielesność, duchowość, osoba) i ich interpretacje w różnych nurtach filozoficznych	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.

	w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego		
FI2_U02;	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	Student rekonstruuje i porównuje różne ujęcia człowieka w świetle wybranych tekstów filozoficznych, rozpoznając ich argumentacyjną strukturę	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student analizuje różnice i zbieżności pomiędzy ujęciami antropologicznymi (np. dualistycznymi, personalistycznymi, naturalistycznymi), wskazując ich konsekwencje teoretyczne	Dyskusja na zajęciach; egzamin ustny na zakończenie zajęć.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład, w którym korzysta się z narzędzi multimedialnych. Wykład połączony jest z dyskusją moderowaną przez prowadzącego i w oparciu o pytania zadawane przez studentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	10	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin ustny - 90%

Egzamin składa się z dwóch części:

a) Odpowiedź ustna z zakresu materiału tematycznego wykładu - 45%

- Student losuje 3 pytania z listy pytań ogólnych
- Każde pytanie oceniane osobno (skala 2.0-5.0)
- Ocena za tę część = średnia arytmetyczna z 3 pytań

b) Odpowiedź ustna z przeczytanych trzech lektur obowiązkowych - 45%

- Student otrzymuje 3 pytania z różnych lektur (Andrzejuk, Delsol, Mazur)
- Każde pytanie oceniane osobno (skala 2.0-5.0)
- Ocena za tę część = średnia arytmetyczna z 3 pytań

Ocena z egzaminu = średnia arytmetyczna z części a) i b)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach - 10%

Prowadzący odnotowuje aktywny udział studentów w dyskusjach moderowanych podczas wykładu:

- Bardzo aktywny (min. 8 merytorycznych wypowiedzi) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 merytorycznych wypowiedzi) = 7 pkt
- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 5 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 3 pkt
- Brak aktywności = 0 pkt

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (90 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 100 pkt

91-100 pkt = ocena 5.0

81-90 pkt = ocena 4.5

71-80 pkt = ocena 4.0

61-70 pkt = ocena 3.5

51-60 pkt = ocena 3.0

0-50 pkt = ocena 2.0

Szczegółowe kryteria oceniania odpowiedzi na egzaminie ustnym:

Ocena 5.0 za pytanie:

- Pełna, wyczerpująca odpowiedź
- Swobodne posługiwanie się terminologią antropologii filozoficznej

- Umiejętność odwoływania się do tekstów źródłowych
- Samodzielna refleksja i krytyczne ujęcie problemu

Ocena 4.0 za pytanie:

- Dobra znajomość zagadnienia
- Poprawne używanie terminologii
- Umiejętność odniesienia do lektur
- Poprawna argumentacja

Ocena 3.0 za pytanie:

- Podstawowa znajomość zagadnienia
- Fragmentaryczna wiedza z lektur
- Terminologia używana z błędami
- Uproszczona argumentacja

Ocena 2.0 za pytanie:

- Brak znajomości zagadnienia
- Niemożność odniesienia się do lektur
- Błędy merytoryczne

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje zestawy pytań (3 ogólne + 3 z lektur)
2. Czas na przygotowanie: 20 minut
3. Odpowiedzi studenta: ok. 20-30 minut
4. Pytania dodatkowe prowadzącego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na zajęciach (sprawdzana lista obecności)
 - Dopuszczalne: 2 nieobecności usprawiedliwione
2. Przeczytanie trzech lektur obowiązkowych
3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie minimum 51 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Zestawy pytań do lektur obowiązkowych studenci otrzymują na początku semestru
- Lista pytań ogólnych zostanie udostępniona 2 tygodnie przed sesją
- Aktywność w dyskusjach może poprawić ocenę końcową o pół stopnia w przypadkach granicznych

Literatura obowiązkowa

1.	Andrzejuk A., <i>Człowiek i decyzja</i> , Navo, Warszawa 2007.
2.	Delsol Ch., <i>Esej o człowieku późnej nowoczesności</i> , Znak, Kraków 2003.
3.	Mazur P.S., <i>Metafizyka istnienia człowieka</i> , Wydawnictwo Ignatianum, Kraków 2018.

Literatura uzupełniająca

1.	<i>Antropologia</i> , red. S. Janeczek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010.
----	---

2.	Böhme G., <i>Antropologia filozoficzna</i> , Wydawnictwo IFIS PAN, Warszawa 1998.
3.	Darowski R., <i>Filozofia człowieka. Zarys problematyki. Antologia tekstów</i> , Wydawnictwo WAM, Kraków 2002.
4.	Delsol Ch., <i>Czym jest człowiek. Kurs antropologii dla niewtajemniczonych</i> , Znak, Kraków 2011.
5.	Fukuyama F., <i>Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej</i> , Znak, Kraków 2004.
6.	Gogacz M., <i>Człowiek i jego relacje (Materiały do filozofii człowieka)</i> , Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1985.
7.	Gogacz M., <i>Wokół problemu osoby</i> , PAX, Warszawa 1974.
8.	Hołub G., Duchliński P., <i>Ulepszanie człowieka. Perspektywa filozoficzna</i> , Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018.
9.	Mazur P.S., <i>Zarys podstaw filozofii człowieka. Antropologiczne zastosowanie metody separacji</i> , Kraków 2016.
10.	Scruton R., <i>O naturze ludzkiej</i> , Zysk i S-ka, Poznań 2020.
11.	Stępień T., <i>Wprowadzenie do antropologii filozoficznej św. Tomasza z Akwinu</i> , Warszawskie Towarzystwo Teologiczne, Warszawa 2013.
12.	Wulf Ch., <i>Antropologia. Historia – kultura – filozofia</i> , IFIS PAN, Warszawa 2016,

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ontologia przedplatońska
Prowadzący	Dariusz Piętka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy <i>Wykłady historyczne z filozofii do wyboru</i>
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Przedmiotem wykładu są koncepcje bytu (czy szerzej: rzeczywistości) u filozofów przedplatońskich. Celem zajęć jest ukazanie procesu rozwoju zagadnień ontologicznych, który ostatecznie doprowadził do powstania dojrzałych systemów ontologicznych (metafizycznych) Platona i Arystotelesa. Parmenidesa z Elei uważa się za ojca ontologii. Niewątpliwą zasługą Parmenidesa jest wprowadzenie do słownika filozoficznego terminu „być” (τὸ εἶναι) oraz sformułowanie podstawowych zasad ontologicznych. Parmenides pozostawał jednak spadkobiercą wcześniejszej tradycji antycznej, w której problematyka ontologiczna była obecna zarówno w tak zwanym okresie mitologicznym, jak i okresie filozoficznym. U samego początku racjonalnej refleksji filozoficznej, teoria bytu stanowiła oś zainteresowań uczonych greckich. Do nich należeli już na początku milenijscy filozofowie przyrody, którzy również poszukiwali czynnika niezmiennego, stanowiącego o jedności rzeczy, ograniczając swoje

	poszukiwania do świata przyrody jako jedyne światu danego człowiekowi w poznaniu. Ich celem było znalezienie początku, tworzywa, zasady organizującej naturę. Celem zajęć jest przedstawienie teorii przedplatońskich w świetle nowego paradygmatu heurystycznego, który został zapoczątkowany przez badania Ch. H. Kahna, który odrzuca egzystencjalny charakter wczesnej myśli greckiej.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Problem adekwatnego odczytania tekstów antycznych. Refleksje metodologiczne	2
2.	Zagadnienia metafizyczne w poezji i sztuce antycznej Grecji.	2
3.	Problematyka jedności u Talesa. Filozofia jako zastosowanie metod przyrodniczych i matematycznych do pytań podstawowych	2
4.	Arche u uczniów Talesa	2
5.	Ksenofanes jako prekursor ontologii. Nauka o ziemi i Bogu	2
6.	Zmiana i logos u Heraklita. Filozoficzna refleksja o Bogu	2
7.	Liczba jako zasada u Pitagorejczyków	2
8.	Droga Prawdy - ontologia Parmenidesa. Zasady ontologiczne.	2
9.	Pojęcie bytu i niebytu u Parmenidesa	2
10.	Argumenty Zenona jako reakcja wobec pitagoreizmu	2
11.	Modyfikacja ontologii eleackiej przez Melissosa	2
12.	Reakcja Leukipposa na eleatyzm i zagadnienie próżni	2
13.	Atomizm Leukipposa i Demokryta	2
14.	Reakcja Gorgiasza na eleatyzm. Zagadnienie niebytu	2
15.	Wpływ presokratyków na ontologiczne poglądy Platona	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy.)
FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie	Student prezentuje rozwój zagadnień ontologicznych w myśli jońskich filozofów przyrody, eleatów i	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

	umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	pitagorejczyków, uwzględniając ich historyczny i kulturowy kontekst.	
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student interpretuje i porównuje poglądy wybranych myślicieli przedplatońskich (np. Heraklita, Parmenidesa, Empedoklesa, Anaksagorasa) w zakresie rozumienia bytu, zmienności i jedności.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować.	Student samodzielnie rekonstruuje problem ontologiczny (np. zasada jedności bytu) w oparciu o źródła przedplatońskie oraz formułuje jego współczesne implikacje filozoficzne.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student porównuje typy argumentacji używane przez wczesnych filozofów greckich, dostrzega ich wewnętrzną logikę oraz możliwe trudności interpretacyjne.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
-----------------------	-----------	---------------	----------------------------

bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	15	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin ustny - 80%

Egzamin obejmuje:

- Znajomość koncepcji ontologicznych filozofów przedplatońskich (40%)
- Umiejętność interpretacji tekstów źródłowych i porównania stanowisk (25%)
- Umiejętność rekonstrukcji argumentacji i dostrzeżenia jej struktury (15%)

Egzamin ustny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący odnotowuje merytoryczny udział studentów w dyskusjach prowadzonych podczas wykładu:

- Bardzo aktywny (8-10 merytorycznych wypowiedzi w semestrze) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 wypowiedzi) = 8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 6 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 4 pkt
- Brak aktywności = 0 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

25-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-24 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu ustnego:**Ocena 5.0 (bardzo dobry):**

- Doskonała znajomość wszystkich lektur obowiązkowych (Kirk, Raven, Schofield; Krokiewicz; Heinrich)
- Swobodna orientacja w poglądach filozofów jońskich, eleatów, pitagorejczyków, atomistów
- Samodzielna interpretacja tekstów źródłowych z uwzględnieniem kontekstu historycznego i kulturowego
- Umiejętność porównania różnych stanowisk ontologicznych (np. Heraklita i Parmenidesa)
- Krytyczna analiza argumentacji (np. aporie Zenona)
- Świadomość współczesnych implikacji filozoficznych
- Swobodne posługiwanie się terminologią (arche, logos, to on, apeiron)

Ocena 4.0 (dobry):

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawne przedstawienie poglądów głównych myślicieli przedplatońskich
- Umiejętność interpretacji wybranych tekstów źródłowych
- Umiejętność wskazania różnic między stanowiskami (np. monizm vs pluralizm)
- Poprawne odtworzenie głównych argumentów
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.0 (dostateczny):

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów lektur obowiązkowych
- Ogólna orientacja w poglądach filozofów jońskich i eleatów
- Powierzchnowa interpretacja tekstów
- Uprozczone przedstawienie stanowisk ontologicznych
- Fragmentaryczna znajomość argumentacji
- Terminologia używana z błędami

Ocena 2.0 (niedostateczny):

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność przedstawienia poglądów filozofów przedplatońskich
- Brak umiejętności interpretacji tekstów źródłowych
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje 3 pytania z listy (lista dostępna 2 tygodnie przed sesją):
 - 1 pytanie ogólne (np. "Porównaj koncepcję bytu u Parmenidesa i Heraklita")
 - 1 pytanie szczegółowe dotyczące konkretnego filozofa
 - 1 pytanie dotyczące interpretacji wybranego fragmentu źródłowego
2. Czas na przygotowanie: 15 minut
3. Odpowiedź studenta: 15-20 minut
4. Pytania dodatkowe prowadzącego: 5-10 minut

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych

3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie minimum 25 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Lista pytań egzaminacyjnych zostanie udostępniona na platformie e-learningowej 2 tygodnie przed sesją
- Aktywny udział w dyskusjach jest wysoko ceniony i może znacząco podnieść ocenę końcową
- Znajomość podstaw języka greckiego (transliteracja, podstawowe terminy) jest mile widziana

Literatura obowiązkowa

1.	G. S. Kirk, J. E. Raven, M. Schofield, <i>Filozofia przedsokratejska</i> , tłum. J. Lang, Warszawa 1999.
2.	A. Krokiewicz, <i>Zarys filozofii greckiej</i> , Warszawa 2000.
3.	W. Heinrich, <i>Zarys historii filozofii</i> , Warszawa 1925.

Literatura uzupełniająca

1.	Ch. H. Kahn, <i>The Verb „Be” in Ancient Greek</i> , Dordrecht, Boston 1973.
2.	Ch. H. Kahn, <i>Essays on Being</i> , Oxford 2009.
3.	J. Burnet, <i>Early Greek Philosophy</i> , Londyn 1930.
4.	F. M. Cleve, <i>The Giants of Pre-sophistic Greek Philosophy</i> , Haga 1965.
5.	H. Diels, <i>Die Fragmente der Vorsokratiker</i> , Berlin 1903.
6.	D. W. Graham, <i>The Texts of Early Greek Philosophy</i> , t. 1, Cambridge 2010.
7.	A. Laks, G. W. Most, <i>Early Greek Philosophy</i> , t. 1-5, Cambridge 2016.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatable, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Personalistyczne rozumienie osoby ludzkiej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru dla I i II roku (z grupy wykłady historyczne z filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W05; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U10
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Błędne koncepcje człowieka, zwane ogólnie „błędem antropologicznym”, prowadzą do poważnego kryzysu kultury, w której obecnie żyjemy. W odpowiedzi na współczesny kryzys rozumienia człowieka powstała teoria osoby w obszarze fenomenologii i personalizm. Wytworzyli ją tacy filozofowie jak: Max Scheler, Edyta Stein, Dietrich von Hildebrand, Karol Wojtyła, John Crosby. Ta „głęboka” filozofia osoby może być lekarstwem na współczesną, promowaną przez niektóre środowiska antropologię „płytką”, jednowymiarową, wręcz animalizującą człowieka. Wykład będzie się koncentrował zasadniczo wokół dwóch pytań: co tak naprawdę znaczy istnieć jako osoba i jakie są tego konsekwencje w życiu codziennym? Odpowiedzi będziemy szukać przede wszystkim w personalizmie D. von Hildebranda, E. Stein, K. Wojtyły i J. Crosby’ego.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wykład wprowadzający: Dlaczego powstał i czym jest personalizm?	2
2.	Co znaczy „być sobą”? Podmiotowość osoby ludzkiej.	4
3.	„Nieudzielalność” jako wyjątkowy atrybut osoby.	2
4.	„Odpowiedź na wartość” podstawową kategorią filozofii człowieka.	2
5.	Argumentacja za istnieniem duszy ludzkiej.	4
6.	Relacyjność osoby ludzkiej. Czym jest miłość?	2
7.	Wspólnota - spełnieniem istotnych cech człowieka.	2
8.	Bycie sobą a transcendencja	2
9.	Jak rozumieć „obraz Boga” w osobie?	2
10.	Na czym polega godność osoby ludzkiej?	4
11.	Personalistyczna koncepcja osoby lekarstwem na współczesne błędy antropologiczne.	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W05	historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii oraz w stopniu rozszerzonym główne kierunki podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz zależności zachodzące między tymi kierunkami	Student przedstawia historyczny rozwój idei osoby w tradycji personalistycznej oraz jej powiązania z głównymi nurtami filozofii nowożytnej i współczesnej.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student omawia i interpretuje poglądy wybranych autorów (np. Mounier, Wojtyła, Hildebrand, Crosby, Stein), wskazując różnice i wspólne założenia w personalistycznych koncepcjach osoby.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować.	Student formułuje złożony problem filozoficzny dotyczący tożsamości osoby, wolności, relacyjności lub godności i przedstawia stanowisko wraz z jego uzasadnieniem.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U10	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	Student rekonstruuje i porównuje typowe argumentacje charakterystyczne dla filozofii personalistycznej, np. w odniesieniu do zagadnień etycznych lub antropologicznych.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	1
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin ustny - 80%

Egzamin obejmuje:

- Znajomość koncepcji personalistycznych (Wojtyła, Hildebrand, Crosby, Stein, Mounier) - 40%
- Umiejętność interpretacji tekstów źródłowych i porównania stanowisk - 25%
- Umiejętność formułowania i uzasadniania własnego stanowiska wobec problemów filozoficznych osoby - 15%

Egzamin ustny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący odnotowuje merytoryczny udział studentów w dyskusjach dotyczących problematyki osoby, godności, relacyjności, wolności:

- Bardzo aktywny (8-10 merytorycznych wypowiedzi w semestrze) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 wypowiedzi merytorycznych) = 8 pkt

- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 6 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 4 pkt
- Brak aktywności = 0 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu ustnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry):

- Doskonała znajomość wszystkich lektur obowiązkowych (Crosby, Hildebrand, Stein, Maryniarczyk)
- Swobodna orientacja w poglądach głównych przedstawicieli personalizmu (Mounier, Wojtyła, Hildebrand, Crosby, Stein, Scheler)
- Samodzielna interpretacja tekstów źródłowych z uwzględnieniem kontekstu historycznego i filozoficznego
- Umiejętność zestawienia różnych stanowisk personalistycznych (np. fenomenologiczny vs tomistyczny personalizm)
- Krytyczna analiza współczesnych błędów antropologicznych w świetle filozofii osoby
- Samodzielne formułowanie problemów i konstruowanie argumentacji
- Swobodne posługiwanie się terminologią (podmiotowość, nieudzielalność, odpowiedź na wartość, transcendencja, godność)

Ocena 4.0 (dobry):

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawne przedstawienie poglądów głównych myślicieli personalistycznych
- Umiejętność interpretacji wybranych fragmentów tekstów źródłowych
- Umiejętność wskazania różnic między stanowiskami personalistycznymi
- Poprawne odtworzenie głównych argumentów za personalizmem
- Umiejętność odniesienia teorii do współczesnych problemów antropologicznych
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.0 (dostateczny):

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów lektur obowiązkowych (minimum: Crosby, "Zarys filozofii osoby")
- Ogólna orientacja w poglądach przynajmniej 2-3 personalistów
- Powierzchowna interpretacja tekstów
- Uproszczone przedstawienie stanowisk
- Fragmentaryczna znajomość argumentacji

- Podstawowa znajomość głównych kategorii (osoba, godność, wolność)
- Terminologia używana z błędami

Ocena 2.0 (niedostateczny):

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność przedstawienia poglądów personalistycznych
- Brak umiejętności interpretacji tekstów źródłowych
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje zestaw 3 pytań z przygotowanej listy:
 - 1 pytanie ogólne (np. "Co znaczy być sobą w ujęciu J. Crosby'ego?")
 - 1 pytanie szczegółowe dotyczące konkretnego autora (np. "Omów koncepcję 'nieudzielalności' u D. von Hildebranda")
 - 1 pytanie problemowe wymagające zestawienia różnych stanowisk (np. "Porównaj koncepcje relacyjności osoby u E. Stein i K. Wojtyły")
2. Czas na przygotowanie: 15 minut
3. Odpowiedź studenta: 15-20 minut
4. Pytania dodatkowe prowadzącego: 5-10 minut

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych
3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie minimum 26 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Lista pytań egzaminacyjnych zostanie udostępniona na platformie e-learningowej 2 tygodnie przed sesją
- Aktywny udział w dyskusjach podczas wykładu jest bardzo ceniony - może znacząco podnieść ocenę końcową
- Studenci zachęcani są do formułowania własnych pytań i problemów dotyczących filozofii osoby
- Rekomendowane jest przygotowanie notatek z każdej lektury obowiązkowej

Literatura obowiązkowa

1.	Crosby, J. F., „Zarys filozofii osoby. Bycie sobą”, tłum. B. Majczyna Kraków WAM, 2007.
2.	Hildebrand, D. von, „Metafizyka wspólnoty. Rozważania nad istotą i wartością wspólnoty”, tłum. J. Zychowicz, Kraków WAM, 2012.
3.	Stein, E., „Byt skończony a byt wieczny”, tłum., I. J. Adamska, Poznań, Wydawnictwo W drodze 1995.
4.	Maryniarczyk A, K. Stępień (red.): „Błąd antropologiczny”, Lublin: Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, 2003.

Literatura uzupełniająca

1.	Stein, E., "O zagadnieniu wczucia", tłum. D. Gierulanka i J. F. Gierula, Kraków, Znak 1988.
----	---

2.	Guardini, R., „Świat i osoba. Próby ujęcia chrześcijańskiej nauki o człowieku”, tłum. M. Turowicz, w: tenże, „Koniec czasów nowożytnych. Świat i osoba. Wolność, łaska, los”. Kraków, Znak 1969, s. 87-219.
3.	Ingarden, R., „Książeczka o człowieku”, Kraków 1987.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka troski
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I lub II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Fakultatywny z grupy <i>Propedeutyki subdyscyplin filozofii</i>
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01, FI2_W02, FI2_U01, FI2_U04, FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Od studentów oczekuje się podstawowej znajomości zagadnień z etyki ogólnej i historii etyki oraz umiejętności czytania tekstów filozoficznych ze zrozumieniem.
Opis i cele przedmiotu	Celem ćwiczeń jest kształcenie umiejętności rozumienia, analizowania i interpretowania teorii etyki troski w perspektywie filozoficznej oraz interdyscyplinarnej. Zajęcia mają formę ćwiczeń opartych na analizie i interpretacji wybranych tekstów dotyczących problematyki troski i relacyjnego ujęcia moralności. Dyskusje w grupie umożliwiają konfrontację różnych perspektyw oraz zastosowanie teorii etyki troski do rzeczywistych problemów społecznych i moralnych. Szczególny nacisk położony jest na rozwój umiejętności krytycznego czytania, porównywania stanowisk, formułowania argumentów oraz uzasadniania własnych opinii.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie: skąd „etyka troski”?	2
2.	Feminizm i filozofia	4
3.	Rozwój moralny kobiet i mężczyzn	2
4.	Kobiece doświadczenie jako źródło normatywności	4
5.	Samotny prekursor: Milton Mayeroff i fenomenologia troski	2
6.	Troska jako pomoc w rozwoju i samorozwoju	2
7.	Wiele rozumień troski	2
8.	Feministyczne badanie moralności	2
9.	Troska i sprawiedliwość: dwie perspektywy moralne	4
10.	Troska w sferze publicznej i politycznej	2
11.	Współczesne aplikacje	2
12.	Kolokwium zaliczeniowe 1 i 2	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W01	w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student analizuje rolę etyki troski jako formy refleksji filozoficznej wpływającej na współczesne rozumienie relacji międzyludzkich, odpowiedzialności i struktur społecznych i kulturowych.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student charakteryzuje specyfikę metod etyki troski w porównaniu z innymi podejściami etycznymi oraz wyjaśnia ich znaczenie w kontekście filozofii, nauk społecznych i praktyk opiekuńczych.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie wyszukuje i krytycznie analizuje literaturę źródłową i współczesne opracowania dotyczące etyki troski, wykorzystując narzędzia elektroniczne i zasoby naukowe.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między	Student rekonstruuje i ocenia argumenty filozoficzne obecne w debacie nad etyką troski, identyfikuje ich strukturę logiczną oraz rozpoznaje stosowane strategie argumentacyjne.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne

	tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych		
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z relacjami międzyludzkimi: opieki, troski i odpowiedzialności oraz podejmuje refleksję nad ich rozwiązaniem w kontekście filozoficznym i społecznym.	Dyskusja na zajęciach, kolokwium pisemne

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Głównymi metodami dydaktycznymi są: prezentacja konwersacyjna, analiza tekstów źródłowych i opracowań, drzewa decyzyjne i dyskusja.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	22	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	8	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Kolokwium pisemne 1 - 30%

Zakres: tematy 1-6 (wprowadzenie do etyki troski, feminizm i filozofia, rozwój moralny, doświadczenie jako źródło normatywności, Milton Mayeroff, troska jako pomoc w rozwoju)

Kolokwium 1 = 6 pkt (maksymalnie)

2. Kolokwium pisemne 2 - 30%

Zakres: tematy 7-11 (wiele rozumień troski, feministyczne badanie moralności, troska i sprawiedliwość, troska w sferze publicznej, współczesne aplikacje)

Kolokwium 2 = 6 pkt (maksymalnie)

3. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 40%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział studentów w dyskusjach, analizie tekstów i rozwiązywaniu problemów etycznych:

Kryteria oceny aktywności:

- Regularne przygotowanie do zajęć (lektura tekstów) - do 2 pkt
- Merytoryczne wypowiedzi w dyskusji (min. 8 w semestrze) - do 2 pkt
- Krytyczna analiza argumentów i tekstów źródłowych - do 1 pkt
- Formułowanie własnych stanowisk i problemów - do 1 pkt
- Uczestnictwo w ćwiczeniach praktycznych (drzewa decyzyjne) - do 2 pkt

Aktywność = 8 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Kolokwium 1 (6 pkt) + Kolokwium 2 (6 pkt) + Aktywność (8 pkt) = Razem 20 pkt

19-20 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

17-18 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

15-16 pkt = ocena 4.0 (dobry)

13-14 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

10-12 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-9 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania kolokwiów i aktywności:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 19-20 pkt:

- Wnikliwa, dojrzała i oryginalna analiza z głębokim zrozumieniem problemu
- Precyzyjne posługiwanie się pojęciami etyki troski (troska, sprawiedliwość, odpowiedzialność, relacyjność, kontekst)
- Samodzielne formułowanie problemów etycznych i ich rozwiązań
- Krytyczna ocena argumentów filozoficznych z literatury
- Umiejętność zastosowania teorii do rzeczywistych problemów społecznych
- Bardzo wysoka aktywność na zajęciach

Ocena 4.5 (dobry plus) - 17-18 pkt:

- Bardzo dobra interpretacja tekstów i teorii etyki troski
- Właściwe używanie terminologii specjalistycznej
- Samodzielne wnioski i refleksje
- Jasny, logiczny styl argumentacji
- Dobra znajomość literatury obowiązkowej (Uliński, Waleszczyński)
- Wysoka aktywność na zajęciach

Ocena 4.0 (dobry) - 15-16 pkt:

- Poprawna, rzeczowa odpowiedź z odniesieniem do tekstów i teorii
- Logiczny wywód i poprawna struktura argumentacji
- Znajomość głównych stanowisk w etyce troski (Gilligan, Noddings, Held, Tronto)
- Umiejętność porównania perspektywy troski i sprawiedliwości
- Regularna aktywność na zajęciach

Ocena 3.5 (dostateczny plus) - 13-14 pkt:

- Częściowo trafna analiza tekstów i teorii
- Argumentacja nie zawsze jasna lub pełna
- Powierzchnowa znajomość niektórych zagadnień
- Podstawowe pojęcia używane poprawnie, ale bez głębi
- Umiarkowana aktywność na zajęciach

Ocena 3.0 (dostateczny) - 10-12 pkt:

- Poprawna, ale powierzchowna odpowiedź
- Ogólne pojęcia, słaba struktura wyводу
- Podstawowa znajomość przynajmniej jednej lektury obowiązkowej
- Brak krytycznej analizy
- Minimalna aktywność na zajęciach

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-9 pkt:

- Brak zrozumienia tekstów i teorii etyki troski
- Błędne lub brak używania pojęć kluczowych
- Brak logicznej wypowiedzi
- Niemożność analizy argumentów
- Brak przygotowania do zajęć

Forma kolokwium:

- Kolokwium składa się z 3 pytań otwartych
- Czas: 60 minut
- Pytania wymagają: (1) rekonstrukcji stanowisk z tekstów, (2) porównania różnych ujęć troski, (3) zastosowania teorii do przykładu praktycznego

- Dozwolone materiały: brak (kolokwium z pamięci)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 80% zajęć (dopuszczalne max. 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych (Uliński, Waleszczyński)
3. Napisanie obu kolokwii
4. Uzyskanie minimum 10 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Nieobecność na kolokwium wymaga usprawiedliwienia i wyznaczenia terminu poprawkowego
- Aktywne uczestnictwo w dyskusjach jest kluczowe dla zrozumienia etyki troski jako podejścia relacyjnego
- Studenci są zachęceni do dzielenia się własnymi doświadczeniami i przykładami w kontekście teoretycznym
- Lista pytań do każdej lektury zostanie udostępniona na początku semestru

Literatura obowiązkowa

1.	M. Uliński "Etyka troski i jej pogranicza" Kraków 2012
2.	A. Waleszczyński „Feministyczna etyka troski. Założenia i aspiracje” Warszawa 2013

Literatura uzupełniająca

1.	A. Waleszczyński „Między troską a sprawiedliwością — Virginii Held poglądy na wspólnotę polityczną”, Roczniki Filozoficzne 3(2019), 115-135
2.	A. Waleszczyński “Pojęcie troski we współczesnej etyce” Studia Philosophiae Christianae, 48 (2012)2, 143-157.
3.	D. Sepczyńska „Etyka troski jako filozofia polityki”, Etyka 45 (2012), 37-61.
4.	A. Kanclerz „Etyka troski Carol Gilligan i Nel Noddings a moralny partykularyzm”, Etyka 57(2018), 29-44.
5.	D. Juruś „Czy etyka troski może prowadzić do zaniku troski?”, Roczniki Filozoficzne 63(2015)2, 187-206.
6.	J. Wodzik „Etyka troski Carol Gilligan a zarzut esencjalizmu”, Przegląd Filozoficzny - Nowa Seria 81(2012)1, 259-272.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wybrane aspekty empiryzmu brytyjskiego - lektura źródeł
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Dariusz Kucharski
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01; FI2_W02; FI2_U01; FI2_U04; FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Przygotowanie z zakresu historii filozofii nowożytnej. Znajomość podstawowych pojęć filozoficznych.
Opis i cele przedmiotu	Przedmiot „Wybrane aspekty empiryzmu brytyjskiego – lektura źródeł” ma na celu pogłębione zapoznanie studentów z klasycznymi tekstami filozofii brytyjskiego empiryzmu XVII i XVIII wieku. W toku zajęć omawiane są fragmenty oryginalnych dzieł takich autorów jak John Locke, George Berkeley i David Hume. Szczególny nacisk kładziony jest na rozwój kluczowych pojęć epistemologicznych, ontologicznych i językowych, a także na rekonstrukcję i krytyczną analizę argumentacji autorów. Zajęcia mają charakter ćwiczeniowy – skupiają się na lekturze, interpretacji i dyskusji tekstów źródłowych. Celem jest nie tylko zrozumienie stanowisk poszczególnych myślicieli, ale także wykształcenie umiejętności pracy z tekstem filozoficznym i rozwijanie własnych kompetencji argumentacyjnych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Locke – geneza idei (<i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , II.1–3)	4
3.	Locke – idee proste i złożone (<i>Rozważania</i> , II.12–13, II.23)	2
4.	Locke – jakości pierwotne i wtórne (<i>Rozważania</i> , II.8)	2
5.	Locke – refleksja i ograniczenia poznania (<i>Rozważania</i> , IV.1–3)	2
6.	Berkeley – krytyka Locke’a (<i>Traktat o zasadach poznania ludzkiego</i> , §§1–10)	4
7.	Berkeley – percepcja i substancje duchowe (<i>Traktat</i> , §§11–33)	2
8.	Berkeley – język, abstrakcja i poznanie (<i>Traktat</i> , §§34–84 – wybór)	2
9.	Hume – poznanie, impresje i idee (<i>Badania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , §§2–3)	4
10.	Hume – przyczynowość (<i>Badania</i> , §4)	2
11.	Hume – sceptycyzm i ograniczenia rozumu (<i>Badania</i> , §5 i §12)	2
12.	Podsumowanie i porównanie stanowisk	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W01	w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student identyfikuje i wyjaśnia główne idee brytyjskiego empiryzmu oraz interpretuje ich znaczenie dla przemian kulturowych i społecznych w nowożytnej Europie.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja na zajęciach
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student opisuje specyfikę metod filozoficznych empiryzmu w kontekście ich relacji do metod nauk przyrodniczych oraz wyjaśnia ich wpływ na kształtowanie się koncepcji natury człowieka i świata.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno- komunikacyjnych (ICT)	Student wyszukuje, selekcjonuje i integruje informacje z tekstów źródłowych i opracowań dotyczących empiryzmu brytyjskiego, wykorzystując zaawansowane narzędzia informacyjno-komunikacyjne (ICT).	
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje teksty źródłowe brytyjskich empirystów, identyfikuje tezy i założenia, rekonstruuje strukturę argumentacji oraz rozpoznaje typowe strategie argumentacyjne w tekstach filozoficznych.	
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje i formułuje problemy etyczne związane z badaniami i interpretacją tekstów filozoficznych oraz podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja w oparciu o lekturę tekstów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	10	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja dotycząca analizy tekstu źródłowego - 50%

Student przygotowuje i wygłasza prezentację (20-25 minut) dotyczącą wybranego fragmentu tekstu z Locke'a, Berkeley'a lub Hume'a.

Kryteria oceny prezentacji:

- Poprawność rekonstrukcji argumentacji autora - 10 pkt
- Krytyczna analiza i interpretacja tekstu źródłowego - 8 pkt
- Umiejętność odpowiedzi na pytania i prowadzenia dyskusji - 7 pkt
- Forma prezentacji (struktura, język, materiały wizualne) - 5 pkt

Prezentacja = 30 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach i lektura tekstów - 50%

Prowadzący ocenia regularne przygotowanie tekstów źródłowych oraz merytoryczny udział w dyskusjach podczas zajęć:

Kryteria oceny aktywności:

- Przygotowanie lektur (sprawdzone przez pytania kontrolne na zajęciach) - do 15 pkt
 - * Student odpowiada na losowe pytania dotyczące zadanych fragmentów (minimum 8 odpowiedzi w semestrze)
 - * Każda poprawna odpowiedź = 2 pkt (max 2 pkt za zajęcia)

- Merytoryczne wypowiedzi w dyskusji - do 10 pkt
 - * Aktywny udział w analizie tekstów (min. 8 wypowiedzi) = 10 pkt
 - * Umiarkowany udział (5-7 wypowiedzi) = 7 pkt
 - * Podstawowy udział (3-4 wypowiedzi) = 5 pkt
 - * Minimalny udział (1-2 wypowiedzi) = 3 pkt
- Krytyczna analiza argumentacji innych studentów - do 5 pkt
 - * Komentarze do prezentacji kolegów/koleżanek
 - * Formułowanie pytań i problemów interpretacyjnych

Aktywność = 30 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (30 pkt) + Aktywność (30 pkt) = Razem 60 pkt

55-60 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

49-54 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

43-48 pkt = ocena 4.0 (dobry)

37-42 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

31-36 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-30 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania:

Prezentacja - ocena 5.0 (27-30 pkt):

- Doskonała rekonstrukcja argumentacji z tekstu źródłowego
- Samodzielna, krytyczna interpretacja z uwzględnieniem kontekstu historycznego
- Umiejętność zestawienia stanowiska z innymi empirystami
- Swobodne odpowiedzi na pytania, prowokowanie dyskusji
- Profesjonalna forma prezentacji

Prezentacja - ocena 4.0 (21-24 pkt):

- Dobra rekonstrukcja argumentacji
- Poprawna interpretacja tekstu źródłowego
- Umiejętność odniesienia do innych fragmentów i autorów
- Poprawne odpowiedzi na większość pytań
- Dobra forma prezentacji

Prezentacja - ocena 3.0 (15-18 pkt):

- Podstawowa rekonstrukcja głównych tez
- Powierzchowna interpretacja tekstu
- Ograniczone odniesienia do kontekstu
- Częściowe odpowiedzi na pytania
- Przyjemna, ale uproszczona forma

Aktywność - wysoka (25-30 pkt):

- Regularne, widoczne przygotowanie do wszystkich zajęć
- Bardzo częste, merytoryczne wypowiedzi w dyskusji
- Krytyczna analiza tekstów i stanowisk innych studentów

- Formułowanie własnych problemów interpretacyjnych

Aktywność - dobra (19-24 pkt):

- Regularne przygotowanie większości lektur
- Częste wypowiedzi w dyskusji
- Poprawna analiza tekstów
- Udział w dyskusji nad prezentacjami

Aktywność - podstawowa (13-18 pkt):

- Przygotowanie wybranych lektur
- Sporadyczne wypowiedzi w dyskusji
- Powierzchnowa analiza tekstów
- Minimalny udział w dyskusji

Harmonogram prezentacji:

- Lista tematów dostępna na początku semestru
- Student wybiera temat do 3. tygodnia zajęć
- Każdy student prezentuje raz w semestrze (w wyznaczonym terminie)
- Prezentacje odbywają się od 5. do 11. zajęć

Przykładowe tematy prezentacji:

- Koncepcja tabula rasa u Locke'a (Rozważania, II.1)
- Krytyka idei substancji u Berkeley'a (Traktat, §§16-24)
- Problem indukcji u Hume'a (Badania, §4)
- Jakości pierwotne i wtórne w empiryzmie brytyjskim
- Krytyka abstrakcji u Berkeley'a

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie wszystkich zadanych fragmentów tekstów źródłowych
3. Wygłoszenie prezentacji w wyznaczonym terminie
4. Uzyskanie minimum 31 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Nieobecność w dniu własnej prezentacji wymaga wcześniejszego usprawiedliwienia i ustalenia nowego terminu
- Teksty źródłowe muszą być przeczytane PRZED zajęciami
- Pytania kontrolne zadawane są na początku zajęć (losowo wybrani studenci)
- Zalecane jest prowadzenie notatek z lektury tekstów
- Studenci mogą konsultować swoje prezentacje z prowadzącym przed terminem wygłoszenia

Literatura obowiązkowa

1.	J. Locke, <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , t. 1-2, PWN 1955.
2.	G. Berkeley, <i>Traktat o zasadach poznania ludzkiego</i> , PWN 1956.
3.	D. Hume, <i>Badania dotyczące rozumu ludzkiego</i> , Altaya 2001.

Literatura uzupełniająca

1.	F. Copleston, <i>Historia filozofii</i> , t. 5, IW PAX 1997.
2.	A. Grzeliński, <i>Doświadczenie i rozum. Empiryzm Johna Locke'a</i> , UMK 2019.
3.	A. Grzeliński, <i>Człowiek i duch nieskończony. Immaterializm George'a Berkeley'a</i> , UMK 2010.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	PSF: Wybrane zagadnienia z teorii społecznych
Prowadzący	Jacek Grzybowski
Wydział	Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	nd.
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I
Semestr	1
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy do wyboru na I roku (z grupy: Propedeutyki subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W01, FI2_W02, FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Dobra znajomość historii filozofii i znajomość idei politycznych jakie powstały w ramach filozofii, umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów filozoficznych, kompetencja myślenia analitycznego i poprawnego oraz logicznego wyciągania wniosków z przeczytanych tekstów.
Opis i cele przedmiotu	Celem zajęć jest przedstawienie kilkunastu tekstów źródłowych poszerzających wiedzę z filozofii polityki, komplementarnych z wykładem i ćwiczeniami z kursu filozofii polityki (wykłady i ćwiczenia). Na zajęciach ukazane zostaną w tekstach źródłowych idee filozoficzno-społeczne oraz paradygmaty filozoficzno-polityczne jakie stały się podstawą dla określonych wizji społecznych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Leo Strauss, <i>Czym jest filozofia polityki?</i>	2
2.	Marek Aureliusz – polityka imperium	2
3.	Julian Apostata – moc pogańskiego świata	2
4.	Alfarabi – islamskie związki polityki i religii	2
5.	Erazm z Rotterdamu – świt nowożytnego świata	2
6.	Luter i Kalwin – polityka i nowa religia	2

7.	Adam Smith – polityka i ekonomia	2
8.	Kant – zagadnienie wiecznego pokoju	2
9.	Edmund Burke – rewolucja czy reforma?	2
10.	Demokracja w Ameryce – refleksje Alexisa de Tocquevila	2
11.	J.S. Mill – nowożytna idea wolności	2
12.	Marks i Engels – <i>Manifest komunistyczny</i>	2
13.	Ortega y Gasset – <i>Bunt mas</i>	2
14.	Hannah Arendt – <i>Korzenie totalitaryzmu</i>	2
15.	Podsumowanie omawianych zagadnień	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pismne, egzamin ustny, egzamin pismny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W01	Absolwent zna i rozumie w sposób dogłębny rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury oraz w stopniu zaawansowanym zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	Student wyjaśnia, jak wybrane teorie społeczne kształtowały i były kształtowane przez konteksty kulturowe oraz historyczne.	Na zajęciach studenci są zobowiązani do przeczytania wcześniej przesłanego tekstu. Wyznaczony na
FI2_W02	Absolwent zna i rozumie w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	Student interpretuje relacje pomiędzy teoriami społecznymi a innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi, wskazując na ich filozoficzne podstawy.	każdyh zajęciach student robi notatki z zajęć, a na następnych zajęciach przedstawia sprawozdanie. Jeden z wyznaczonych studentów referuje
FI2_U01	Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane	Student wyszukuje i selekcjonuje literaturę filozoficzną i socjologiczną dotyczącą omawianych teorii, z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi ICT	treść zadanego wcześniej tekstu. Oceniana jest prezentacja tekstu, tworzenie sprawozdań,

	narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)		aktywność w dyskusji na temat tekstu, umiejętność czytania ze zrozumieniem i interpretowania zadanych treści. Na koniec semestru weryfikacja wiedzy poprzez kolokwium pisemne na ocenę z treści tekstów zadanych i omawianych na zajęciach.
FI2_U04	Absolwent potrafi analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje złożone argumentacje teoretyków społecznych, wskazując ich struktury logiczne oraz podstawowe założenia światopoglądowe.	
FI2_K05	Absolwent dokonuje rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje złożone argumentacje teoretyków społecznych, wskazując ich struktury logiczne oraz podstawowe założenia światopoglądowe.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Metoda dydaktyczna – zajęcia w ramach propedeutyki subdyscypliny jaka jest filozofia polityki. Zajęcia oparte są na wykorzystaniu tekstów źródłowych, interpretowaniu i komentowaniu tekstu, robieniu notatek z zajęć i przedstawianiu sprawozdań z odbytych zajęć. Zajęcia połączone są z bezpośrednią aktywnością samych słuchaczy, skierowaną na rozwiązanie problemów i zagadnień wynikających z czytanych tekstów.

Jeden ze studentów przygotowuje prezentację tekstu, ale wszyscy w grupie biorą udział w dyskusji. Jeden ze studentów robi notatki z dyskusji i na następnych zajęciach prezentuje sprawozdanie. Na podstawie zadanych tekstów studenci interpretują przedstawione treści, poszukując odpowiedzi na zawarte w tekście problemy. Studenci krytycznie komentując tekst mają dochodzić do własnych wniosków i bronić przedstawionych opinii.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w konsultacjach	8	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, przygotowanie sprawozdania)	24	1
	przygotowanie do zaliczenia	10	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Kolokwium pisemne końcowe - 50%

Kolokwium obejmuje wszystkie teksty omawiane na zajęciach (14 tekstów źródłowych z filozofii społecznej i politycznej)

Format: pytania otwarte wymagające:

- Rekonstrukcji głównych tez z tekstów
- Analizy argumentacji autorów
- Porównania różnych stanowisk
- Wyciągnięcia wniosków i sformułowania własnej oceny

Kolokwium = 50 pkt (maksymalnie)

2. Prezentacja tekstu źródłowego - 25%

Każdy student raz w semestrze prezentuje wyznaczony tekst (20-25 minut):

- Przedstawienie głównych tez autora
- Rekonstrukcja argumentacji
- Kontekst historyczny i filozoficzny
- Krytyczna ocena

Prezentacja = 25 pkt (maksymalnie)

3. Sprawozdanie z zajęć - 15%

Każdy student raz w semestrze przygotowuje pisemne sprawozdanie z dyskusji (2-3 strony):

- Streszczenie prezentacji kolegi/koleżanki
- Zapis głównych wątków dyskusji
- Własne refleksje i wnioski

Sprawozdanie = 15 pkt (maksymalnie)

4. Aktywność w dyskusjach na zajęciach - 10%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział w dyskusji nad tekstami:

- Bardzo aktywny (regularne, merytoryczne wypowiedzi) = 10 pkt
- Aktywny (częste wypowiedzi) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (sporadyczne wypowiedzi) = 5-6 pkt
- Mało aktywny (minimalne wypowiedzi) = 3-4 pkt
- Brak aktywności = 0-2 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Kolokwium (50 pkt) + Prezentacja (25 pkt) + Sprawozdanie (15 pkt) +
Aktywność (10 pkt) = Razem 100 pkt

85-100 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

70-84 pkt = ocena 4.0 (dobry)

50-69 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-49 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 85-100 pkt:

- Student doskonale czyta i interpretuje teksty omawiane w ramach zajęć
- Zna argumenty na związki pomiędzy filozofią, polityką a życiem społecznym, potrafi ocenić ich wartość poznawczą
- Doskonale zna treści wszystkich 14 tekstów zadanych na zajęcia, potrafi samodzielnie je interpretować, wyciąga wnioski i formułuje własne opinie
- Student bierze aktywny udział w dyskusjach na zajęciach, wykazuje się samodzielnością krytycznego i racjonalnego myślenia i formułowania ocen
- Przygotował doskonałą prezentację jednego z zadanych tekstów i rzetelne sprawozdanie z zajęć
- Kolokwium końcowe: minimum 85% punktów (43/50 pkt)
- Potrafi w sposób logiczny i jasny formułować myśli na temat filozofii społecznej, przedstawia racjonalnie uzasadnione wnioski i oceny
- Wykazuje orientację w implikacjach wynikających ze styku treści filozoficznych, politycznych i społecznych

Ocena 4.0 (dobry) - 70-84 pkt:

- Student poprawnie czyta i interpretuje teksty prezentowane na zajęciach
- Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych prezentowanych przez innych uczestników zajęć, potrafi ocenić ich wartość poznawczą
- Zabiera głos przedstawiając swoje opinie i wnioski, umie racjonalnie uzasadnić swoje zdanie
- Przygotował poprawną prezentację treści jednego z tekstów i przygotował sprawozdanie z zajęć
- Kolokwium końcowe: minimum 70% punktów (35/50 pkt)
- Potrafi ukazać podstawowe implikacje rodzące się na styku treści filozoficznych, politycznych i społecznych

Ocena 3.0 (dostateczny) - 50-69 pkt:

- Student słabo zna teksty zaprezentowane na zajęciach, nie potrafi ich właściwie interpretować w pełni
- Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji innych uczestników, ale nie do końca potrafi ocenić jej wartość poznawczą i wyciągnąć wnioski
- Ma trudności w uzasadnieniu tez z filozofii społecznej
- Przynajmniej raz zaprezentował samodzielnie zadany wcześniej temat

- na podstawie zaproponowanego tekstu, a także przygotował sprawozdanie
- Jest słabo aktywny na zajęciach, słabo uczestniczy w dyskusji; jeśli przedstawia swoje opinie i wnioski, to nie potrafi ich racjonalnie uzasadnić
- Kolokwium końcowe: minimum 50% punktów (25/50 pkt)

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-49 pkt:

- Student nie potrafi samodzielnie czytać i interpretować tekstów, nie potrafi ocenić wartości poznawczej zawartej w tekstach przedstawionych na ćwiczeniach
- Nie był aktywny na zajęciach, nie brał udziału w dyskusji, nie przedstawił swoich ocen i opinii
- Nie zaliczył pisemnego kolokwium końcowego - nie zdobył przynajmniej 50% punktów (25/50 pkt) z całości ocenianej pracy pisemnej
- Brak przygotowania prezentacji lub sprawozdania albo wykonane na niewystarczającym poziomie

Harmonogram zajęć:

- Każde zajęcia = lektura 1 tekstu źródłowego (lista na początku semestru)
- Student wyznaczony do prezentacji przygotowuje omówienie tekstu (20-25 min)
- Inny student przygotowuje notatki z dyskusji i przedstawia sprawozdanie na następnych zajęciach
- Wszyscy studenci czytają zadany tekst i uczestniczą w dyskusji

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na zajęciach - max. 2 nieobecności na 15 spotkań
2. Przeczytanie wszystkich 14 tekstów źródłowych zadanych na zajęcia
3. Przygotowanie 1 prezentacji tekstu (w wyznaczonym terminie)
4. Przygotowanie 1 sprawozdania z zajęć
5. Napisanie kolokwium końcowego
6. Uzyskanie minimum 50 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Lista tekstów i harmonogram prezentacji ustalane są na pierwszych zajęciach
- Nieobecność w dniu własnej prezentacji wymaga wcześniejszego usprawiedliwienia i ustalenia terminu zastępczego
- Sprawozdanie należy oddać do tygodnia po zajęciach
- Kolokwium końcowe odbywa się na ostatnich zajęciach (termin poprawkowy w sesji)

Literatura obowiązkowa

1.	Znajomość treści wszystkich zadanych na ćwiczeniach tekstów: Leo Strauss, Czym jest filozofia polityki? Marek Aureliusz, Rozmyślania (fragmenty) Erazm z Rotterdamu, Pisma moralne (fragmenty) Marcin Luter, Traktat o wolności chrześcijańskiej (fragmenty) Adam Smith, O bogaceniu się narodów Kant, Zagadnienie wiecznego pokoju Alexis de Tocqueville, Demokracja w Ameryce (fragmenty) J. Locke, Dwa traktaty o rządzie (fragmenty)
----	---

	J.S. Mill, O wolności (fragmenty) Marks i Engels, Manifest komunistyczny (fragmenty) J. Ortega y Gasset, Bunt mas (fragment) Hannah Arendt – Korzenie totalitaryzmu (fragmenty)
--	--

Literatura uzupełniająca

1.	<i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i> , tom I i II, red. S. Filipowicz, A. Mielczarek, Warszawa 2005
2.	<i>Historia filozofii politycznej</i> , tom 1-3, red. P. Nowak, Warszawa 2010 / 2016 / 2024.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	WM: Etyka i język
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnouczelniany
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Wykłady monograficzne z zakresu subdyscyplin filozoficznych</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06 FI2_W07 FI2_W08 FI2_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z etycznymi aspektami czynności językowych. W trakcie zajęć omówiona zostanie specyfika działań, które mają charakter językowy. Studenci zdobędą wiedzę na temat performatywnej funkcji języka, a także nabędą umiejętność wyjaśniania, na czym polega różnica między czynami fizycznymi i językowymi. Najważniejszym problemem, który będzie stanowił przedmiot prowadzonych w czasie wykładu analiz okaże się moralny status aktów mowy. Dlatego najważniejszym celem zajęć jest doskonalenie kompetencji w zakresie dyskusji filozoficznej zrodzonej wokół takich pytań jak: Dlaczego za pomocą słów można coś zrobić? Jakie jest źródło ich sprawczej mocy? Jakie są konsekwencje etyczne naszych wypowiedzi i od czego one zależą?

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Wypowiedzi performatywne	4
3.	Fortunność performatywów	2
4.	Rodzaje performatywności	2
5.	Illokucyjne i perlokucyjne akty mowy	2
6.	Znaczenie performatywów	2
7.	Performatyw a performans	2
8.	Performatywność języka a powinność moralna	2
9.	Krzywda językowa	4
10.	Odpowiedzialność za działanie językowe	2
11.	Językowe źródła podmiotowości	4
12.	Język etyki a moralna kwalifikacja czynów	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	analizuje kluczowe stanowiska filozoficzne dotyczące relacji między językiem a etyką oraz przedstawia bieżący stan badań w tym zakresie.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę,	wyjaśnia, w jaki sposób normy językowe i etyczne współtworzą struktury społeczne oraz interpretuje ich zmienność i wpływ na zachowania jednostek	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania		
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	rozpoznaje i stosuje metody badawcze oraz strategie argumentacyjne charakterystyczne dla filozofii języka i etyki normatywnej.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	identyfikuje powiązania między przemianami językowymi a zmianami w rozumieniu wartości moralnych oraz analizuje wpływ języka na kształtowanie postaw etycznych w społeczeństwie.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin ustny - 80%

Egzamin obejmuje:

- Znajomość teorii aktów mowy (Austin, Searle) - 35%
- Umiejętność analizy etycznych aspektów czynności językowych - 30%
- Umiejętność zastosowania teorii do przykładów praktycznych (krzywda językowa, odpowiedzialność za wypowiedzi) - 15%

Egzamin ustny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział studentów w dyskusjach dotyczących performatywności języka, norm etycznych i społecznych:

- Bardzo aktywny (8-10 merytorycznych wypowiedzi w semestrze) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 wypowiedzi) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 5-6 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 3-4 pkt
- Brak aktywności = 0-2 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

44-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

38-43 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

32-37 pkt = ocena 4.0 (dobry)

26-31 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

20-25 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-19 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu ustnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 34-40 pkt z egzaminu:

- Doskonała znajomość lektur obowiązkowych
- Swobodna orientacja w teorii aktów mowy i performatywności języka
- Precyzyjne rozróżnienie między wypowiedziami performatywnymi a konstatywnymi
- Umiejętność wyjaśnienia różnicy między aktami illokucyjnymi i perlokucyjnymi
- Krytyczna analiza etycznych konsekwencji działań językowych
- Samodzielne formułowanie problemów dotyczących odpowiedzialności za wypowiedzi
- Umiejętność zastosowania teorii do współczesnych przykładów (mowa nienawiści, krzywda językowa)
- Swobodne posługiwanie się terminologią (performatyw, fortunność, illokucja, perlokucja, konwencja)

Ocena 4.0 (dobry) - 26-30 pkt z egzaminu:

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawne przedstawienie głównych założeń teorii aktów mowy
- Umiejętność rozróżnienia podstawowych typów wypowiedzi
- Poprawna analiza etycznego wymiaru języka
- Umiejętność odniesienia teorii do przykładów
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.0 (dostateczny) - 18-22 pkt z egzaminu:

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów lektur obowiązkowych (minimum: Austin lub Searle)
- Ogólna orientacja w koncepcji performatywności
- Powierzchnowa znajomość różnicy między performatywami a konstatacjami
- Uprozczone przedstawienie etycznego wymiaru języka
- Fragmentaryczna znajomość terminologii
- Trudności w zastosowaniu teorii do przykładów

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-17 pkt z egzaminu:

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność wyjaśnienia podstawowych pojęć teorii aktów mowy
- Brak rozumienia performatywności języka
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak
- Niemożność analizy etycznych aspektów wypowiedzi

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje zestaw 3 pytań:

- 1 pytanie teoretyczne dotyczące Austina lub Searle'a (np. "Czym są performatywy i jakie są warunki ich fortunności?")
- 1 pytanie dotyczące etycznego wymiaru języka (np. "Na czym polega odpowiedzialność za działanie językowe?")
- 1 pytanie praktyczne wymagające zastosowania teorii do przykładu (np. "Przeanalizuj przykład krzywdy językowej używając teorii aktów mowy")

2. Czas na przygotowanie: 15 minut

3. Odpowiedź studenta: 15-20 minut

4. Pytania dodatkowe egzaminatora: 5-10 minut

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych
3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie minimum 20 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Lista pytań egzaminacyjnych zostanie udostępniona 2 tygodnie przed sesją
- Fragmenty lektur do przeczytania będą wskazane podczas wykładu i udostępnione na platformie e-learningowej
- Aktywny udział w dyskusjach podczas wykładu jest mile widziany i może poprawić ocenę końcową
- Studenci są zachęceni do analizowania współczesnych przykładów działań językowych (social media, mowa nienawiści, performanse polityczne)

Literatura obowiązkowa

1.	John L. Austin, <i>Mówienie i poznawanie: rozprawy i wykłady filozoficzne</i> , przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1993 (fragmenty czytane w czasie wykładu)
2.	John R. Searle, <i>Czynności mowy: rozważania z filozofii języka</i> , przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1987 (fragmenty czytane w czasie wykładu)
3.	W. Janikowski, <i>Obrażanie, zniesławianie i czucie się obrażonym</i> , http://etykapraktyczna.pl/wpis/2012/06/27/obrazy-i-znieslawienia .

Literatura uzupełniająca

1.	Judith Butler, <i>Walczące słowa: mowa nienawiści i polityka performatywu</i> , przeł. A. Ostolski, Warszawa 2010. (fragmenty)
2.	Taylor Ch., <i>Samointerpretujące się zwierzęta</i> , przeł. A. Sierszulska [w:] <i>Filozofia podmiotu</i> , wyb. J. Górnicka-Kalinowska, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001, s. 261 – 295.
3.	Cegiela A., <i>Słowa i ludzie. Wprowadzenie do etyki słowa</i> , Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa 2014.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	WM: Jednostka i wspólnota. Czytając A. MacIntyre'a "Dziedzictwo cnoty"
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II v III
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na II lub III roku (grupa Wykłady monograficzne z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI1_W06; FI1_W07; FI1_W08; FI1_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Wykład poświęcony jest myśli Alasdaira MacIntyre'a, wybitnego amerykańskiego filozofa zmarłego w 2025 roku. W <i>Dziedzictwie cnoty</i> autor krytykuje indywidualizm nowoczesności, podkreślając rolę tradycji i wspólnot w kształtowaniu cnót. Zajęcia ukażą znaczenie jego refleksji dla współczesnej etyki, filozofii polityki i rozumienia ludzkiej tożsamości.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Kryzys moralności współczesnej	2
2.	Emotywizm i jego konsekwencje	2
3.	Projekt Oświecenia	2
4.	Porażka projektu Oświecenia	2

5.	Skutki nowoczesnej fragmentaryzacji	2
6.	Fakty, eksperci, nauki społeczne	2
7.	Nietzsche czy Arystoteles?	2
8.	Cnoty w społeczeństwach heroicznych	2
9.	Cnoty w Atenach	2
10.	Arystotelesowska teoria cnót	2
11.	Średniowieczne przekształcenia	2
12.	Natura cnót	2
13.	Cnota, tradycja, jedność życia	2
14.	Sprawiedliwość jako cnota	2
15.	W poszukiwaniu cnót dziś	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student rekonstruuje i interpretuje kluczowe tezy A. MacIntyre’a dotyczące relacji jednostki i wspólnoty oraz wymieni główne wątki współczesnej debaty nad cnotami i wspólnotowością.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania	Student wyjaśnia filozoficzne i społeczne źródła norm konstytuujących wspólnoty oraz analizuje ich wpływ na kształtowanie zachowań i instytucji społecznych.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów

FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	Student identyfikuje i stosuje wybrane metody badawcze oraz strategie argumentacyjne właściwe dla filozofii społecznej i etyki cnót.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student analizuje relacje między ideami filozoficznymi a przemianami kulturowymi i społecznymi, posługując się przykładami zaczerpniętymi z tekstu MacIntyre’a oraz szerszego kontekstu filozoficznego.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź jeden z 5 zaproponowanych tematów

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	15	2
	przygotowanie do egzaminu (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin pisemny - 80%

Format egzaminu:

- Student wybiera 1 temat spośród 5 zaproponowanych
- Czas: 90 minut
- Wypowiedź pisemna (esej filozoficzny, 4-6 stron)

Kryteria oceny egzaminu:

- Znajomość głównych tez "Dziedzictwa cnoty" MacIntyre'a - 20 pkt
- Umiejętność rekonstrukcji argumentacji autora - 10 pkt

- Krytyczna analiza i interpretacja tekstu - 6 pkt
- Spójność, jasność i poprawność wyводу - 4 pkt

Egzamin pisemny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział studentów w dyskusjach dotyczących myśli MacIntyre'a:

- Bardzo aktywny (8-10 merytorycznych wypowiedzi w semestrze) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 wypowiedzi) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 5-6 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 3-4 pkt
- Brak aktywności = 0-2 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu pisemnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 37-40 pkt z egzaminu:

- Doskonała znajomość "Dziedzictwa cnoty" MacIntyre'a
- Precyzyjna rekonstrukcja głównych tez:
 - * Krytyka emotywizmu i projektu Oświecenia
 - * Teoria cnót w społeczeństwach heroicznych i w Atenach
 - * Arystotelesowska teoria cnót i jej średniowieczne przekształcenia
 - * Koncepcja tradycji, wspólnoty i jedności życia
- Samodzielna, krytyczna interpretacja myśli autora
- Umiejętność zestawienia stanowiska MacIntyre'a z innymi koncepcjami etycznymi (utilitaryzm, Kant, liberalizm)
- Świadomość wpływu MacIntyre'a na współczesną filozofię moralności i polityki
- Spójna, oryginalna argumentacja z wykorzystaniem przykładów
- Wyraźna struktura eseju, jasny język filozoficzny
- Poprawność stylistyczna i ortograficzna

Ocena 4.0 (dobry) - 29-33 pkt z egzaminu:

- Dobra znajomość "Dziedzictwa cnoty"
- Poprawna rekonstrukcja głównych tez MacIntyre'a

- Umiejętność wyjaśnienia podstawowych pojęć (cnota, praktyka, tradycja, telos, narracja)
- Umiejętność odniesienia myśli autora do kontekstu historycznego i współczesnego
- Logiczna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Dobra struktura eseju, poprawny język
- Drobne błędy stylistyczne

Ocena 3.0 (dostateczny) - 21-25 pkt z egzaminu:

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów "Dziedzictwa cnoty"
- Ogólna orientacja w głównych tezach MacIntyre'a
- Powierzchniowa rekonstrukcja argumentacji
- Fragmentaryczna znajomość pojęć kluczowych
- Uproszczona interpretacja
- Argumentacja wymaga dopracowania
- Słaba struktura eseju, błędy stylistyczne
- Błędy merytoryczne niepodważające całości wyводу

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-20 pkt z egzaminu:

- Brak znajomości "Dziedzictwa cnoty"
- Niemożność rekonstrukcji głównych tez MacIntyre'a
- Brak znajomości podstawowych pojęć
- Brak spójnej argumentacji
- Poważne błędy merytoryczne
- Chaotyczna struktura eseju

Przykładowe tematy egzaminacyjne:

1. Krytyka emotywizmu i projektu Oświecenia w "Dziedzictwie cnoty" MacIntyre'a
2. Arystotelesowska koncepcja cnót i jej współczesna reinterpretacja u MacIntyre'a
3. Rola tradycji i wspólnoty w kształtowaniu moralności według MacIntyre'a
4. "Nietzsche czy Arystoteles?" - dwa konkurencyjne podejścia do moralności
5. Praktyka, narracja i jedność ludzkiego życia w filozofii MacIntyre'a
6. Sprawiedliwość jako cnota - MacIntyre wobec liberalnego rozumienia sprawiedliwości
7. Kryzys moralności współczesnej w diagnozie MacIntyre'a
8. Cnoty w społeczeństwach heroicznych a cnoty w Atenach - porównanie

Przebieg egzaminu:

1. Student otrzymuje zestaw 5 tematów do wyboru
2. Wybiera 1 temat
3. Píše esej filozoficzny (90 minut, 4-6 stron)
4. Dozwolone materiały: brak (egzamin z pamięci, bez notatek)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 3 nieobecności)
2. Przeczytanie lektury obowiązkowej: A. MacIntyre, "Dziedzictwo cnoty"
3. Napisanie egzaminu pisemnego
4. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Literatura obowiązkowa

1.	A. MacIntyre, <i>Dziedzictwo cnoty</i> , tłum. Adam Chmielowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	A. MacIntyre, <i>Krótką historia etyki</i> , tłum. Adam Chmielowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002.(fragmenty)
2.	M. Walzer, <i>Komunitariańska krytyka liberalizmu</i> , w: <i>Komunitarianie. Wybór tekstów</i> , oprac. P. Śpiewak, Wyd. Aletheia, Warszawa, 2004.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Specyfika debaty bioetycznej we Włoszech
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I i II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I i II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06; FI2_W07; FI2_W08; FI2_U06;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	W wielu krajach świata zagadnienia bioetyczne stały się przedmiotem ostrych sporów filozoficznych, religijnych, prawnych i politycznych. Jednym z państw, w którym od kilkudziesięciu lat toczy się ożywiona i bardzo merytoryczna debata bioetyczna są także Włochy. Głównym celem wykładu jest analiza filozoficzna tej dyskusji i ukazanie jej najważniejszych elementów. Specyfiką włoskiej debaty bioetycznej jest powstanie dwóch odrębnych paradygmatów, czyli zbiorów pojęć i teorii naukowych: bioetyki laickiej i bioetyki katolickiej. Do najważniejszych elementów pierwszego paradygmatu zalicza się zasadę samowystarczalności człowieka i agnostyczną lub ateistyczną wizję rzeczywistości. Zwolennicy bioetyki laickiej odrzucają istnienie transcendentnego wymiaru życia człowieka i metafizycznej struktury bytu ludzkiego. Z kolei do najważniejszych idei, głoszonych przez przedstawicieli bioetyki katolickiej, należy wartość i godność życia ludzkiego

	oraz postrzeganie człowieka jako bytu osobowego, interpretowanego w świetle różnych nurtów personalizmu.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Charakterystyka głównych nurtów bioetycznych	2
2.	Publikacja manifestów bioetyki laickiej	2
3.	Wpływ debaty bioetycznej na rozumienie laickości	2
4.	Działalność Narodowego Komitetu ds. Bioetyki	2
5.	Wpływ filozofii analitycznej na bioetykę według Uberta Scarpelliego	2
6.	Eugenia Lecaldana bioetyka ściśle połączona z etyką	2
7.	Bioetyka postmetafizyczna Gianniego Vattima	2
8.	Elio Sgreccia jako promotor bioetyki personalistycznej	2
9.	Poglądy Vittoria Possentiego na temat rewolucji biopolitycznej	2
10.	Metoda fenomenologiczna w bioetyce według Paola Valoriego	2
11.	Negacja pojęcia osoby w filozofii Roberta Esposito	2
12.	Krytyka filozofii niepersonalistycznej	2
13.	Rola personalizmu w ochronie godności życia ludzkiego	2
14.	Debata dotycząca prokreacji wspomaganej medycznie	2
15.	Stanowisko „pobożnych ateistów” w sprawach bioetycznych	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	Student rekonstruuje i interpretuje stanowiska wybranych autorów uczestniczących w debacie bioetycznej we Włoszech oraz przedstawia aktualny stan dyskusji filozoficznej dotyczącej bioetyki w tym kontekście kulturowym.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania	Student analizuje włoski kontekst instytucjonalny i normatywny w zakresie bioetyki oraz wyjaśnia źródła i społeczne uwarunkowania obowiązujących norm prawnych i etycznych.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej	Student rozpoznaje i stosuje metody badawcze oraz strategie argumentacyjne właściwe dla filozofii moralnej i bioetyki, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów kulturowych.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student analizuje związki między ideami filozoficznymi a przemianami społecznymi i politycznymi we Włoszech, wskazując, w jaki sposób te procesy wpływają na bioetyczne spory publiczne.	Dyskusja dydaktyczna, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	15	2
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Ocena końcowa ustalana jest na podstawie egzaminu ustnego - 100%

Egzamin ustny obejmuje:

1. Znajomość lektury obowiązkowej (Kobyliński "Osoba w centrum?") - 50%
2. Umiejętność analizy specyfiki włoskiej debaty bioetycznej (bioetyka laicka vs katolicka) - 30%
3. Umiejętność konstruowania argumentacji filozoficznej w kontekście bioetycznym - 20%

Szczegółowe kryteria ocen:

Ocena 5.0 (bardzo dobry):

- Doskonała znajomość lektury obowiązkowej (Kobyliński) oraz znacznej części literatury uzupełniającej
- Samodzielna, krytyczna analiza różnic między bioetyką laicką a katolicką we Włoszech
- Umiejętność porównania stanowisk wybranych autorów (Scarpelli, Lecaldano, Vattimo, Sgreccia, Possenti, Valori, Esposito)
- Znajomość działalności Narodowego Komitetu ds. Bioetyki i jego roli w debacie publicznej
- Umiejętność analizy konkretnych problemów (prokreacja wspomagana, godność życia ludzkiego, personalizizm w bioetyce)
- Spójna, oryginalna argumentacja z wykorzystaniem przykładów z włoskiego kontekstu kulturowego
- Swobodne posługiwanie się terminologią z zakresu bioetyki i filozofii moralnej

Ocena 4.5 (dobry plus):

- Bardzo dobra znajomość lektury obowiązkowej i wybranych fragmentów literatury uzupełniającej
- Trafna analiza głównych nurtów włoskiej bioetyki
- Umiejętność zestawiania różnych stanowisk filozoficznych
- Logiczna i spójna argumentacja
- Właściwe używanie terminologii specjalistycznej

Ocena 4.0 (dobry):

- Dobra znajomość lektury obowiązkowej
- Poprawna analiza podstawowych różnic między bioetyką laicką a katolicką
- Umiejętność przedstawienia głównych stanowisk (przynajmniej 3-4 autorów)
- Poprawna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.5 (dostateczny plus):

- Znajomość podstawowych treści z lektury obowiązkowej
- Częściowa analiza wybranych zagadnień debaty bioetycznej
- Umiejętność przedstawienia wybranych stanowisk (przynajmniej 2 autorów)
- Argumentacja wymaga dopracowania
- Terminologia używana z drobnymi błędami

Ocena 3.0 (dostateczny):

- Znajomość wybranych fragmentów lektury obowiązkowej
- Powierzchnowa znajomość różnicy między bioetyką laicką a katolicką
- Uprozczone przedstawienie przynajmniej jednego stanowiska filozoficznego
- Argumentacja fragmentaryczna
- Terminologia używana z błędami

Ocena 2.0 (niedostateczny):

- Brak znajomości lektury obowiązkowej lub niemożność jej omówienia
- Brak umiejętności analizy włoskiej debaty bioetycznej

- Brak poprawnej argumentacji
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje jedno z 15 pytań egzaminacyjnych odpowiadających tematom wykładu (lista pytań dostępna na platformie e-learningowej 2 tygodnie przed sesją)
2. Czas na przygotowanie odpowiedzi: 15 minut
3. Odpowiedź studenta: 10-15 minut
4. Pytania dodatkowe egzaminatora: 5-10 minut

Przykładowe pytania egzaminacyjne:

- Scharakteryzuj główne nurty bioetyczne we Włoszech
- Omów specyfikę bioetyki laickiej (Scarpelli, Lecaldano, Vattimo)
- Przedstaw założenia bioetyki personalistycznej (Sgreccia, Possenti)
- Jaka jest rola Narodowego Komitetu ds. Bioetyki?
- Wpływ filozofii analitycznej na bioetykę według Scarpelliego
- Bioetyka postmetafizyczna Vattima
- Metoda fenomenologiczna w bioetyce według Valoriego
- Negacja pojęcia osoby w filozofii Esposito
- Debata dotycząca prokreacji wspomaganie medycznie
- Rola personalizmu w ochronie godności życia ludzkiego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektury obowiązkowej (Kobyliński "Osoba w centrum?", fragmenty wskazane przez prowadzącego)
3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie oceny minimum 3.0)

Uwagi:

- Student może poprawić ocenę z egzaminu w terminie poprawkowym
- Aktywny udział w dyskusjach dydaktycznych na wykładzie jest mile widziany i może być uwzględniony przy ocenach granicznych
- Fragmenty lektury obowiązkowej do przeczytania zostaną wskazane podczas wykładu
- W przypadku nieobecności na egzaminie w pierwszym terminie z przyczyn losowych, student przystępuje do egzaminu w terminie poprawkowym

Literatura obowiązkowa

1.	Kobyliński A., Osoba w centrum? Specyfika debaty bioetycznej we Włoszech, Warszawa 2024, s. 1-236. (fragmenty)
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	Esposito R., Pojęcia polityczne. Wspólnota, immunizacja, biopolityka, tłum. K. Burzyk, M. Burzyk i in., Kraków 2016.
2.	Lucas Lucas R., Bioetyka dla każdego, tłum. A. Wojnowski, Częstochowa 2005.

3.	Mietelski T., Koncepcja etyki fenomenologicznej Paola Valoriego. Studium analityczno-krytyczne, Kraków 2024.
4.	Possenti V., Filozofia po nihilizmie, tłum. J. Merecki, Lublin 2003.
5.	Possenti V., Osoba nową zasadą, tłum. J. Merecki, Lublin 2017.
6.	Szczodry M., Bioetyka katolicka i bioetyka laicka – dialog czy konfrontacja?, „Studia Paradyckie” 28 (2018), s. 103-115.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Spór nowego ateizmu ze współczesnym teizmem
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru dla I i II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W06; FI2_W07; FI2_W08; FI2_U06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Na wykładzie zajmiemy się filozoficznymi argumentami "za" i "przeciw" istnieniu Boga. Zaczniemy od filozofii Kanta i jego krytyki metafizycznych argumentów za istnieniem Absolutu. Następnie przeanalizujemy ważniejszych nowożytnych i współczesnych filozofów, krytykujących ideę Boga, włącznie ze współczesnymi neodarwinistami. Zapoznamy się również z argumentacją za istnieniem Boga, które podzielimy na trzy grupy: argumenty kosmologiczne, antropologiczne i ontologiczne. Spróbujemy odpowiedzieć nie tylko na pytania: czy Bóg istnieje?, ale również: jaka jest Jego natura i Jego stosunek do bytów przygodnych, w szczególności do człowieka.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Różne rodzaje współczesnego ateizmu.	2
2.	Główne etapy europejskiej sekularyzacji – mapa problem.	4
3.	Filozofia I. Kanta a nowożytny agnostycyzm.	2
4.	A. Schopenhauer i jego propozycja “świeckiego zbawienia”.	4
5.	Nietzscheańska krytyka idei Boga i religii źródłem współczesnego ateizmu.	2
6.	Co w miejsce religii chrześcijańskiej? – czyli dlaczego nie jesteśmy nietzscheanistami?	2
7.	Zjawisko tzw. „nowego ateizmu”: R. Dawkins, D.Dennett, S. Harris, Ch. Hitchens.	4
8.	Problem cierpienia – ważny argument na rzecz ateizmu?	2
9.	Czy można udowodnić istnienie Boga? – problemy metodologiczne.	2
10.	Rodzaje argumentów za istnieniem Boga.	2
11.	E. Stein: od ateizmu do świętości.	2
12.	Jak dyskutować z ateistami?	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego.	Student prezentuje i porównuje stanowiska wybranych przedstawicieli nowego ateizmu i współczesnego teizmu, zna ich filozoficzne źródła oraz analizuje ich wpływ na filozoficzną debatę o istnieniu Boga.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W07	w stopniu zaawansowanym normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz o źródła tych norm, ich naturę, zmiany i drogi wpływania na ludzkie zachowania.	Student wyjaśnia, w jaki sposób spór między nowym ateizmem a teizmem odzwierciedla przemiany społeczne, kulturowe i instytucjonalne w kontekście współczesnych norm światopoglądowych.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_W08	w stopniu zaawansowanym metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranej subdyscypliny filozoficznej.	Student identyfikuje strategie argumentacyjne wykorzystywane w debacie między nowym ateizmem a teizmem oraz posługuje się metodami właściwymi dla metafizyki, filozofii religii i epistemologii.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami.	Student analizuje źródła i wzajemne powiązania między ideami filozoficznymi nowego ateizmu i współczesnego teizmu a szerszymi procesami kulturowymi i społecznymi zachodzącymi w XXI wieku.	Dyskusja podczas zajęć; egzamin ustny.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład informacyjny z elementami dyskusji. W trakcie wykładu będą wykorzystywane środki multimedialne.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	10	2
	przygotowanie do egzaminu (lektura książek i artykułów.)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin ustny - 80%

Egzamin obejmuje:

- Znajomość argumentów nowego ateizmu (Dawkins, Dennett, Harris, Hitchens) i ich krytyka - 40%
- Znajomość argumentów za istnieniem Boga (kosmologiczne, antropologiczne, ontologiczne) - 25%
- Umiejętność analizy sporu ateizm-teizm w kontekście filozoficznym i kulturowym - 15%

Egzamin ustny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział studentów w dyskusjach dotyczących argumentacji ateistycznej i teistycznej:

- Bardzo aktywny (8-10 merytorycznych wypowiedzi w semestrze) = 10 pkt
- Aktywny (5-7 wypowiedzi merytorycznych) = 8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (3-4 wypowiedzi) = 6 pkt
- Mało aktywny (1-2 wypowiedzi) = 4 pkt
- Brak aktywności = 0 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu ustnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 37-40 pkt z egzaminu:

- Doskonała znajomość lektur obowiązkowych
- Swobodna orientacja w poglądach reprezentantów nowego ateizmu (Dawkins, Dennett, Harris, Hitchens)
- Dogłębna znajomość krytyki metafizyki przez Kanta
- Umiejętność rekonstrukcji krytyki religii u Schopenhauera i Nietzschego
- Precyzyjne przedstawienie różnych rodzajów argumentów za istnieniem Boga:
 - * Argumenty kosmologiczne (przyczynowość, kontyngencja)
 - * Argumenty antropologiczne (moralność, rozumność, doświadczenie religijne)
 - * Argumenty ontologiczne (Anzelm, Kartezjusz, współczesne wersje)
- Krytyczna analiza problemu zła jako argumentu przeciw istnieniu Boga
- Znajomość problemów metodologicznych dowodów na istnienie Boga
- Umiejętność analizy sekularyzacji europejskiej i jej wpływu na współczesny ateizm
- Samodzielne formułowanie problemów i konstruowanie argumentacji
- Swobodne posługiwanie się terminologią filozofii religii

Ocena 4.0 (dobry) - 29-33 pkt z egzaminu:

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawne przedstawienie głównych tez nowego ateizmu
- Umiejętność wyjaśnienia krytyki Kanta wobec dowodów na istnienie Boga
- Znajomość przynajmniej dwóch rodzajów argumentów za istnieniem Boga
- Umiejętność odniesienia sporu ateizm-teizm do kontekstu współczesnego
- Poprawne odtworzenie głównych argumentów obu stron
- Zasadniczo poprawne używanie terminologii

Ocena 3.0 (dostateczny) - 21-25 pkt z egzaminu:

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów lektur obowiązkowych

- Ogólna orientacja w poglądach przynajmniej dwóch reprezentantów nowego ateizmu
- Powierzchnowa znajomość przynajmniej jednego rodzaju argumentów za istnieniem Boga
- Fragmentaryczna znajomość argumentacji obu stron sporu
- Podstawowa znajomość głównych pojęć (ateizm, teizm, agnostycyzm, sekularyzacja)
- Terminologia używana z błędami

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-20 pkt z egzaminu:

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność przedstawienia poglądów reprezentantów nowego ateizmu
- Brak znajomości argumentów za istnieniem Boga
- Nieprawidłowe używanie terminologii lub jej brak

Przebieg egzaminu:

1. Student losuje zestaw 3 pytań z przygotowanej listy:

- 1 pytanie dotyczące nowego ateizmu
(np. "Przedstaw główne tezy R. Dawkinsa z 'Boga urojenia'")
- 1 pytanie dotyczące argumentów za istnieniem Boga
(np. "Omów współczesną wersję argumentu kosmologicznego")
- 1 pytanie problemowe wymagające zestawienia różnych stanowisk
(np. "Problem cierpienia jako argument na rzecz ateizmu - analiza i ocena")

2. Czas na przygotowanie: 15 minut

3. Odpowiedź studenta: 15-20 minut

4. Pytania dodatkowe prowadzącego: 5-10 minut

Przykładowe pytania egzaminacyjne:

- Różne rodzaje współczesnego ateizmu
- Główne etapy europejskiej sekularyzacji
- Filozofia Kanta a nowożytny agnostycyzm
- Schopenhauer i jego propozycja "świeckiego zbawienia"
- Nietzscheańska krytyka idei Boga i religii
- Zjawisko "nowego ateizmu" - charakterystyka
- Problem cierpienia jako argument na rzecz ateizmu
- Problemy metodologiczne dowodzenia istnienia Boga
- Rodzaje argumentów za istnieniem Boga
- Edyta Stein: od ateizmu do świętości
- Jak dyskutować z ateistami? - strategie dialogu

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych
3. Zdanie egzaminu ustnego (uzyskanie minimum 26 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Lista pytań egzaminacyjnych zostanie udostępniona na platformie e-learningowej 2 tygodnie przed sesją
- Aktywny udział w dyskusjach podczas wykładu jest bardzo ceniony -

- może znacząco podnieść ocenę końcową
- Studenci zachęceni są do formułowania własnych pytań i problemów dotyczących sporu ateizm-teizm
 - Zalecane jest śledzenie współczesnej debaty filozoficznej i naukowej na temat istnienia Boga

Literatura obowiązkowa

1.	Buckley Michael J., Ateizm w sporze z religią, Wydawnictwo WAM, Kraków 2009.
2.	Benisz H., „Schopenhauer – Nietzsche – Heidegger. Fundamentalne kwestie filozofii życia”, Kęty 2015.
3.	Mazanka P., „Źródła sekularyzacji i sekularyzmu w kulturze europejskiej”, Warszawa 2003.
4.	Novak M., „Boga nikt nie widzi. Noc ciemna ateistów i wierzących”, tłum., M. Pasiciak, Kraków 2010.

Literatura uzupełniająca

1.	Flew A., „Bóg istnieje”, tłum. R. Pucek, Warszawa 2011.
2.	Adamski F., (red.), „Ateizm oraz irreligia i sekularyzacja”, Kraków 2011.
3.	Wojtysiak J., „Spór o istnienie Boga. Analityczno-intuicyjny argument na rzecz teizmu”, Poznań 2012.
4.	Abraham Joshua Heschel, „Man Is Not Alone: A Philosophy of Religion”, New York 1979.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium: Practical wisdom
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Translatorium tekstów filozoficznych z języka nowożytnego</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Zajęcia poświęcone będą analizie i tłumaczeniu na język polski artykułów anglojęzycznych dotyczących problematyki mądrości praktycznej. W trakcie zajęć studenci będą się zapoznawać z podstawowymi założeniami wybranego tekstu filozoficznego, a także dokonywać tłumaczenia jego fragmentów na język polski. Przy przekładaniu tekstu filozoficznego szczególna uwaga zwrócona będzie na precyzyjne uchwycenie i oddanie sensu oryginalnych sformułowań, poprawność leksykalną tłumaczenia oraz naturalność zastosowanych rozwiązań stylistycznych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: What is practical wisdom?	2
2.	Aristotle's Ethics: The Excellence of Intelligence	4
3.	Particular and Universal in Aristotle's Conception of Practical Knowledge	8
4.	Practical Wisdom: A Mundane Account	8
5.	Remarks on Aristotle's Doctrine of Practical Reason	6
6.	Zaliczenie na ocenę	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	rozpoznaje specjalistyczną terminologię dotyczącą praktycznej mądrości w tekstach filozoficznych w języku angielskim	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	charakteryzuje podstawowe stanowiska autorów wiodących w zakresie interpretacji Arystotelesowskiej koncepcji praktycznej mądrości i opisuje zarówno podobieństwa, jak i różnice w ich ujęciach	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych	samodzielnie interpretuje teksty filozoficzne na temat praktycznej mądrości, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych źródeł oraz	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja

	źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je omawia.	na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	samodzielnie tłumaczy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną dotyczącą praktycznej mądrości z języka polskiego na język angielski, zachowując precyzję terminologiczną.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	stosuje umiejętności językowe na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym komunikuje się z różnymi odbiorcami, przygotowuje teksty akademickie (np. abstrakty, streszczenia, krótkie artykuły), wygłasza prezentacje, prowadzi i podsumowuje dyskusje, motywując innych do aktywności i uczenia się.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	systematycznie pogłębia swoje kompetencje językowe oraz samodzielnie wykorzystuje dostępne źródła i narzędzia do dalszego rozwoju umiejętności językowych.	aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie na ocenę

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza i tłumaczenie tekstów. Dyskusja

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	2
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Zaliczenie ustne - 60%

Forma zaliczenia:

- Student losuje fragment tekstu filozoficznego w języku angielskim dotyczącego practical wisdom (wcześniej nieprzekładany na zajęcia)
- Tłumaczenie ustne fragmentu (ok. 200-250 słów) - 25%
- Komentarz filozoficzny do przetłumaczonego fragmentu - 20%
- Wyjaśnienie wybranych terminów filozoficznych (np. phronesis, practical reasoning, virtue) - 15%

Zaliczenie ustne = 15 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność podczas tłumaczenia na zajęciach - 25%

Prowadzący ocenia:

- Jakość tłumaczeń ustnych przygotowywanych na zajęciach (precyzja terminologiczna, poprawność składniowa, naturalność stylistyczna)
- Regularność przygotowania zadanych fragmentów do tłumaczenia
- Umiejętność tłumaczenia a vista (z karty)

System punktowy:

- Bardzo dobra jakość tłumaczeń + regularne przygotowanie = 6-7 pkt
- Dobra jakość tłumaczeń + częste przygotowanie = 5 pkt
- Poprawna jakość tłumaczeń + umiarkowane przygotowanie = 3-4 pkt
- Słaba jakość lub sporadyczne przygotowanie = 1-2 pkt

Aktywność tłumaczeniowa = 7 pkt (maksymalnie)

3. Udział w dyskusjach filozoficznych - 15%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział w dyskusjach dotyczących interpretacji tekstów o practical wisdom:

- Bardzo aktywny (regularne, merytoryczne wypowiedzi) = 3 pkt
- Aktywny (częste wypowiedzi) = 2 pkt
- Umiarkowanie aktywny (sporadyczne wypowiedzi) = 1 pkt
- Brak aktywności = 0 pkt

Dyskusja = 3 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Zaliczenie ustne (15 pkt) + Aktywność tłumaczeniowa (7 pkt) +
Dyskusja (3 pkt) = Razem 25 pkt

23-25 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

21-22 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

19-20 pkt = ocena 4.0 (dobry)

16-18 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

13-15 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-12 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania zaliczenia ustnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 14-15 pkt z zaliczenia:

- Doskonałe tłumaczenie fragmentu tekstu filozoficznego z zachowaniem precyzji terminologicznej i naturalności stylistycznej
- Prawidłowe oddanie sensu oryginalnych sformułowań anglojęzycznych
- Swobodne posługiwanie się polską terminologią filozoficzną dotyczącą practical wisdom (roztropność, mądrość praktyczna, phronesis)
- Dogłębny komentarz filozoficzny uwzględniający kontekst arystotelesowski i współczesne interpretacje
- Precyzyjne wyjaśnienie kluczowych terminów (phronesis, practical reasoning, virtue, deliberation, particularism)
- Umiejętność zestawienia różnych stanowisk (Arystoteles, McDowell, Nussbaum, Annas)
- Płynność językowa na poziomie B2+

Ocena 4.0 (dobry) - 10-12 pkt z zaliczenia:

- Poprawne tłumaczenie z drobnymi uchybieniami stylistycznymi
- Zasadniczo prawidłowe użycie terminologii filozoficznej
- Poprawny komentarz filozoficzny z podstawową analizą
- Wyjaśnienie głównych terminów z niewielkimi niedociągnięciami
- Znajomość podstawowych stanowisk autorów
- Komunikatywność językowa

Ocena 3.0 (dostateczny) - 8-9 pkt z zaliczenia:

- Tłumaczenie z błędami, ale przekazujące ogólny sens
- Terminologia filozoficzna używana z błędami
- Powierzchnowy komentarz filozoficzny
- Uprozczone wyjaśnienia terminów
- Fragmentaryczna znajomość stanowisk
- Podstawowa komunikatywność

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-7 pkt z zaliczenia:

- Liczne błędy w tłumaczeniu uniemożliwiające zrozumienie sensu
- Nieprawidłowe użycie terminologii lub jej brak
- Brak komentarza filozoficznego lub całkowicie błędny
- Niemożność wyjaśnienia podstawowych terminów
- Komunikatywność językowa poniżej B2

Przebieg zaliczenia ustnego:

1. Student losuje fragment tekstu w języku angielskim (ok. 200-250 słów)
2. Czas na przygotowanie: 20 minut (możliwość korzystania ze słownika filozoficznego angielsko-polskiego)
3. Tłumaczenie ustne fragmentu: 10-15 minut
4. Komentarz filozoficzny i wyjaśnienie terminów: 10 minut
5. Pytania dodatkowe prowadzącego: 5 minut

Teksty wykorzystywane na zajęciach i na zaliczeniu:

- Arystoteles, "Nicomachean Ethics" (fragmenty Book VI o phronesis)
- John McDowell, "Virtue and Reason" (fragmenty)
- Martha Nussbaum, "The Discernment of Perception" (fragmenty)
- Julia Annas, "Intelligent Virtue" (fragmenty)
- Rosalind Hursthouse, "Practical Wisdom: A Mundane Account" (fragmenty)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczne przygotowywanie tłumaczeń zadanych fragmentów
3. Aktywny udział w tłumaczeniu i dyskusji na zajęciach
4. Zaliczenie ustne (uzyskanie minimum 13 punktów = ocena 3.0)

Uwagi:

- Każdy student w ciągu semestru co najmniej 2 razy tłumaczy ustnie przygotowany fragment (ok. 100-150 słów) na zajęciach
- Zalecane jest prowadzenie słowniczka terminów filozoficznych angielsko-polskich
- Studenci powinni zapoznać się z podstawowymi polskimi przekładami Arystotelesa (np. tłumaczenie D. Gromskiej "Etyki nikomachejskiej")

- W razie nieobecności należy samodzielnie przetłumaczyć zaległy fragment i dostarczyć prowadzącemu
- Fragmenty do tłumaczenia na zaliczeniu pochodzą z tekstów omawianych na zajęciach, ale nie są to fragmenty wcześniej tłumaczone

Literatura obowiązkowa

1.	Urmson, J.O. (1988): <i>Aristotle's Ethics</i> . Oxford: Basil Blackwell, 79-88.
2.	Devereux, D.T. (1986): <i>Particular and Universal in Aristotle's Conception of Practical Knowledge</i> . The Review of Metaphysics 39, 483-504.
3.	Hursthouse, R. (2006): <i>Practical Wisdom: A Mundane Account</i> . Proceedings of the Aristotelian Society. New Series 106, 285-309.
4.	Demos, R. (1961): <i>Remarks on Aristotle's Doctrine of Practical Reason</i> . Philosophy and Phenomenological Research 22, 153-162.

Literatura uzupełniająca

1.	Aristotle (2009): <i>Nicomachean Ethics</i> . Translated by W.D. Ross. Oxford: Oxford World's Classics.
2.	Fuentes, J. I. (2025). <i>The Necessity of Practical Wisdom</i> . Daimon Revista Internacional de Filosofía 96, 173–191. https://doi.org/10.6018/daimon.555271
3.	Di Basilio, G. (2025). <i>Aristotle on Natural Virtue and the Utility of Practical Wisdom</i> . Journal of the History of Philosophy 63(3), 333-356. https://dx.doi.org/10.1353/hph.2025.a964604

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium: Contemporary Philosophy of Culture
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia, magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II v III
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I, II lub III roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W06; FI2_U02; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia translatoryjne
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość języka angielskiego
Opis i cele przedmiotu	Zajęcia mają na celu wprowadzenie studentów w problematykę przekładu tekstów filozoficznych z zakresu współczesnej filozofii kultury. Uczestnicy będą pracować nad tłumaczeniami wybranych fragmentów dzieł reprezentujących różne nurty i tradycje, analizując je pod względem merytorycznym, językowym i kulturowym. Zajęcia mają charakter warsztatowy, a ich celem jest rozwijanie umiejętności tłumaczenia terminologii specjalistycznej i oddawania stylu oryginału.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Wprowadzenie do zajęć: cele translatorium i podstawowe pojęcia z zakresu filozofii kultury	2
2.	Specyfika języka filozoficznego – cechy stylu, struktura argumentacji, rola terminologii	2
3.	Wprowadzenie do problematyki przekładu tekstów filozoficznych - strategie i wyzwania	4
4.	Warsztaty praktyczne - tłumaczenie dłuższych fragmentów z komentarzem językowym i merytorycznym	20
5.	Podsumowanie zajęć - refleksja nad strategiami i efektami tłumaczenia	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <u>Absolwent...</u> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim	identyfikuje i rozpoznaje w tekście anglojęzycznym terminologię z zakresu współczesnej filozofii kultury (1, 2)	Prezentacja na zajęciach
FI2_W06	wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranych wiodących autorów filozoficznych oraz bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej, a także w stopniu zaawansowanym metody interpretacji tekstu filozoficznego	charakteryzuje główne nurty współczesnej filozofii kultury na podstawie analizy tekstów źródłowych (1, 2, 3)	Wypowiedzi ustne na zajęciach
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	interpretuje treść i strukturę tekstów filozoficznych w języku angielskim, identyfikuje główne tezy oraz argumenty w analizowanych tekstach (1, 2, 3)	Dyskusja na zajęciach, projekt indywidualny
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię	tłumaczy z języka polskiego na język angielski fragmenty tekstów filozoficznych (4)	projekt indywidualny

	filozoficzną		
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	przygotowuje i wygłasza prezentacje ustne, przedstawiając własny pogląd, argumentując za i przeciw oraz reagując na pytania i komentarze (4, 5)	Prezentacja na zajęciach
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	stosuje zdobyte umiejętności językowe w praktycznych zadaniach translatorskich i analizie tekstów filozoficznych (4)	Projekt indywidualny, prezentacja na zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza tekstu filozoficznego w języku obcym, Tłumaczenie tekstów filozoficznych, Prezentacje ustne

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	25	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja samodzielnego tłumaczenia tekstu filozoficznego - 45%

Student przygotowuje i prezentuje projekt indywidualny:

- Tłumaczenie fragmentu tekstu z filozofii kultury (ok. 1000-1500 słów) - 20%
- Komentarz translatorski (uzasadnienie wyborów terminologicznych i stylistycznych) - 15%
- Analiza filozoficzna przetłumaczonego fragmentu - 10%

Prezentacja = 45 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Jakość tłumaczenia (precyzja, naturalność, wierność oryginałowi) - 20 pkt
- Komentarz translatorski (świadomość strategii tłumaczeniowych) - 15 pkt
- Analiza filozoficzna (zrozumienie treści i kontekstu) - 10 pkt

2. Aktywność tłumaczeniowa podczas zajęć - 35%

Prowadzący ocenia systematyczną pracę studenta nad tłumaczeniami:

A. Jakość tłumaczeń ustnych przygotowywanych na zajęcia (20 pkt):

- Bardzo dobra jakość + regularne przygotowanie = 18-20 pkt
- Dobra jakość + częste przygotowanie = 14-17 pkt
- Poprawna jakość + umiarkowane przygotowanie = 10-13 pkt
- Słaba jakość lub sporadyczne przygotowanie = 5-9 pkt
- Brak przygotowania = 0-4 pkt

B. Udział w dyskusjach i wypowiedziach ustnych (15 pkt):

- Bardzo aktywny (regularne, merytoryczne wypowiedzi o tekstach) = 13-15 pkt
- Aktywny (częste wypowiedzi) = 10-12 pkt
- Umiarkowanie aktywny (sporadyczne wypowiedzi) = 7-9 pkt
- Mało aktywny = 4-6 pkt
- Brak aktywności = 0-3 pkt

Aktywność = 35 pkt (maksymalnie)

3. Udział w zajęciach - 20%

Ocena zaangażowania w warsztaty praktyczne:

- Uczestnictwo w ćwiczeniach tłumaczeniowych na zajęciach
- Praca w grupach nad analizą tekstów
- Konstruktywny udział w omawianiu trudności translatorskich

System punktowy:

- Bardzo zaangażowany (systematyczna praca, pomoc innym) = 18-20 pkt
- Zaangażowany (regularna praca) = 14-17 pkt
- Umiarkowanie zaangażowany = 10-13 pkt
- Słabo zaangażowany = 5-9 pkt
- Brak zaangażowania = 0-4 pkt

Udział = 20 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (45 pkt) + Aktywność (35 pkt) + Udział (20 pkt) = Razem 100 pkt

92-100 pkt ($\geq 92\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)

85-91 pkt (85-91%) = ocena 4.5 (dobry plus)

72-84 pkt (72-84%) = ocena 4.0 (dobry)

60-71 pkt (60-71%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)

46-59 pkt (46-59%) = ocena 3.0 (dostateczny)

0-45 pkt ($\leq 45\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji projektu:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 41-45 pkt z prezentacji:

- Doskonałe tłumaczenie fragmentu tekstu z filozofii kultury
- Precyzyjne oddanie terminologii specjalistycznej (np. culture, interpretation, sign, myth, discourse, meaning)
- Zachowanie stylu oryginału przy naturalności polskiego przekładu
- Dogłębny komentarz translatorski uzasadniający wszystkie kluczowe

- wybory tłumaczeniowe
- Świadomość różnych strategii przekładu (domestykacja vs foreignizacja)
 - Krytyczna analiza filozoficzna uwzględniająca kontekst kulturowy i teoretyczny
 - Znajomość problematyki współczesnej filozofii kultury (Ricoeur, Barthes, teoria interpretacji, semiotyka)
 - Profesjonalna prezentacja ustna z odpowiedziami na pytania

Ocena 4.0 (dobry) - 32-37 pkt z prezentacji:

- Poprawne tłumaczenie z drobnymi uchybieniami
- Zasadniczo prawidłowe użycie terminologii filozoficznej
- Dobry komentarz translatorski z uzasadnieniem głównych wyborów
- Poprawna analiza filozoficzna
- Dobra prezentacja ustna

Ocena 3.0 (dostateczny) - 21-27 pkt z prezentacji:

- Tłumaczenie z błędami, ale przekazujące ogólny sens
- Terminologia używana z błędami
- Powierzchny komentarz translatorski
- Uproszczona analiza filozoficzna
- Prezentacja wymaga dopracowania

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-20 pkt z prezentacji:

- Liczne błędy w tłumaczeniu uniemożliwiające zrozumienie
- Nieprawidłowe użycie terminologii
- Brak komentarza translatorskiego lub całkowicie błędny
- Brak analizy filozoficznej
- Słaba prezentacja

Wymagania dotyczące projektu indywidualnego:

Zakres projektu:

- Fragment tekstu: 1000-1500 słów (ok. 3-4 strony)
- Źródło: jeden z tekstów z literatury obowiązkowej lub uzupełniającej (do uzgodnienia z prowadzącym)
- Terminy: wybór fragmentu do 6. tygodnia semestru, prezentacja w ostatnich 3 tygodniach semestru

Struktura projektu:

1. Tłumaczenie (1000-1500 słów)
2. Komentarz translatorski (500-800 słów):
 - Uzasadnienie kluczowych wyborów terminologicznych
 - Problemy napotkane przy tłumaczeniu
 - Zastosowane strategie tłumaczeniowe
3. Analiza filozoficzna (300-500 słów):
 - Główne tezy fragmentu
 - Kontekst w ramach dzieła i nurtu filozoficznego
 - Znaczenie dla współczesnej filozofii kultury

Prezentacja ustna (15-20 minut):

- Przedstawienie fragmentu i jego kontekstu
- Omówienie wybranych problemów translatorskich
- Dyskusja z grupą

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczne przygotowywanie tłumaczeń zadanych fragmentów
3. Aktywny udział w zajęciach (dyskusje, wypowiedzi ustne, warsztaty)
4. Przygotowanie i prezentacja projektu indywidualnego
5. Uzyskanie minimum 46 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Każdy student w ciągu semestru przygotowuje tłumaczenia ustne wyznaczonych fragmentów (harmonogram ustalany na początku semestru)
- Zalecane jest prowadzenie glosariusza terminów filozoficznych angielsko-polskich
- W razie nieobecności należy samodzielnie przetłumaczyć zaległy fragment
- Projekt indywidualny może być później rozwinięty w pracę dyplomową lub artykuł naukowy
- Studenci mogą konsultować wybór fragmentu i trudności tłumaczeniowe na konsultacjach

Literatura obowiązkowa

1.	Ricoeur, P. <i>Interpretation Theory: Discourse and the Surplus of Meaning</i> . Texas Christian University Press, 1976.
2.	Barthes, R. <i>Mythologies</i> . Hill and Wang, 1972
3.	
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	Baker, M. <i>In Other Words: A Coursebook on Translation</i> . Routledge, 2018.
2.	Venuti, L. <i>The Translator's Invisibility: A History of Translation</i> . Routledge, 2017.
3.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium przedmiotowe: (Neo)platonizm w nowożytnej filozofii brytyjskiej
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Dariusz Kucharski
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium przedmiotowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Przygotowanie z zakresu historii filozofii nowożytnej. Znajomość podstawowych pojęć filozoficznych.
Opis i cele przedmiotu	Celem seminarium jest analiza wpływów tradycji platońskiej i neoplatonizmu na myśl filozoficzną w Wielkiej Brytanii w XVII i XVIII wieku. Seminarium koncentruje się na autorach związanych z grupą Platoników z Cambridge (Henry More, Ralph Cudworth, Joseph Glanvill) oraz późniejszych filozofach, takich jak George Berkeley, u których obecne są echa platońskich i neoplatońskich idei. Uczestnicy seminarium będą badać, jak (neo)platonizm kształtował rozumienie natury, Boga, duszy, rozumu, moralności i porządku świata w kontekście przemian religijnych, naukowych i politycznych w epoce nowożytnej. Seminarium ma charakter interdyscyplinarny, łącząc elementy historii filozofii, teologii, historii idei. Istotną częścią zajęć będzie dyskusja nad interpretacją tekstów i ich znaczeniem w kontekście epoki.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć	2
2.	Platonizm i Neoplatonizm – zarys tradycji	2
3.	Neoplatoński renesans w Europie i Anglii	2
4.	Filozofia religijna w Anglii XVII w. - kontekst historyczny	4
5.	Platonicy z Cambridge: Wprowadzenie i główne idee	4
6.	Ralph Cudworth: Filozofia moralna i „prawda wieczna”	2
7.	Henry More: Duch, natura i kosmos	2
8.	Isaac Newton i neoplatonizm w filozofii naturalnej	4
9.	Joseph Glanvill i filozofia ducha	2
10.	George Berkeley: Platonizm czy idealizm?	2
11.	Podsumowanie zajęć - syntezy i kontrowersje	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologią filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia główne idee i koncepcje (neo)platonizmu w kontekście nowożytnej filozofii brytyjskiej, posługując się zaawansowaną terminologią filozoficzną.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wyszukuje i analizuje kluczowe teksty filozoficzne dotyczące (neo)platonizmu w brytyjskiej tradycji filozoficznej, wykorzystując specjalistyczne narzędzia informacyjne.	
FI2_U03			
twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie interpretuje i komentuje tezy związane z (neo)platonizmem, formułując własne argumenty i konfrontując różne stanowiska filozoficzne.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	
FI2_U05			
ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne i nieścisłości w dyskusjach na temat (neo)platonizmu oraz na ich podstawie formułuje logiczne odpowiedzi na krytykę	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	
FI2_K02			
uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym,	Student aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat wpływu (neo)platonizmu na	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	

interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	rozwój nowożytnej filozofii brytyjskiej, uwzględniając kontekst historyczny i kulturowy.		
FI2_K04			
rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy filozoficzne i etyczne związane z (neo)platonizmem oraz proponuje ich rozwiązania, wykazując odpowiedzialność naukową i społeczną.	Dyskusja i prezentacja na zajęciach	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład z wykorzystaniem pomocy multimedialnych. Dyskusja w oparciu o lekturę tekstów i przygotowanie do ich analizy.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja badawcza - 50%

Każdy student przygotowuje i prezentuje referat badawczy (30-40 minut):
 - Wybór tematu z zakresu (neo)platonizmu w nowożytnej filozofii brytyjskiej

- Analiza tekstów źródłowych (Platonicy z Cambridge, Berkeley, Newton)
- Samodzielna argumentacja i interpretacja
- Odpowiedzi na pytania i dyskusja

Prezentacja = 50 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Merytoryczna jakość referatu (znajomość tematu, oryginalność) - 20 pkt
- Analiza tekstów źródłowych i literatury - 15 pkt
- Jakość argumentacji i krytycznego myślenia - 10 pkt
- Forma prezentacji i odpowiedzi na pytania - 5 pkt

2. Aktywność w dyskusjach seminaryjnych - 35%

Prowadzący ocenia systematyczny udział studenta w dyskusjach:

A. Przygotowanie lektur i aktywność w dyskusjach (25 pkt):

- Doskonale przygotowanie + bardzo aktywny udział = 22-25 pkt
- Dobrze przygotowanie + aktywny udział = 18-21 pkt
- Poprawne przygotowanie + umiarkowany udział = 14-17 pkt
- Słabe przygotowanie + mały udział = 8-13 pkt
- Brak przygotowania = 0-7 pkt

B. Jakość wypowiedzi w dyskusji (10 pkt):

- Merytoryczne, krytyczne, konstruktywne wypowiedzi = 9-10 pkt
- Poprawne, ale mniej krytyczne wypowiedzi = 7-8 pkt
- Podstawowe wypowiedzi = 5-6 pkt
- Sporadyczne lub powierzchowne wypowiedzi = 0-4 pkt

Aktywność = 35 pkt (maksymalnie)

3. Zaangażowanie w pracę seminaryjną - 15%

Ocena ogólnego zaangażowania studenta:

- Uczestnictwo w analizie tekstów na zajęciach
- Konstruktywne komentarze do prezentacji kolegów
- Identyfikowanie błędów logicznych w argumentacji
- Formułowanie wszechstronnych odpowiedzi na krytykę

System punktowy:

- Bardzo zaangażowany (systematyczna, konstruktywna praca) = 13-15 pkt
- Zaangażowany (regularna praca) = 10-12 pkt
- Umiarkowanie zaangażowany = 7-9 pkt
- Słabo zaangażowany = 4-6 pkt
- Brak zaangażowania = 0-3 pkt

Zaangażowanie = 15 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (50 pkt) + Aktywność (35 pkt) + Zaangażowanie (15 pkt) =
Razem 100 pkt

92-100 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

84-91 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

76-83 pkt = ocena 4.0 (dobry)

68-75 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

60-67 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-59 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji badawczej:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 46-50 pkt z prezentacji:

- Doskonała znajomość lektur obowiązkowych i szerokiej literatury uzupełniającej
- Dogłębna analiza tekstów źródłowych autorów (np. More, Cudworth, Glanvill, Berkeley, Newton)
- Swobodna orientacja w problematyce (neo)platonizmu w kontekście nowożytnej filozofii brytyjskiej
- Samodzielna, oryginalna interpretacja z wykorzystaniem zaawansowanej terminologii filozoficznej
- Krytyczna ocena różnych stanowisk i formułowanie własnych argumentów
- Umiejętność osadzenia problematyki w kontekście historycznym, religijnym i naukowym XVII-XVIII wieku
- Identyfikacja wpływów platońskich i neoplatońskich idei na rozumienie natury, Boga, duszy, rozumu i moralności
- Profesjonalna prezentacja z wykorzystaniem materiałów multimedialnych
- Wyczerpujące odpowiedzi na pytania i konstruktywny udział w dyskusji

Ocena 4.0 (dobry) - 38-42 pkt z prezentacji:

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawna analiza wybranych tekstów źródłowych
- Zasadniczo prawidłowe przedstawienie problematyki (neo)platonizmu
- Umiejętność interpretacji z wykorzystaniem odpowiedniej terminologii
- Poprawna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi na pytania

Ocena 3.0 (dostateczny) - 30-34 pkt z prezentacji:

- Podstawowa znajomość wybranych lektur obowiązkowych
- Powierzchnowa analiza tekstów
- Ogólna orientacja w tematyce
- Uproszczona interpretacja
- Argumentacja wymaga dopracowania
- Prezentacja i odpowiedzi na pytania wymagają poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-29 pkt z prezentacji:

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Brak analizy tekstów źródłowych
- Poważne błędy merytoryczne
- Brak argumentacji lub całkowicie błędna
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji badawczej:

Zakres prezentacji:

- Czas: 30-40 minut + 15-20 minut dyskusji
- Forma: referat z prezentacją multimedialną (opcjonalnie)
- Terminy: Wybór tematu do 4. tygodnia semestru, prezentacja w tygodniach 8-15 semestru

Przykładowe tematy prezentacji:

1. Ralph Cudworth i koncepcja "prawdy wiecznej"
2. Henry More: filozofia ducha i natury
3. Neoplatonizm w filozofii naturalnej Isaaca Newtona
4. Joseph Glanvill i filozofia ducha
5. Platonizm a idealizm George'a Berkeleya
6. Platonicy z Cambridge wobec kartezjanizmu
7. Wpływ neoplatonizmu na nowożytną kosmologię brytyjską
8. Etyka i moralność w ujęciu Platoników z Cambridge
9. Koncepcja Boga w (neo)platonizmie nowożytnym
10. Rola rozumu w filozofii Henry'ego More'a
11. Neoplatoński renesans w Anglii XVII wieku
12. Platońskie idee w filozofii religijnej nowożytnej Anglii

Struktura referatu:

1. Wprowadzenie (kontekst historyczny i filozoficzny)
2. Analiza głównych tez i argumentów autora/problemu
3. Interpretacja tekstów źródłowych
4. Krytyczna ocena i własne stanowisko
5. Podsumowanie i wnioski

Wymagane elementy:

- Bibliografia (minimum 5 pozycji, w tym teksty źródłowe)
- Cytowania z tekstów filozoficznych
- Świadomość kontekstu epoki (religijnego, naukowego, politycznego)
- Wykorzystanie specjalistycznych narzędzi wyszukiwawczych (bazy filozoficzne, archiwa cyfrowe)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczne czytanie zadanych tekstów i przygotowanie do dyskusji
3. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji badawczej
5. Uzyskanie minimum 60 punktów (ocena 3.0)

Harmonogram zajęć:

- Tygodnie 1-3: Wprowadzenie (platonizm, neoplatonizm, kontekst historyczny)
- Tygodnie 4-7: Platonicy z Cambridge (Cudworth, More, Glanvill)
- Tygodnie 8-10: Newton i filozofia naturalna
- Tygodnie 11-13: Berkeley i późniejsze wpływy
- Tygodnie 14-15: Podsumowanie i dyskusja syntetyczna

Uwagi:

- Każde zajęcia obejmują dyskusję nad tekstami zadanymi do przeczytania
- Studenci powinni przygotować pytania i uwagi do omawianych tekstów
- Zalecane jest prowadzenie notatek badawczych
- Konsultacje z prowadzącym dostępne w sprawach doboru tematu i literatury do prezentacji
- Prezentacja może stanowić punkt wyjścia do pracy magisterskiej

Literatura obowiązkowa

1.	D. Kucharski, <i>Racjonalność wiary w ujęciu Henry'ego More'a. Między teologią kalwińską a platonizmem z Cambridge</i> , Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2020.
2.	P. Ługiewicz, <i>Zarys filozoficznej doktryny Henry'ego More'a</i> , „Idea. Studia nad Strukturą i Rozwojem Pojęć Filozoficznych” 26 (2014), s. 39-58.
3.	S. Raube, <i>Deus Explicatus. Stworzenie i Bóg w myśli Ralpha Cudwortha</i> , WU w Białymstoku 2000.

Literatura uzupełniająca

1.	G. Berkeley, <i>Siris. Łańcuch filozoficznych refleksji i dociekań wraz z Dodatkami</i> , UMK, Toruń 2013.
2.	D. Kucharski, <i>Inspiracje teologiczne newtonowskiej koncepcji przestrzeni. Wpływ poglądów Henry'ego More'a</i> , w: <i>Poznanie przyrody i filozofia. Wybrane zagadnienia filozofii przyrody i filozofii przyrodoznawstwa</i> , red. A. Świeżyński, Wydawnictwo Naukowe UKSW - Liber Libri, Warszawa 2024, s. 17-54.
3.	D. Kucharski, <i>Henry More i Isaac Newton o działaniu materii – kontekst neoplatonicki</i> , <i>Studia Philosophiae Christianae</i> 54(2018)4, s. 5-26.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy

przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	SP: Etyka jako nauka o spełnionym życiu
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy <i>Seminarium przedmiotowe</i> do wyboru na I lub II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia stanowią próbę odczytania propozycji współczesnego niemieckiego filozofa Roberta Spaemanna, który ujmuje etykę jako naukę o spełnionym życiu. Na zajęciach będziemy zarówno interpretować koncepcję, przedstawioną w książce „Szczęście a życzliwość. Esej o etyce”, jak i krytycznie się do niej odnosić. Zastanowimy się, na ile próba powiązania teleologizmu z deontologizmem podjęta przez Spaemanna okazała się udana. Celem ćwiczeń będzie krytyczna analiza tekstu, próba rozpoznania przyjętych przez autora założeń, a także racjonalnie uzasadniona ocena wniosków, do jakich doszedł w efekcie prowadzonych przez siebie rozważań.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: etyka a spełnione życie	2
2.	Etyka jako nauka o spełnionym życiu	2
3.	Eudaimonia	2
4.	Hedonizm	2
5.	Samozachowanie	1
6.	Arystotelesowski kompromis	1
7.	Antynomie szczęścia	2
8.	Wyodrębnienie moralności	1
9.	Życie i rozum	1
10.	Życzliwość	2
11.	Ordo amoris	2
12.	Konsekwencjalizm	2
13.	Dyskurs	2
14.	Działanie i funkcja w systemie	2
15.	Normalność i naturalność	2
16.	Odpowiedzialność	2
17.	Przebaczenie	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologią filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	wyjaśnia główne koncepcje etyczne dotyczące spełnionego życia na podstawie tekstów Roberta Spaemanna oraz posługuje się zaawansowaną terminologią filozoficzną dotyczącą etyki.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych	1) charakteryzuje typy tekstów filozoficznych (źródłowych i wtórnych) związanych z etyką spełnionego życia.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja

	ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	2) wymienia kluczowe źródła i opracowania z zakresu etyki spełnionego życia dostępne w akademickich bazach danych.	na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje i uzasadnia własne stanowiska etyczne dotyczące zagadnień spełnionego życia, posługując się precyzyjnymi argumentami oraz krytycznie ocenia stanowiska innych autorów.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	rozpoznaje i wskazuje logiczne błędy i sprzeczności w dyskusjach na temat etyki spełnionego życia oraz na ich podstawie odpowiada na krytykę z różnych perspektyw filozoficznych.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_K02	uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat wartości i celów życia ludzkiego, łącząc refleksję filozoficzną z kontekstami społecznymi i kulturowymi.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	identyfikuje dylematy etyczne związane ze spełnionym życiem w kontekście odpowiedzialności indywidualnej i społecznej oraz proponuje etycznie uzasadnione sposoby ich rozwiązania.	Prezentacja na zajęciach, dyskusja na zajęciach, zaliczenie ustne

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Analiza tekstu. Prezentacja multimedialna. Dyskusja akademicka

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	20	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Zaliczenie ustne - 35%

Format zaliczenia:

- Student losuje pytanie dotyczące koncepcji Roberta Spaemanna
- Czas przygotowania: 15 minut
- Odpowiedź: 15-20 minut

Zakres pytań:

- Koncepcja etyki jako nauki o spełnionym życiu
- Relacja teleologizmu i deontologizmu u Spaemanna
- Kluczowe pojęcia: eudaimonia, życzliwość, ordo amoris, odpowiedzialność, przebaczenie
- Krytyczna ocena stanowiska Spaemanna

Zaliczenie ustne = 15 pkt (maksymalnie)

2. Prezentacja na zajęciach - 25%

Każdy student przygotowuje prezentację na wybrany temat (20-25 minut):

- Analiza jednego z rozdziałów książki Spaemanna
- Rekonstrukcja głównych argumentów
- Krytyczna ocena stanowiska
- Dyskusja z grupą

Kryteria oceny:

- Znajomość tekstu i jakość analizy - 5 pkt
- Rekonstrukcja argumentacji - 3 pkt
- Krytyczna ocena - 2 pkt

Prezentacja = 10 pkt (maksymalnie)

3. Aktywność w dyskusjach - 25%

Prowadzący ocenia merytoryczny udział studentów w dyskusjach:

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Bardzo dobre przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczne myślenie (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych w dyskusji
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę
- Formułowanie własnych stanowisk

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

4. Zaangażowanie w pracę seminaryjną - 15%

Ocena ogólnego zaangażowania:

- Regularne czytanie zadanych tekstów
- Konstruktywne komentarze do prezentacji kolegów
- Łączenie refleksji filozoficznej z kontekstami społecznymi
- Wykorzystywanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych (bazy danych filozoficznych)

System punktowy:

- Bardzo zaangażowany = 9-10 pkt
- Zaangażowany = 7-8 pkt
- Umiarkowanie zaangażowany = 5-6 pkt
- Słabo zaangażowany = 3-4 pkt
- Brak zaangażowania = 0-2 pkt

Zaangażowanie = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Zaliczenie ustne (15 pkt) + Prezentacja (10 pkt) + Aktywność (10 pkt) +
Zaangażowanie (10 pkt) = Razem 45 pkt

42-45 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

38-41 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

33-37 pkt = ocena 4.0 (dobry)

28-32 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

23-27 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-22 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania zaliczenia ustnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 14-15 pkt z zaliczenia:

- Doskonała znajomość książki Spaemanna "Szczęście a życzliwość"
- Dogłębne rozumienie koncepcji etyki jako nauki o spełnionym życiu

Literatura obowiązkowa

1.	Robert Spaemann, <i>Szczęście a życzliwość. Esej o etyce</i> , tłum. J. Merecki, Lublin 1997. (Moodle)
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	R. Spaemann, <i>Granice</i> , tłum. J. Merecki, Warszawa 2006.
2.	R. Spaemann, <i>Podstawowe pojęcia moralne</i> , tłum. P. Mikulska, J. Merecki, Lublin 2000.
3.	A. Madigan, <i>The Personalist Aristotelianism of Robert Spaemann</i> , w: <i>Contemporary Aristotelian Ethics: Alasdair MacIntyre, Martha Nussbaum, Robert Spaemann</i> , Notre Dame 2024, 137-194.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium przedmiotowe: Tomizm konsekwentny
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I v II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K02; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład obowiązkowy na I roku
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z oryginalną interpretacją filozofii Tomasza z Akwinu sformułowaną w naszej uczelni przez prof. Mieczysława Gogacza. Dodatkowym celem jest prześledzenie poszczególnych ujęć problemów filozoficznych w tomizmie Mieczysława Bogacza od strony ich filozoficznych przyczyn i konsekwencji.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Mieczysława Gogacza sposób interpretacji filozofii Tomasza z Akwinu (tomizm konsekwentny na tle innych odmian tomizmu)	2
2.	Filozofia bytu tomizmu konsekwentnego	2
3.	Filozofia Boga w tomizmie konsekwentnym	2
4.	Filozofia przyrody w tomizmie konsekwentnym	2
5.	Filozofia poznania tomizmu konsekwentnego	2
6.	Estetyka w tomizmie konsekwentnym	2

7.	Tomistyczna antropologia filozoficzna Mieczysława Gogacza	2
8.	Personalizm tomistyczny w ujęciu Mieczysława Gogacza (teoria osoby i relacji osobowych)	2
9.	Tomistyczna filozofia religii i życia religijnego	2
10.	Etyka chronienia osób	2
11.	Filozofia wychowania w tomizmie konsekwentnym	2
12.	Filozofia społeczna i polityczna w myśli Mieczysława Gogacza	2
13.	Mieczysława Gogacza teoria kultury	2
14.	Tomistyczna teoria prawa	2
15.	Metody filozofii w tomizmie konsekwentnym	2
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się Student... (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia kluczowe założenia i tezy tomizmu w interpretacji Mieczysława Gogacza, stosując zaawansowaną terminologię filozoficzną z zakresu filozofii klasycznej i współczesnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wymienia formuły poszczególnych problemów filozoficznych w interpretacji tomizmu konsekwentnego, wskazuje ich filozoficzne źródła i skutki, porównuje je z innymi ujęciami oraz potrafi wskazać na zalety i braki tych formuł.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

	argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę		
FI2_K02	uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego	Student uczestniczy aktywnie w dyskusjach filozoficznych na temat tomizmu, łącząc refleksję Gogacza z innymi tradycjami filozoficznymi oraz kontekstami kulturowymi i społecznymi.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne i metafizyczne w tomizmie Gogacza oraz proponuje sposoby ich rozwiązania, wykazując odpowiedzialność naukową i społeczną	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja własnych badań - 60%

Każdy student przygotowuje prezentację badawczą (30-40 minut):

- Wybór zagadnienia z tomizmu konsekwentnego Mieczysława Gogacza
- Analiza tekstów źródłowych i opracowań
- Samodzielna argumentacja filozoficzna
- Odpowiedzi na pytania i dyskusja

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Znajomość tekstów Gogacza i jakość analizy - 12 pkt
- Samodzielność badawcza i formułowanie hipotez - 10 pkt
- Jakość argumentacji filozoficznej - 6 pkt
- Forma prezentacji i odpowiedzi na pytania - 4 pkt

2. Aktywność w dyskusjach seminaryjnych - 20%

Prowadzący ocena systematyczny udział studenta w dyskusjach:

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + poprawne wypowiedzi = 5 pkt
- Podstawowe przygotowanie = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczne myślenie (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych
- Porównywanie formuł problemów z innymi ujęciami
- Wskazywanie zalet i braków rozwiązań

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Zaangażowanie w pracę seminaryjną - 20%

Ocena ogólnego zaangażowania:

- Regularne czytanie zadanych tekstów Gogacza
- Konstrukttywne komentarze do prezentacji kolegów
- Łączenie refleksji Gogacza z innymi tradycjami filozoficznymi
- Wykorzystywanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych

System punktowy:

- Bardzo zaangażowany = 9-10 pkt
- Zaangażowany = 7-8 pkt
- Umiarkowany zaangażowany = 5-6 pkt
- Słabo zaangażowany = 3-4 pkt
- Brak zaangażowania = 0-2 pkt

Zaangażowanie = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Zaangażowanie (10 pkt) =

Razem 52 pkt

46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji badawczej:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Doskonała znajomość tekstów Mieczysława Gogacza (zarówno lektur obowiązkowych, jak i uzupełniających)
- Dogłębna analiza wybranego zagadnienia z tomizmu konsekwentnego
- Precyzyjne stosowanie terminologii filozofii klasycznej (akt-możność, substancja-przypadłość, istota-istnienie, relacja, osoba)
- Samodzielne formułowanie hipotez badawczych i rozwijanie ich przy użyciu adekwatnej argumentacji
- Umiejętność wskazania filozoficznych źródeł i skutków formuł problemów
- Krytyczne porównanie ujęć tomizmu konsekwentnego z innymi odmianami tomizmu (tomizm tradycyjny, fenomenologiczny, egzystencjalny)
- Rozpoznawanie problemów etycznych i metafizycznych oraz proponowanie ich rozwiązań
- Identyfikacja błędów logicznych w analizowanych wypowiedziach
- Profesjonalna prezentacja z wyczerpującymi odpowiedziami na pytania

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Dobra znajomość tekstów Gogacza
- Poprawna analiza wybranego zagadnienia
- Zasadniczo prawidłowe stosowanie terminologii
- Umiejętność formułowania hipotez
- Poprawne porównanie z innymi ujęciami
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi na pytania

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Podstawowa znajomość wybranych tekstów Gogacza
- Powierzchowna analiza zagadnienia
- Uproszczone stosowanie terminologii
- Trudności w formułowaniu hipotez
- Fragmentaryczne porównania z innymi ujęciami
- Prezentacja wymaga dopracowania

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Brak znajomości tekstów Gogacza
- Brak analizy zagadnienia
- Poważne błędy terminologiczne
- Brak hipotez badawczych
- Nieudana prezentacja

Struktura prezentacji badawczej:

1. Wprowadzenie (miejsce problemu w systemie Gogacza)
2. Analiza tekstów źródłowych (główne tezy Gogacza)
3. Filozoficzne źródła i przyczyny rozwiązań

4. Filozoficzne konsekwencje
5. Porównanie z innymi ujęciami (inne odmiany tomizmu, inne systemy)
6. Krytyczna ocena (zalety i braki)
7. Wnioski

Wymagania:

- Bibliografia: minimum 5 pozycji, w tym teksty Gogacza
- Cytowania z dzieł Gogacza
- Świadomość kontekstu tomizmu konsekwentnego na tle innych odmian tomizmu
- Wykorzystanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczne czytanie zadanych fragmentów z dzieł Gogacza
3. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji badawczej
5. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Wybór tematu prezentacji do 4. tygodnia semestru
- Prezentacje odbywają się w tygodniach 6-15
- Do każdych zajęć studenci przygotowują wskazane fragmenty tekstów Gogacza
- Zalecane jest prowadzenie notatek badawczych
- Konsultacje dostępne w sprawach doboru tematu i literatury
- Prezentacja może stanowić punkt wyjścia do pracy magisterskiej z tomizmu konsekwentnego

Literatura obowiązkowa

1.	M. Gogacz, Wstęp do tomizmu, 2024.
2.	Tomizm konsekwentny, red. A. Andrzejuk, 2022

Literatura uzupełniająca

1.	M. Gogacz, Elementarz metafizyki, wyd. 4, 2008
2.	M. Gogacz, Człowiek i jego relacje (materiały do filozofii człowieka), 1985
3.	M. Gogacz, W kierunku tomizmu konsekwentnego, 2012
4.	M. Gogacz, Wprowadzenie do etyki chronienia osób, 1998

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: Just War and Beyond - The Moral Imperatives of Resisting Aggression
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na I lub II roku (z grupy Wykłady monograficzne w j.angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Wykład koncentruje się na etycznych aspektach samoobrony oraz prowadzenia wojny. Omawia kwestie dopuszczalności samoobrony, różne sposoby uzasadniania użycia siły wobec wspólnot politycznych, a także problem odpowiedzialności obywateli za agresywną politykę i nadużycia ze strony przywódców państwowych. Szczególną uwagę poświęca się granicom akceptowalnych tzw. strat ubocznych (collateral damage), zwłaszcza śmierci ludności cywilnej, oraz roli, jaką tego typu decyzje odgrywają w kształtowaniu norm moralnych i prawnych. Istotnym wątkiem pozostaje również pacyfizm – postawa budząca kontrowersje, przedstawiana zarówno jako idealistyczna utopia, jak i jako poważna alternatywa wobec tradycyjnych modeli myślenia o wojnie i pokoju.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Samoobrona: nurty kanoniczne i ich echa dziś – kiedy, kogo i jak wolno bronić; konieczność i proporcjonalność.	2
2.	Pacyfizm we współczesnej debacie – inspiracje i spory u D. Rodina i N. Dobosa; bezprzemoc warunkowa vs. absolutna.	2
3.	Etyka działań zbrojnych w ujęciu M. Walzera – „wojna sprawiedliwa”, niewinność cywilów, zasada podwójnego skutku.	2
4.	Ius ad bellum – przesłanki rozpoczęcia wojny: sprawa słuszna, autorytet, ostateczny środek, proporcjonalność, szansa powodzenia.	2
5.	Ius in bello – reguły prowadzenia walk: rozróżnianie, ograniczanie szkód, zakazy broni i taktyk.	2
6.	Ius post bellum – obowiązki po konflikcie: pokój, odbudowa, reparacje, sprawiedliwość przejściowa.	2
7.	Rewizjonizm w etyce wojny: J. McMahan – odpowiedzialność indywidualna żołnierzy, asymetria uprawnień walczących.	2
8.	Rewizjonizm: H. Frowe – obrona przed krzywdą, proporcjonalność i dylematy ról cywilno-wojskowych.	2
9.	Ius contra bellum? Perspektywa papieża Franciszka – wojna jako porażka polityki; prymat budowania pokoju.	2
10.	Katolicka etyka konfliktu: J. Finnis – prawo naturalne, nienaruszalność praw osób niewinnych, moralne ograniczenia obrony.	2
11.	„Szansa powodzenia” jako kryterium – sens, granice i koszt moralny interwencji, zwłaszcza humanitarnych.	2
12.	Terroryzm w ocenie etycznej: T. Coady – definicje, celowanie w cywilów, spór o „terror państwowy”.	2
13.	Odpowiedzialność za wojnę – przywódcy, żołnierze, obywatele; wymiar indywidualny i zbiorowy.	2
14.	Spory o wojnę dziś – prewencja, interwencje, drony, cyber; starcie stanowisk klasycznych i rewizjonistycznych.	2
15.	Pamięć i upamiętnienie ofiar – etyka pamięci, żałoba publiczna, pojednanie i roszczenia sprawiedliwości.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	Student rozpoznaje specjalistyczną terminologię stosowaną w anglojęzycznych tekstach z zakresu etyki wojny i przytacza przykłady ich użycia w kontekście filozofii politycznej.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student wyjaśnia powiązania między etyką, filozofią polityki i filozofią prawa w kontekście teorii wojny sprawiedliwej, wykorzystując precyzyjne pojęcia i rozróżnienia filozoficzne	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	Student tłumaczy z języka polskiego na angielski teksty i wypowiedzi dotyczące etyki wojny, zachowując terminologiczną precyzję i poprawność stylistyczną	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	Student posługuje się językiem angielskim na poziomie B2+ w wypowiedziach ustnych i pisemnych, przygotowując i prezentując argumentację dotyczącą moralnych aspektów konfliktów zbrojnych oraz uczestnicząc w dyskusji akademickiej.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	Student rozwija swoje kompetencje językowe w zakresie filozofii anglojęzycznej oraz samodzielnie poszukuje źródeł i narzędzi wspomagających dalsze kształcenie w tym obszarze.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	3
	przygotowanie do egzaminu <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	45	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin pisemny - 80%

Format egzaminu:

- Student wybiera 1 temat spośród 3 zaproponowanych
- Czas: 90 minut
- Wypowiedź pisemna w języku angielskim (esej filozoficzny, 4-6 stron)

Kryteria oceny egzaminu:

- Znajomość teorii etyki wojny (just war theory, revisionism) - 30%
- Umiejętność krytycznej analizy i argumentacji - 30%
- Jakość języka angielskiego filozoficznego (B2+) - 20%

Egzamin pisemny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący ocenia udział studentów w dyskusjach anglojęzycznych:

- Bardzo aktywny (regularne, merytoryczne wypowiedzi po angielsku) = 9-10 pkt
- Aktywny (częste wypowiedzi) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (sporadyczne wypowiedzi) = 5-6 pkt
- Mało aktywny (minimalne wypowiedzi) = 3-4 pkt
- Brak aktywności = 0-2 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu pisemnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 37-40 pkt z egzaminu:

- Doskonała znajomość lektur obowiązkowych (Walzer, McMahan) i znacznej części literatury uzupełniającej
- Dogłębna analiza teorii wojny sprawiedliwej (just war theory) i rewizjonizmu (revisionism)
- Precyzyjne stosowanie anglojęzycznej terminologii filozoficznej: jus ad bellum, jus in bello, jus post bellum, proportionality, discrimination, double effect, collateral damage, combatant immunity, pacifism, defensive killing
- Krytyczna ocena różnych stanowisk (Walzer vs. McMahan, Frowe, Rodin, Coady, Finnis, Pope Francis)
- Samodzielna, oryginalna argumentacja z wykorzystaniem przykładów współczesnych konfliktów
- Umiejętność zestawienia tradycyjnej teorii z rewizjonizmem
- Wyraźna struktura eseju, jasny język filozoficzny po angielsku
- Poprawność językowa na poziomie B2+ (граматика, vocabulary, style)

Ocena 4.0 (dobry) - 29-33 pkt z egzaminu:

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawna analiza głównych zagadnień etyki wojny
- Zasadniczo prawidłowe użycie terminologii anglojęzycznej
- Umiejętność przedstawienia różnych stanowisk
- Logiczna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Dobra struktura eseju, komunikatywny język angielski
- Drobne błędy językowe

Ocena 3.0 (dostateczny) - 21-25 pkt z egzaminu:

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów Walzera lub McMahana
- Ogólna orientacja w problematyce just war theory
- Powierzchnowa znajomość terminologii
- Uproszczona argumentacja
- Struktura eseju wymaga dopracowania
- Błędy językowe, ale zachowana komunikatywność

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-20 pkt z egzaminu:

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność analizy etyki wojny
- Nieprawidłowe użycie terminologii lub jej brak
- Brak spójnej argumentacji
- Poważne błędy językowe uniemożliwiające komunikację na poziomie B2

Przebieg egzaminu:

1. Student otrzymuje zestaw 3 tematów do wyboru
2. Wybiera 1 temat
3. Píše esej filozoficzny w języku angielskim (90 minut, 4-6 stron)
4. Dozwolone materiały: brak (egzamin z pamięci)

Struktura oczekiwanego eseju:

1. Introduction (thesis statement)
2. Main argument (with textual references to authors)
3. Critical analysis (different perspectives)
4. Counterarguments and responses
5. Conclusion

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 3 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych (Walzer, McMahan - fragmenty wskazane przez prowadzącego)
3. Aktywny udział w dyskusjach po angielsku
4. Napisanie egzaminu pisemnego po angielsku
5. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Wykład prowadzony w całości w języku angielskim
- Dyskusje prowadzone po angielsku
- Egzamin pisemny po angielsku
- Lista tematów egzaminacyjnych zostanie udostępniona 2 tygodnie przed sesją
- Zalecane jest prowadzenie notatek po angielsku z wykładu i lektur
- Studenci powinni zapoznać się z anglojęzyczną terminologią filozofii wojny przed rozpoczęciem kursu
- Konsultacje dostępne w sprawach trudności z tekstami anglojęzycznymi
- Przedmiot rozwija kompetencje językowe na poziomie B2+ zgodnie z CEFR (Common European Framework of Reference for Languages)

Literatura obowiązkowa

1.	Michael Walzer, <i>Just and Unjust Wars</i> , Basic Books, 2015 (fragmenty)
2.	Jeff McMahan, <i>The Ethics of Killing in War</i> , w: <i>Ethics</i> 114 (July 2004).

Literatura uzupełniająca

1.	Michael Walzer, <i>Arguing About War</i> , Yale University Press, 2004 (fragmenty)
2.	H. Frowe, <i>Defensive killing</i> , Oxford University Press, 2014 (fragmenty)
3.	Rodin, D. (2014). <i>The Myth of national Self-Defence</i> . In: C. Fabre, S. Lazar (eds.) <i>The Morality of Defensive War</i> , Oxford: Oxford University Press, 69-89 (fragmenty)

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: Public morals, Law and (Legal vs. Political) Constitutionalism
Prowadzący	dr Adam Cebula
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I v II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	do wyboru na I lub II roku (z grupy Wykłady monograficzne w j. angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U011; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przedstawienie kluczowych pojęć i założeń leżących u podstaw współczesnych sporów o prawa człowieka, demokratyczny model organizacji wspólnot politycznych oraz fundamentalne zasady konstytucyjnego porządku prawnego. Współczesne debaty polityczne i społeczne koncentrują się przede wszystkim wokół kwestii moralności publicznej, silnie związanej z ochroną i realizacją praw człowieka. Kurs analizuje filozoficzne podstawy takich modeli funkcjonowania społeczeństw, omawia argumenty uzasadniające przewagę demokracji jako systemu gwarantującego poszanowanie praw mniejszości oraz bada aktualne spory publiczne w krajach demokratycznych. Zajęcia prowadzone będą w języku angielskim.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie: filozoficzne dylematy prawa do życia – refleksja nad moralnymi podstawami ochrony życia.	2
2.	Źródła praw człowieka: perspektywa prawa naturalnego – filozoficzne fundamenty i uniwersalność norm.	2
3.	Od moralnych praw do praw stanowionych – proces przekształcania wartości etycznych w systemy prawne.	2
4.	Demokracja, równość i rozumienie władzy politycznej – filozoficzne koncepcje sprawiedliwości i legitymacji władzy.	2
5.	Obywatel, republika i dobro wspólne – jednostka wobec wspólnoty.	2
6.	Konflikt między prawami jednostki a dobrem wspólnym – etyczne napięcia między wolnością a odpowiedzialnością społeczną.	2
7.	Konstytucja: odkrycie czy rezultat refleksji filozoficznej? – geneza i sens konstytucyjnych norm.	2
8.	Od totalitaryzmu do państwa prawa – filozoficzne lekcje z historii politycznej.	2
9.	Sprawiedliwość przejściowa jako problem etyczny – dylematy moralne w odbudowie praworządności.	2
10.	Kryzysy konstytucyjne i filozofia polityki – granice władzy i stabilność systemu.	2
11.	Granice władzy politycznej i sądowniczej	2
12.	Polityczny konstytucjonalizm: teoria i praktyka – filozoficzne ujęcie relacji między prawem a polityką.	2
13.	Egzekwowanie prawa i legitymizacja przemocy	2
14.	Obrona demokracji: wojna, zabijanie i moralność publiczna	2
15.	Podsumowanie: liberalna demokracja a groźba autorytaryzmu – trwałość i moralne fundamenty współczesnych systemów politycznych.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W03	zaawansowaną terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w języku angielskim lub wybranym języku obcym	Student odróżnia kluczowe pojęcia charakterystyczne dla filozofii, etyki publicznej i konstytucjonalizmu	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student analizuje zależności między filozofią prawa, etyką, filozofią polityki i teorią konstytucyjną, ze szczególnym uwzględnieniem różnicy między legalnym a politycznym ujęciem konstytucjonalizmu.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U07	samodzielnie tłumaczyć z języka polskiego na język angielski lub na wybrany język obcy wypowiedzi wykorzystujące terminologię filozoficzną	Student tłumaczy z języka polskiego na angielski wypowiedzi i teksty dotyczące problematyki moralności publicznej i konstytucjonalizmu, zachowując precyzję terminologiczną.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_U11	stosować umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzować wiedzę w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; pisać teksty przydatne w pracy akademickiej (np.: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł); przygotować i wygłosić prezentację ustną, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; poprowadzić i podsumować dyskusję, motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	Student wykorzystuje język angielski na poziomie B2+ w wypowiedziach ustnych i pisemnych, przygotowując prezentacje i biorąc udział w debatach dotyczących roli prawa i moralności w porządku konstytucyjnym.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.
FI2_K06	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	Student rozwija swoje kompetencje językowe w zakresie filozofii prawa i konstytucjonalizmu, samodzielnie korzystając z dostępnych źródeł i narzędzi do dalszego kształcenia.	Dyskusja na zajęciach; egzamin pisemny – wypowiedź na jeden z 3 zaproponowanych tematów.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład monograficzny z elementami dyskusji z uczestnikami.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
Bezpośredni	udział w zajęciach	30	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	3
	przygotowanie do egzaminu (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	45	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Egzamin pisemny - 80%

Format egzaminu:

- Student wybiera 1 temat spośród 3 zaproponowanych
- Czas: 90 minut
- Wypowiedź pisemna w języku angielskim (esej filozoficzny, 4-6 stron)

Kryteria oceny egzaminu:

- Znajomość teorii konstytucjonalizmu i moralności publicznej - 30%
- Umiejętność krytycznej analizy i argumentacji - 30%
- Jakość języka angielskiego filozoficznego (B2+) - 20%

Egzamin pisemny = 40 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność w dyskusjach podczas zajęć - 20%

Prowadzący ocenia udział studentów w dyskusjach anglojęzycznych:

- Bardzo aktywny (regularne, merytoryczne wypowiedzi po angielsku) = 9-10 pkt
- Aktywny (częste wypowiedzi) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie aktywny (sporadyczne wypowiedzi) = 5-6 pkt
- Mało aktywny (minimalne wypowiedzi) = 3-4 pkt
- Brak aktywności = 0-2 pkt

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Egzamin (40 pkt) + Aktywność (10 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu pisemnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 37-40 pkt z egzaminu:

- Doskonała znajomość lektur obowiązkowych i znacznej części literatury uzupełniającej
- Dogłębna analiza relacji między moralnością publiczną, prawem i konstytucjonalizmem
- Precyzyjne stosowanie anglojęzycznej terminologii filozoficznej: human rights, natural law, constitutional order, rule of law, democracy, political legitimacy, common good, legal constitutionalism, political constitutionalism, judicial review, separation of powers, transitional justice, civil liberties
- Krytyczna analiza różnicy między legal constitutionalism a political constitutionalism
- Umiejętność analizy napięć między prawami jednostki a dobrem wspólnym
- Samodzielna, oryginalna argumentacja z wykorzystaniem przykładów współczesnych debat konstytucyjnych
- Znajomość filozoficznych podstaw demokracji i praw człowieka
- Wyraźna struktura eseju, jasny język filozoficzny po angielsku
- Poprawność językowa na poziomie B2+ (grammar, vocabulary, style)

Ocena 4.0 (dobry) - 29-33 pkt z egzaminu:

- Dobra znajomość lektur obowiązkowych
- Poprawna analiza głównych zagadnień konstytucjonalizmu
- Zasadniczo prawidłowe użycie terminologii anglojęzycznej
- Umiejętność przedstawienia różnych perspektyw
- Logiczna argumentacja z drobnymi uchybieniami
- Dobra struktura eseju, komunikatywny język angielski
- Drobne błędy językowe

Ocena 3.0 (dostateczny) - 21-25 pkt z egzaminu:

- Podstawowa znajomość wybranych fragmentów lektur
- Ogólna orientacja w problematyce konstytucjonalizmu
- Powierzchnowa znajomość terminologii
- Uproszczona argumentacja
- Struktura eseju wymaga dopracowania
- Błędy językowe, ale zachowana komunikatywność

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-20 pkt z egzaminu:

- Brak znajomości lektur obowiązkowych
- Niemożność analizy konstytucjonalizmu
- Nieprawidłowe użycie terminologii lub jej brak
- Brak spójnej argumentacji
- Poważne błędy językowe uniemożliwiające komunikację na poziomie B2

Przebieg egzaminu:

1. Student otrzymuje zestaw 3 tematów do wyboru
2. Wybiera 1 temat
3. Píše esej filozoficzny w języku angielskim (90 minut, 4-6 stron)
4. Dozwolone materiały: brak (egzamin z pamięci)

Struktura oczekiwanego eseju:

1. Introduction (thesis statement, context)
2. Main argument (philosophical analysis with references)
3. Critical discussion (different perspectives, objections)
4. Counterarguments and responses
5. Conclusion (summary and implications)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 3 nieobecności)
2. Przeczytanie lektur obowiązkowych (fragmenty wskazane przez prowadzącego)
3. Aktywny udział w dyskusjach po angielsku
4. Napisanie egzaminu pisemnego po angielsku
5. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Kluczowe pojęcia (key concepts):

- Human rights (prawa człowieka)
- Natural law (prawo naturalne)
- Constitutional order (porządek konstytucyjny)
- Rule of law (państwo prawa)
- Democracy (demokracja)
- Political legitimacy (legitymizacja polityczna)
- Common good (dobro wspólne)
- Legal constitutionalism vs. political constitutionalism
- Judicial review (kontrola konstytucyjności)
- Separation of powers (podział władzy)
- Transitional justice (sprawiedliwość przejściowa)
- Civil liberties (swobody obywatelskie)
- Public morality (moralność publiczna)

Uwagi:

- Wykład prowadzony w całości w języku angielskim
- Dyskusje prowadzone po angielsku
- Egzamin pisemny po angielsku
- Lista tematów egzaminacyjnych zostanie udostępniona 2 tygodnie przed sesją
- Zalecane jest prowadzenie notatek po angielsku z wykładu i lektur
- Studenci powinni zapoznać się z anglojęzyczną terminologią filozofii prawa i konstytucjonalizmu przed rozpoczęciem kursu

- Konsultacje dostępne w sprawach trudności z tekstami anglojęzycznymi
- Przedmiot rozwija kompetencje językowe na poziomie B2+ zgodnie z CEFR

Literatura obowiązkowa

1.	Richard Bellamy, 'Political constitutionalism', Cambridge University Press, 2007 (fragmenty)
2.	Bruce Ackerman, <i>We the People</i> . 3. <i>The Civil Rights Revolution</i> , Harvard University Press, 2014 (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	John Aneurin Grey Griffith, <i>The Political constitution</i> , The Modern Law review, 1979/42.
2.	John Finnis, <i>Judicial Power and the Balance of Our Constitution</i> , Policy Exchange, 2018.
3.	John Finnis, <i>Human Rights and Common Good. Collected Essays: Volume III</i> , Oxford University Press, 2011 (fragmenty)

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatable, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	ML: The actuality of Thomas Aquinas' thought
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Paweł Mazanka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1 lub 2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Angielski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru (z grupy Wykłady monograficzne w j. angielskim z zakresu subdyscyplin filozofii)
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W03; FI2_W04; FI2_U07; FI2_U11; FI2_K06
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny/ Monograph lecture
Liczba godzin	30(60)
Liczba ECTS	6
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	In 2025 we celebrated the 800th anniversary of the birth of St. Thomas Aquinas (1225–1274). St. Thomas is considered one of the greatest thinkers in the history of Western civilization. But, at the end of the last century, St. Thomas was condemned to oblivion. However, for the past 30 years, interest in St. Thomas has been revived. In our lecture, we will examine the extent to which Aquinas' intellectual achievements are still relevant and fruitful today and can be a remedy for the crisis of contemporary culture. The topics of the lecture focus largely on anthropological issues, as people of our time seem to be urgently searching for foundations on which to base their lives. These foundations are (1) philosophical knowledge about the world, man, and God, (2) building the foundations of a culture that fosters personal development, and (3) gaining certainty about the meaning of human life, including in its ultimate dimension. During the lectures, we will try to rationally justify

	these important foundations of human life, referring to the philosophy of St. Thomas Aquinas.
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Introduction.	2
2.	What is Thomistic metaphysics and why do it?	2
3.	The discovery and meaning of being.	2
4.	The transcendental properties of being: the many faces of being.	4
5.	God and His effects: the Five Ways.	2
6.	What are some arguments against the Five Ways of St. Thomas Aquinas.	2
7.	What God is not?	2
8.	Talking about God and His nature.	4
9.	God and evil.	2
10.	Being human.	2
11.	Soul and body. Death and the soul.	2
12.	How to be happy.	2
13.	Thomas Aquinas and the new synthesis between philosophy and theology.	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W03	advanced terminology of a selected subdiscipline of philosophy in English or another foreign language	The student recognizes specialized terminology in English-language texts concerning the philosophy of St. Thomas Aquinas and distinguishes the specificity of Thomistic language from other currents of classical philosophy.	Class discussion Written test Text analysis
FI2_W04	in a profound and comprehensive way, the interrelations between the main philosophical subdisciplines, as well as advanced philosophical terminology in Polish from the main philosophical subdisciplines	The student explains the connections between metaphysics, ethics, and anthropology in the thought of Thomas Aquinas and interprets their relevance in light of contemporary philosophical subdisciplines.	
FI2_U07	independently translate from Polish into English or another foreign language statements employing philosophical terminology	The student translates philosophical texts and statements concerning the thought of Thomas Aquinas from Polish into English, maintaining terminological precision and the logical structure of argumentation.	
FI2_U11	apply language skills in accordance with the requirements specified for level B2+ of the Common European Framework of Reference for Languages, in particular: communicate using various channels and techniques with specialists in their field and popularize knowledge in this field among non-specialists; write texts useful in academic work (e.g., abstract,	The student applies language skills in accordance with level B2+ of the Common European Framework of Reference for Languages, including communicating through various channels and techniques with both specialists and non-specialists, preparing academic texts (e.g., abstract, summary, short article), delivering oral presentations, conducting and	

	summary, short article); prepare and deliver an oral presentation, presenting their view in the field of study and providing arguments for and against; conduct and summarize a discussion, motivating participants to activity and responding to expressed opinions; inspire and organize the learning process of others.	summarizing discussions while motivating participants to engage, and organizing the learning process of others.	
FI2_K06	continuously deepen one's language skills and independently use available resources for this purpose	The student systematically develops their language competence and independently uses available resources and tools for further advancement of their language skills.	

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Lecture using multimedia aids. Discussion based on questions asked by students.
Interpretation and critical analysis of source texts.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30(60)	3
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>lektura książek i artykułów, prezentacje</i>)	25	3
	przygotowanie do egzaminu (<i>lektura książek i artykułów.</i>)	50	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej / Final Assessment Criteria

Final grade composition:

1. Written test - 70%

Test format:

- Duration: 90 minutes
- Written in English
- Essay-style questions on Thomistic philosophy

Test content:

- Knowledge of Thomistic metaphysics and its contemporary relevance - 25%
- Understanding of key concepts (being, transcendentals, Five Ways, God's nature, human soul, happiness) - 25%
- Critical analysis and application to contemporary issues - 20%

Written test = 35 pkt (maximum)

2. Active participation in discussions - 20%

The instructor evaluates students' engagement in English-language discussions:

- Very active (regular, substantive contributions in English) = 9-10 pkt
- Active (frequent contributions) = 7-8 pkt
- Moderately active (occasional contributions) = 5-6 pkt
- Minimally active (rare contributions) = 3-4 pkt
- No participation = 0-2 pkt

Participation = 10 pkt (maximum)

3. Preparation of assigned readings - 10%

Regular preparation of assigned texts from Aquinas and secondary sources:

- Consistently well-prepared (demonstrates thorough reading) = 5 pkt
- Usually prepared = 3-4 pkt
- Occasionally prepared = 1-2 pkt
- Rarely prepared = 0 pkt

Reading preparation = 5 pkt (maximum)

Point conversion to grades:

Written test (35 pkt) + Participation (10 pkt) + Reading (5 pkt) = Total 50 pkt

46-50 pkt = 5.0 (very good / bardzo dobry)
41-45 pkt = 4.5 (good plus / dobry plus)
36-40 pkt = 4.0 (good / dobry)
31-35 pkt = 3.5 (satisfactory plus / dostateczny plus)
26-30 pkt = 3.0 (satisfactory / dostateczny)
0-25 pkt = 2.0 (fail / niedostateczny)

Detailed criteria for written test assessment:

Grade 5.0 (very good) - 33-35 pkt from test:

- Excellent knowledge of required readings (Kreeft, Davies, Clarke, Mazanka)
- Deep understanding of Thomistic metaphysics and its foundations
- Precise use of English philosophical terminology: being, essence, existence, act and potency, substance, accident, transcendentals (truth, goodness, beauty, unity), Five Ways, Divine simplicity, divine attributes, human soul, body-soul unity, happiness (beatitudo), natural law
- Thorough understanding of the Five Ways and ability to defend them against objections
- Critical analysis of Aquinas' relevance for contemporary culture and philosophy
- Ability to apply Thomistic principles to modern philosophical problems
- Clear, well-structured essay with logical argumentation
- Language proficiency at B2+ level (grammar, vocabulary, style)

Grade 4.0 (good) - 25-29 pkt from test:

- Good knowledge of required readings
- Sound understanding of main Thomistic concepts
- Correct use of English philosophical terminology
- Ability to explain the Five Ways and their significance
- Understanding of basic anthropological issues (soul, happiness)
- Some application to contemporary issues
- Well-organized essay with clear language
- Minor language errors

Grade 3.0 (satisfactory) - 18-22 pkt from test:

- Basic knowledge of selected readings
- General orientation in Thomistic philosophy
- Superficial knowledge of key concepts
- Simplified explanation of the Five Ways
- Limited understanding of contemporary relevance
- Essay structure needs improvement
- Language errors but maintains communicability

Grade 2.0 (fail) - 0-17 pkt from test:

- Lack of knowledge of required readings
- Unable to explain basic Thomistic concepts
- Incorrect use or absence of terminology
- Cannot explain the Five Ways

- No coherent argumentation
- Serious language errors preventing B2 level communication

Test procedure:

1. Student receives 3-4 essay questions
2. Student answers in English (90 minutes)
3. Expected length: 4-6 pages
4. No materials allowed (closed-book test)

Course completion requirements:

1. Attendance at minimum 75% of classes (2 absences allowed)
2. Reading assigned texts from Aquinas and secondary sources
3. Active participation in English-language discussions
4. Passing the written test in English
5. Obtaining minimum 26 points (grade 3.0)

Notes:

- Lecture conducted entirely in English
- Discussions in English
- Written test in English
- List of test questions will be provided 2 weeks before exam session
- Students should take notes in English from lectures and readings
- Recommended: prepare a glossary of Thomistic terms (English-Polish)
- Consultations available for difficulties with English philosophical texts
- Course develops B2+ language competencies according to CEFR
- Required readings will be made available to students on the e-learning platform

Literatura obowiązkowa

1.	Peter Kreeft „Summa Of The Summa”, Ignatius Press 2010, https://www.fisheaters.com/srpdf/Kreeft-Suumma.pdf
2.	Brian Davies, „The Thought of Thomas Aquinas, Oxford 1993
3.	Norris Clarke, „The One and the Many. A Contemporary Thomistic Metaphysics”, Notre Dame 2001
4.	Paweł Mazanka, „Three sources of contemporary secularism in European culture”, w: „Some Questions of Classical Philosophy”, edited by: J. Krokos, P. Mazanka, Warszawa 2008, s. 77- 98.

Literatura uzupełniająca

1.	Gilbert K. Chesterton, "St. Thomas Aquinas", 2011
2.	Peeter Kreeft, „Back to Virtue. TraditionMoral Wisdom for Modern Moral Confusion, San Francisco 1992.
The literature will be made available to students.	

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 3
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Maciej Bała
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisanie pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Jak formułować pytanie badawcze w filozofii? – od intuicji do problemu naukowego	2

2.	Budowa tekstu filozoficznego – wstęp, argumentacja, konkluzja	2
3.	Argumenty i kontrargumenty – jak konstruować spójny wywód	2
4.	Analiza pojęciowa – definicje, przykłady, kontrprzykłady	2
5.	Krytyczna lektura tekstów filozoficznych – metody interpretacji i rekonstrukcji argumentów	2
6.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	20
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej,	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

	konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	2
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja badań nad pracą magisterską - 60%

Każdy student prezentuje postępy w pracy nad rozprawą magisterską:

- Formułowanie pytania badawczego i hipotez
- Przegląd literatury i analiza źródeł
- Rekonstrukcja argumentacji filozoficznej
- Prezentacja wybranych fragmentów pracy
- Odpowiedzi na pytania i dyskusja

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Jasność sformułowania problemu badawczego - 10 pkt
- Znajomość literatury przedmiotu i wykorzystanie narzędzi wyszukiwawczych - 8 pkt
- Jakość argumentacji filozoficznej - 8 pkt
- Forma prezentacji i odpowiedzi na pytania - 6 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

Prowadzący ocenia systematyczny wkład studenta w zajęcia:

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych w argumentacji
- Konstruktywne uwagi do prezentacji kolegów
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Postępy w pisaniu pracy magisterskiej - 20%

Ocena systematycznej pracy nad rozprawą:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe dostarczanie fragmentów pracy
- Wykorzystanie profesjonalnych narzędzi (Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers, menedżery bibliografii)
- Przestrzeganie standardów akademickich (cytowania, bibliografia, unikanie plagiatu)

System punktowy:

- Bardzo systematyczna praca (wszystkie terminy dotzymane) = 9-10 pkt
- Systematyczna praca (większość terminów) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie systematyczna = 5-6 pkt
- Mało systematyczna = 3-4 pkt
- Brak postępów = 0-2 pkt

Postępy = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Postępy (10 pkt) = Razem 52 pkt

46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji badawczej:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Precyzyjne sformułowanie pytania badawczego i hipotez
- Świadome przejście "od intuicji do problemu naukowego"
- Doskonała znajomość literatury przedmiotu (teksty źródłowe + opracowania)
- Sprawne wykorzystanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych (Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers)
- Umiejętność rozróżniania źródeł akademickich od popularnonaukowych
- Zaawansowana rekonstrukcja i analiza argumentów filozoficznych
- Jasna struktura prezentacji (wstęp, argumentacja, konkluzja)
- Identyfikacja tez, przesłanek i zależności logicznych
- Umiejętność konstruowania kontrargumentów
- Poprawne cytowanie i bibliografia
- Profesjonalna forma prezentacji
- Wyczerpujące odpowiedzi na pytania

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Dobre sformułowanie problemu badawczego
- Dobra znajomość podstawowej literatury
- Poprawne wykorzystanie narzędzi wyszukiwawczych
- Zasadniczo prawidłowa rekonstrukcja argumentów
- Logiczna struktura prezentacji
- Poprawne cytowanie
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi na pytania

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Podstawowe sformułowanie problemu
- Powierzchnowa znajomość literatury
- Uprozczone wykorzystanie narzędzi

- Fragmentaryczna rekonstrukcja argumentów
- Struktura wymaga dopracowania
- Błędy w cytowaniu
- Prezentacja wymaga poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Brak jasno sformułowanego problemu badawczego
- Brak znajomości literatury przedmiotu
- Nieumiejętność korzystania z narzędzi akademickich
- Brak rekonstrukcji argumentów
- Chaos w strukturze
- Poważne błędy w cytowaniu lub plagiat
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 30-40 minut + 15-20 minut dyskusji
- Forma: prezentacja multimedialna (zalecana) lub tradycyjna
- Terminy: prezentacje odbywają się w tygodniach 8-15 semestru

Struktura prezentacji:

1. Wprowadzenie (kontekst badawczy, motywacja)
2. Sformułowanie pytania badawczego i hipotez
3. Przegląd literatury (stan badań, główne stanowiska)
4. Metodologia (jak zamierzam odpowiedzieć na pytanie?)
5. Prezentacja wybranych fragmentów analizy/argumentacji
6. Wnioski wstępne i plan dalszej pracy
7. Bibliografia

Elementy obowiązkowe:

- Jasne pytanie badawcze
- Bibliografia (minimum 10 pozycji, w tym teksty źródłowe)
- Wykorzystanie profesjonalnych baz danych filozoficznych
- Poprawne cytowanie zgodne ze standardami akademickimi
- Prezentacja fragmentu rekonstrukcji/analizy argumentu filozoficznego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczna praca nad rozprawą magisterską (regularne konsultacje z promotorem)
3. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji badawczej
4. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
5. Dostarczenie fragmentów pracy magisterskiej zgodnie z harmonogramem ustalonym z promotorem
6. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Seminarium ma charakter warsztatowy - nacisk na praktyczne umiejętności
- Studenci przygotowują fragmenty swojej pracy magisterskiej

- Zalecane jest prowadzenie dziennika badawczego
- Konsultacje z prof. Bałą dostępne w sprawach metodologii pracy filozoficznej
- Współpraca z promotorem pracy magisterskiej jest kluczowa
- Przestrzeganie etyki akademickiej (unikanie plagiatu) jest bezwzględnie wymagane
- Prezentacja seminaryjna może być podstawą do obrony wstępnej pracy

Literatura obowiązkowa

1.	Eco, U. – <i>Jak napisać pracę dyplomową</i> (pol. wyd., Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2007)
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Chalmers, A.F. – <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i> (tłum. A. Chmielewski, Wyd. Naukowe PWN, 1993)
2.	Audi, R. (red.) – <i>The Cambridge Dictionary of Philosophy</i> (Cambridge University Press, 2015)
3.	Ricoeur, P. – <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i> (pol. wyd., Universitas, 2004)
4.	Weston, A. – <i>A Rulebook for Arguments</i> (Hackett, 2018)

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 4
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Maciej Bała
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2024/25
Rok studiów	II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy z grupy do wyboru na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	10
	Napisanie pracy magisterskiej	280	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja zaawansowanych badań nad pracą magisterską - 60%

Każdy student prezentuje znaczące fragmenty rozprawy magisterskiej:

- Stan zaawansowania pracy (ile rozdziałów gotowych)
- Interpretacja tekstów klasycznych (Arystoteles, Kant, Wittgenstein)
- Analiza współczesnych artykułów filozoficznych
- Prezentacja własnej metodologii badawczej
- Krytyczna dyskusja z literaturą przedmiotu
- Odpowiedzi na pytania i obrona tez

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Stan zaawansowania pracy i jakość napisanych fragmentów - 12 pkt
- Interpretacja tekstów i analiza źródeł - 10 pkt
- Samodzielność badawcza i oryginalność argumentacji - 6 pkt
- Forma prezentacji i obrona przed krytyką - 4 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

Prowadzący ocenia systematyczny wkład studenta w zajęcia:

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych w argumentacji
- Konstruktywne uwagi do prezentacji kolegów
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Postępy w finalizowaniu pracy magisterskiej - 20%

Ocena systematycznej pracy nad ukończeniem rozprawy:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe dostarczanie kolejnych rozdziałów
- Wykorzystanie baz naukowych (JSTOR, PhilPapers, Google Scholar)
- Poprawne cytowanie i bibliografia (unikanie plagiatu)
- Przygotowanie do obrony wstępnej

System punktowy:

- Bardzo systematyczna praca (praca prawie gotowa) = 9-10 pkt
- Systematyczna praca (większość rozdziałów gotowych) = 7-8 pkt
- Umiarkowanie systematyczna (część rozdziałów) = 5-6 pkt
- Mało systematyczna (opóźnienia) = 3-4 pkt
- Poważne opóźnienia = 0-2 pkt

Postępy = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Postępy (10 pkt) = Razem 52 pkt

- 46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)
- 41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)
- 36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
- 31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
- 26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
- 0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Praca w znacznym stopniu zaawansowana (minimum 4 rozdziały gotowe)
- Doskonała interpretacja tekstów klasycznych (Arystoteles, Kant, Wittgenstein lub inni autorzy relewantni dla tematu)
- Krytyczna analiza współczesnych artykułów filozoficznych z wykorzystaniem najnowszej literatury
- Precyzyjna rekonstrukcja argumentów z tekstów źródłowych
- Samodzielna, oryginalna argumentacja filozoficzna
- Świadome wykorzystanie różnych strategii argumentacyjnych
- Umiejętność identyfikowania i odpowiadania na kontrargumenty
- Sprawne wykorzystanie baz naukowych i narzędzi ICT
- Poprawne cytowanie zgodne ze standardami akademickimi
- Profesjonalna prezentacja z pełną obroną tez
- Wyczerpujące odpowiedzi na krytykę

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Praca w dobrym stopniu zaawansowana (2-3 rozdziały gotowe)
- Dobra interpretacja tekstów klasycznych
- Poprawna analiza artykułów współczesnych
- Zasadniczo prawidłowa rekonstrukcja argumentów
- Logiczna argumentacja własna
- Poprawne wykorzystanie baz i cytowanie
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Praca w podstawowym stopniu zaawansowana (1-2 rozdziały)
- Powierzchowna interpretacja tekstów

- Uproszczona analiza literatury
- Fragmentaryczna rekonstrukcja argumentów
- Słaba argumentacja własna
- Błędy w cytowaniu
- Prezentacja wymaga poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Praca niewiele zaawansowana (brak gotowych rozdziałów)
- Brak interpretacji tekstów klasycznych
- Brak analizy literatury współczesnej
- Niemożność rekonstrukcji argumentów
- Brak własnej argumentacji
- Poważne problemy z cytowaniem lub plagiat
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 40-50 minut + 20-30 minut dyskusji
- Forma: prezentacja zaawansowanych fragmentów pracy magisterskiej
- Terminy: prezentacje odbywają się w tygodniach 5-15 semestru

Struktura prezentacji:

1. Przypomnienie pytania badawczego i hipotez
2. Omówienie stanu zaawansowania pracy (gotowe rozdziały)
3. Prezentacja interpretacji wybranego tekstu klasycznego
(Arystoteles/Kant/Wittgenstein lub inny relewantny dla tematu)
4. Analiza współczesnego artykułu filozoficznego związanego z tematem
5. Prezentacja fragmentu własnej argumentacji filozoficznej
6. Odpowiedzi na pytania krytyczne i obrona tez
7. Plan finalizacji pracy (co jeszcze do zrobienia)

Elementy obowiązkowe:

- Prezentacja minimum 1 pełnego rozdziału pracy
- Interpretacja przynajmniej jednego tekstu klasycznego
- Analiza minimum 2 współczesnych artykułów z tematu
- Bibliografia (rozbudowana od poprzedniego semestru)
- Demonstracja umiejętności wyszukiwania w bazach (JSTOR, PhilPapers, Google Scholar)
- Poprawne cytowanie i unikanie plagiatu

****Wymagane minimum na koniec semestru letniego:****

- Minimum dwa rozdziały pracy w wersji roboczej
- Pełna bibliografia (minimum 30 pozycji)
- Abstrakt pracy (200-300 słów)
- Plan ostatecznej redakcji

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczna praca nad rozprawą magisterską (minimum 4 rozdziały)

w wersji roboczej)

3. Regularne konsultacje z promotorem (udokumentowane)
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji zaawansowanych fragmentów pracy
5. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
6. Przygotowanie do obrony wstępnej
7. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- To ostatnie seminarium przed obroną wstępną i finalną
- Nacisk na finalizację pracy magisterskiej
- Konieczna ścisła współpraca z promotorem
- Po tym seminarium student powinien być gotowy do obrony wstępnej (we wrześniu) i finalnej (październik-listopad)

Literatura obowiązkowa

1.	Eco, U. – <i>Jak napisać pracę dyplomową</i> (pol. wyd., Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2007)
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Chalmers, A.F. – <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i> (tłum. A. Chmielewski, Wyd. Naukowe PWN, 1993)
2.	Audi, R. (red.) – <i>The Cambridge Dictionary of Philosophy</i> (Cambridge University Press, 2015)
3.	Ricoeur, P. – <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i> (pol. wyd., Universitas, 2004)
4.	Weston, A. – <i>A Rulebook for Arguments</i> (Hackett, 2018)

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 1
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium dyplomowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem seminarium jest analiza inspiracji chrześcijańskich we współczesnej refleksji etycznej i bioetycznej. Tego rodzaju inspiracje odnoszą się najczęściej do stosowania w interpretacji fenomenu moralności takich kategorii poznawczych jak chrześcijańska wizja sumienia, prawa naturalnego, wolności czy godności osoby ludzkiej. Tego rodzaju odwołanie się do dziedzictwa myśli chrześcijańskiej występuje dzisiaj u wielu autorów, reprezentujących także świecką czy humanistyczną wizję człowieka, świata i kultury. Zajęcia mają na celu kształtowanie umiejętności analizy tekstów filozoficznych, rozpoznawania założeń poszczególnych teorii etycznych oraz ich racjonalnych uzasadnień. Zwieńczeniem seminarium, po czterech semestrach, jest przygotowanie pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Główne nurty etyki współczesnej	2
2.	Specyfika etyki chrześcijańskiej	2
3.	Filozofia a denominacje chrześcijańskie	2
4.	Sekularyzacja i desekularyzacja	2
5.	Wybrane modele etyki postmetafizycznej	2
6.	Współczesne wyzwania myśli nihilistycznej	2
7.	Specyfika rewolucji biopolitycznej	2
8.	Etyka chrześcijańska a nowe prawa człowieka	2
9.	Filozoficzna interpretacja godności ludzkiej	2
10.	Etyka a dziedzictwo oświecenia	2
11.	Autonomia moralności w sporach bioetycznych	2
12.	Religie świata a problematyka bioetyczna	2
13.	Zasada sprzeciwu sumienia w sporach bioetycznych	2
14.	Spór wokół metod sztucznego zapłodnienia	2
15.	Postulat nowego humanizmu w refleksji bioetycznej	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	Sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych..	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

		3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej."	
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Klasyczna metoda problemowa, studium przypadku, metoda seminaryjna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	20	2
	Projekt pracy magisterskiej (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Projekt pracy magisterskiej - 60%

Student przygotowuje projekt (propozycję) pracy magisterskiej:

- Precyzyjne sformułowanie tematu i pytania badawczego
- Uzasadnienie wyboru tematu (kontekst i znaczenie)
- Wstępna hipoteza badawcza
- Plan pracy (struktura rozdziałów)
- Wstępna bibliografia (minimum 15 pozycji)

Projekt = 30 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny projektu:

- Precyzja sformułowania tematu i pytania badawczego - 10 pkt
- Uzasadnienie wyboru i kontekst problemu - 8 pkt
- Wstępna hipoteza i plan pracy - 7 pkt
- Bibliografia i znajomość literatury przedmiotu - 5 pkt

2. Prezentacja i aktywność w dyskusjach - 25%

Prowadzący ocenia udział studenta w zajęciach seminaryjnych:

A. Prezentacje na zajęciach (8 pkt):

- Student prezentuje wybrane zagadnienia z etyki chrześcijańskiej
- Kryteria: przygotowanie merytoryczne, forma prezentacji

B. Aktywny udział w dyskusjach (5 pkt):

- Przygotowanie zadanych lektur
- Merytoryczne wypowiedzi w dyskusjach
- Konstruktywne komentarze

Prezentacja i aktywność = 13 pkt (maksymalnie)

3. Przygotowanie lektur i systematyczna praca - 15%

Ocena systematycznego przygotowania:

- Regularne czytanie zadanych fragmentów z literatury obowiązkowej
- Znajomość głównych nurtów etyki współczesnej
- Rozumienie specyfiki etyki chrześcijańskiej
- Znajomość wyzwań współczesnych (nihilizm, bioetyka, sekularyzacja)

System punktowy:

- Bardzo dobre przygotowanie (zawsze przygotowany) = 7 pkt
- Dobre przygotowanie (zwykle przygotowany) = 5-6 pkt
- Podstawowe przygotowanie (często przygotowany) = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie (rzadko przygotowany) = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

Przygotowanie = 7 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Projekt (30 pkt) + Prezentacja i aktywność (13 pkt) + Przygotowanie (7 pkt) =
Razem 50 pkt

46-50 pkt (92-100%) = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt (82-90%) = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt (72-80%) = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt (62-70%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt (52-60%) = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt ($\leq 50\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania projektu pracy magisterskiej:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 28-30 pkt z projektu:

- Precyzyjnie sformułowany temat z zakresu etyki chrześcijańskiej lub bioetyki
- Jasne pytanie badawcze nawiązujące do inspiracji chrześcijańskich we współczesnej refleksji etycznej
- Dogłębne uzasadnienie wyboru tematu z odniesieniem do aktualnych sporów etycznych/bioetycznych
- Wstępna hipoteza badawcza wyraźnie sformułowana
- Szczegółowy plan pracy (struktura minimum 4-5 rozdziałów)
- Obszerna bibliografia (minimum 20 pozycji: teksty źródłowe + opracowania)
- Znajomość kluczowych kategorii: sumienie, prawo naturalne, wolność, godność osoby ludzkiej

- Umiejętność osadzenia problemu w kontekście: chrześcijańska wizja człowieka, sekularyzacja, nihilizm, rewolucja biopolityczna
- Świadomość interdyscyplinarności problematyki

Ocena 4.0 (dobry) - 22-25 pkt z projektu:

- Dobrze sformułowany temat
- Jasne pytanie badawcze
- Poprawne uzasadnienie wyboru tematu
- Wstępna hipoteza
- Plan pracy (minimum 4 rozdziały)
- Bibliografia (minimum 15 pozycji)
- Znajomość podstawowych zagadnień

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z projektu:

- Ogólnie sformułowany temat
- Pytanie badawcze wymaga doprecyzowania
- Powierzchowne uzasadnienie
- Uproszczony plan pracy
- Skromna bibliografia (10-14 pozycji)
- Podstawowa orientacja w problematyce

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z projektu:

- Nieprecyzyjny lub zbyt szeroki temat
- Brak jasnego pytania badawczego
- Brak uzasadnienia wyboru tematu
- Brak planu pracy lub bardzo ogólnikowy
- Niewystarczająca bibliografia
- Brak orientacji w problematyce

Wymagania dotyczące projektu pracy magisterskiej:

Struktura projektu (dokument 3-5 stron):

1. Tytuł pracy (precyzyjny, oddający treść)

2. Wprowadzenie (1 strona):

- Kontekst problemu
- Uzasadnienie wyboru tematu
- Znaczenie badań

3. Pytanie badawcze i hipoteza (0.5 strony):

- Precyzyjnie sformułowane pytanie
- Wstępna hipoteza badawcza
- Metoda badawcza

4. Plan pracy (1-2 strony):

- Struktura rozdziałów (minimum 4-5)
- Krótka charakterystyka każdego rozdziału
- Harmonogram pracy

5. Bibliografia wstępna (1 strona):

- Minimum 15 pozycji
- Teksty źródłowe i opracowania
- Standardy cytowania

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 90% zajęć (dopuszczalna 1 nieobecność ze względu na małą liczbę zajęć)
2. Systematyczne czytanie zadanych fragmentów literatury obowiązkowej
3. Aktywny udział w dyskusjach i przygotowanie prezentacji
4. Przygotowanie i złożenie projektu pracy magisterskiej
5. Wykorzystanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych (Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers)
6. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- To pierwsze seminarium - nacisk na wybór tematu i przygotowanie projektu
- Projekt pracy musi być zaakceptowany przez promotora
- Zalecane konsultacje z prof. Kobylińskim przy wyborze tematu
- Studenci powinni zacząć gromadzić bibliografię od początku semestru
- Konieczne wykorzystanie menedżera bibliografii (Zotero, Mendeley)
- Przestrzeganie zasad uczciwości akademickiej (unikanie plagiatu)
- Po tym seminarium student powinien mieć zatwierdzony temat i rozpocząć pracę nad pierwszymi rozdziałami

Literatura obowiązkowa

1.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a problem nihilizmu, Kraków 2019. (fragmenty)
2.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Inspiracje chrześcijańskie w etyce, Kraków 2017. (fragmenty)
3.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a fenomen życia, Kraków 2016. (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	Habermas J., Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, Warszawa 2003.
2.	Moń R., Warto czy należy? Studium na temat istoty i źródeł normatywności, Warszawa 2011.
3.	Ślęczka-Czakon D., Problem wartości i jakości życia w sporach bioetycznych, Katowice 2004.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy

- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 2
Prowadzący	prof. ucz. dr hab. Andrzej Kobyliński
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium dyplomowe
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem seminarium jest analiza inspiracji chrześcijańskich we współczesnej refleksji etycznej i bioetycznej. Tego rodzaju inspiracje odnoszą się najczęściej do stosowania w interpretacji fenomenu moralności takich kategorii poznawczych jak chrześcijańska wizja sumienia, prawa naturalnego, wolności czy godności osoby ludzkiej. Tego rodzaju odwołanie się do dziedzictwa myśli chrześcijańskiej występuje dzisiaj u wielu autorów, reprezentujących także świecką czy humanistyczną wizję człowieka, świata i kultury. Zajęcia mają na celu kształtowanie umiejętności analizy tekstów filozoficznych, rozpoznawania założeń poszczególnych teorii etycznych oraz ich racjonalnych uzasadnień. Zwieńczeniem seminarium, po czterech semestrach, jest przygotowanie pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Godność a jakość życia w sporach bioetycznych	4
2.	Zagadnienia filozoficzne w debacie dotyczącej samobójstwa wspomagane medycznie	6
3.	Personalizm a rewolucja biotechnologiczna	4
4.	Poglądy bioetyczne Vittoria Possentiego	6
5.	Specyfika bioetyki postmetafizycznej	4
6.	Poglądy bioetyczne Gianniego Vattima	6
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W09	Sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

	narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI1_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy.	Prezentacja na zajęciach; dyskusja; projekt indywidualny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Klasyczna metoda problemowa, studium przypadku, metoda seminaryjna

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	5	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (lektura książek i artykułów)	20	2
	Projekt pracy magisterskiej (lektura książek i artykułów)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja postępów w pracy nad rozprawą magisterską - 60%

Student prezentuje zaawansowanie pracy nad rozprawą:

- Prezentacja pierwszych fragmentów pracy (wstęp, rozdział 1)
- Analiza wybranych zagadnień bioetycznych (godność, jakość życia, samobójstwo wspomagane, personalizizm, biotechnologia)
- Rekonstrukcja poglądów bioetycznych (Possenti, Vattimo)
- Analiza bioetyki postmetafizycznej
- Odpowiedzi na pytania i dyskusja

Prezentacja = 30 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Zaawansowanie pracy (gotowe fragmenty) - 10 pkt
- Analiza problematyki bioetycznej i źródeł - 10 pkt
- Jakość argumentacji filozoficznej - 6 pkt
- Forma prezentacji i obrona tez - 4 pkt

2. Prezentacja i aktywność w dyskusjach - 25%

A. Prezentacje na zajęciach (8 pkt):

- Student prezentuje wybrane zagadnienia z bioetyki
- Analiza stanowisk filozoficznych (personalizm, postmetafizyka)

B. Aktywny udział w dyskusjach (5 pkt):

- Przygotowanie zadanych lektur
- Merytoryczne wypowiedzi
- Konstruktywne komentarze

Prezentacja i aktywność = 13 pkt (maksymalnie)

3. Systematyczna praca nad rozprawą - 15%

Ocena postępów w pisaniu:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe dostarczanie fragmentów pracy
- Wykorzystanie narzędzi wyszukiwawczych
- Poprawne cytowanie i bibliografia

System punktowy:

- Bardzo systematyczna praca (rozdział gotowy) = 7 pkt
- Systematyczna praca (fragmenty gotowe) = 5-6 pkt
- Umiarkowanie systematyczna = 3-4 pkt
- Mało systematyczna = 1-2 pkt
- Brak postępów = 0 pkt

Systematyczność = 7 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (30 pkt) + Aktywność (13 pkt) + Systematyczność (7 pkt) =

Razem 50 pkt

46-50 pkt (92-100%) = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt (82-90%) = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt (72-80%) = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt (62-70%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt (52-60%) = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt ($\leq 50\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 28-30 pkt z prezentacji:

- Praca znacząco zaawansowana (wstęp + minimum 1 pełny rozdział)
- Dogłębna analiza wybranej problematyki bioetycznej
- Krytyczna rekonstrukcja poglądów filozoficznych (personalizm Possentiego, bioetyka postmetafizyczna, stanowisko Vattima)
- Umiejętność zestawienia różnych stanowisk bioetycznych
- Znajomość kluczowych kategorii: godność, jakość życia, autonomia, sumienie, prawo naturalne
- Samodzielna argumentacja filozoficzna
- Obszerna bibliografia (minimum 25 pozycji)
- Profesjonalna prezentacja z pełną obroną tez

Ocena 4.0 (dobry) - 22-25 pkt z prezentacji:

- Praca dobrze zaawansowana (wstęp + fragmenty rozdziału)
- Poprawna analiza problematyki bioetycznej
- Zasadniczo prawidłowa rekonstrukcja poglądów
- Logiczna argumentacja własna
- Bibliografia (minimum 20 pozycji)

- Dobra prezentacja

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Podstawowe zaawansowanie pracy (wstęp + fragmenty)
- Powierzchnowa analiza problematyki
- Uproszczona rekonstrukcja poglądów
- Słaba argumentacja własna
- Skromna bibliografia (15-19 pozycji)
- Prezentacja wymaga poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Praca niewiele zaawansowana
- Brak analizy problematyki bioetycznej
- Niemożność rekonstrukcji poglądów filozoficznych
- Brak argumentacji własnej
- Niewystarczająca bibliografia
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 30-40 minut + 15-20 minut dyskusji
- Prezentacja wstępu i pierwszego rozdziału pracy
- Analiza wybranego problemu bioetycznego
- Rekonstrukcja stanowisk filozoficznych

Struktura prezentacji:

1. Stan zaawansowania pracy (co jest gotowe)
2. Prezentacja wstępu (problem, pytanie, hipoteza)
3. Prezentacja pierwszego rozdziału (główne tezy)
4. Analiza wybranego zagadnienia bioetycznego
5. Odpowiedzi na pytania krytyczne

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 90% zajęć (dopuszczalna 1 nieobecność)
2. Systematyczne czytanie zadanych fragmentów literatury
3. Aktywny udział w dyskusjach i przygotowanie prezentacji
4. Napisanie wstępu i minimum 1 rozdziału pracy magisterskiej
5. Regularne konsultacje z promotorem
6. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Kontynuacja Seminarium 1 - nacisk na pisanie pierwszych rozdziałów
- Student powinien mieć gotowy wstęp i pierwszy rozdział
- Konieczne regularne konsultacje z promotorem
- Przestrzeganie zasad uczciwości akademickiej
- możliwa jedna nieobecność

Literatura obowiązkowa

1.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a problem nihilizmu, Kraków 2019. (fragmenty)
2.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Inspiracje chrześcijańskie w etyce, Kraków 2017. (fragmenty)
3.	Duchliński P., Kobyliński A., Moń R., Podrez E., Etyka a fenomen życia, Kraków 2016. (fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	Habermas J., Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, Warszawa 2003.
2.	Moń R., Warto czy należy? Studium na temat istoty i źródeł normatywności, Warszawa 2011.
3.	Ślęczka-Czakon D., Problem wartości i jakości życia w sporach bioetycznych, Katowice 2004.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 1 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Projekt pracy magisterskiej z historii filozofii - 60%

Student przygotowuje projekt (propozycję) pracy magisterskiej:

- Precyzyjny temat z historii filozofii starożytnej lub średniowiecznej
- Sformułowanie pytania badawczego
- Uzasadnienie wyboru tematu
- Wstępna hipoteza badawcza
- Plan pracy (struktura rozdziałów)
- Wstępna bibliografia (minimum 15 pozycji)

Projekt = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny projektu:

- Precyzja sformułowania tematu i pytania badawczego - 10 pkt
- Uzasadnienie wyboru i kontekst historyczno-filozoficzny - 9 pkt
- Wstępna hipoteza i plan pracy - 8 pkt
- Bibliografia i znajomość źródeł - 5 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Interpretacja tekstów klasycznych
- Analiza współczesnych artykułów filozoficznych
- Identyfikacja błędów logicznych

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Postępy w pracy warsztatowej - 20%

Ocena umiejętności metodologicznych:

- Wykorzystanie baz naukowych (JSTOR, PhilPapers, Google Scholar)
- Korzystanie z literatury przedmiotu (cytowanie, unikanie plagiatu)
- Interpretacja tekstów klasycznych (Arystoteles, Kant, Wittgenstein)
- Analiza współczesnych artykułów filozoficznych
- Wykorzystanie narzędzi ICT (menedżery bibliografii)

System punktowy:

- Bardzo dobre umiejętności warsztatowe = 9-10 pkt
- Dobre umiejętności = 7-8 pkt

- Podstawowe umiejętności = 5-6 pkt
- Słabe umiejętności = 3-4 pkt
- Brak umiejętności = 0-2 pkt

Postępy = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Projekt (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Postępy (10 pkt) = Razem 52 pkt

- 46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)
- 41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)
- 36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
- 31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
- 26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
- 0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania projektu:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z projektu:

- Precyzyjnie sformułowany temat z historii filozofii starożytnej lub średniowiecznej
- Jasne pytanie badawcze dotyczące konkretnego zagadnienia historyczno-filozoficznego
- Dogłębne uzasadnienie wyboru tematu z odniesieniem do stanu badań
- Wstępna hipoteza badawcza wyraźnie sformułowana
- Szczegółowy plan pracy (minimum 4-5 rozdziałów)
- Obszerna bibliografia (minimum 20 pozycji: teksty źródłowe + opracowania)
- Znajomość podstawowych tekstów źródłowych i literatury wtórnej
- Umiejętność osadzenia problemu w kontekście historycznym i filozoficznym
- Świadomość różnych interpretacji problemu

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z projektu:

- Dobrze sformułowany temat
- Jasne pytanie badawcze
- Poprawne uzasadnienie wyboru tematu
- Wstępna hipoteza
- Plan pracy (minimum 4 rozdziały)
- Bibliografia (minimum 15 pozycji)
- Znajomość podstawowych zagadnień

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z projektu:

- Ogólnie sformułowany temat
- Pytanie badawcze wymaga doprecyzowania
- Powierzchnowe uzasadnienie
- Uproszczony plan pracy
- Skromna bibliografia (10-14 pozycji)
- Podstawowa orientacja w problematyce

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z projektu:

- Nieprecyzyjny lub zbyt szeroki temat

- Brak jasnego pytania badawczego
- Brak uzasadnienia wyboru tematu
- Brak planu pracy
- Niewystarczająca bibliografia
- Brak orientacji w problematyce historii filozofii

Wymagania dotyczące projektu:

Struktura projektu (dokument 3-5 stron):

1. Tytuł pracy (precyzyjny, oddający treść)
2. Wprowadzenie (1 strona):
 - Kontekst historyczno-filozoficzny problemu
 - Uzasadnienie wyboru tematu
 - Znaczenie badań
3. Pytanie badawcze i hipoteza (0.5 strony):
 - Precyzyjnie sformułowane pytanie
 - Wstępna hipoteza badawcza
 - Metoda badawcza
4. Plan pracy (1-2 strony):
 - Struktura rozdziałów (minimum 4-5)
 - Krótka charakterystyka każdego rozdziału
5. Bibliografia wstępna (1 strona):
 - Minimum 15 pozycji
 - Teksty źródłowe (teksty filozofów)
 - Opracowania (monografie, artykuły)
 - Standardy cytowania

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Przygotowanie i złożenie projektu pracy magisterskiej
3. Aktywny udział w dyskusjach i przygotowanie prezentacji
4. Wykorzystanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych
5. Opanowanie umiejętności interpretacji tekstów klasycznych
6. Przestrzeganie zasad uczciwości akademickiej (unikanie plagiatu)
7. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- To pierwsze seminarium - nacisk na wybór tematu z historii filozofii i przygotowanie projektu
- Projekt pracy musi być zaakceptowany przez promotora (prof. Andrzejuka)
- Zalecane konsultacje przy wyborze tematu
- Studenci powinni korzystać z "Przewodnika do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej" (materiały na www.katedra.uksw.edu.pl)
- Konieczne wykorzystanie menedżera bibliografii (Zotero, Mendeley)

- Po tym seminarium student powinien mieć zatwierdzony temat i rozpocząć pracę nad pierwszymi rozdziałami

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 2 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	I
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na I roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisanie pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja postępów w pracy nad rozprawą - 60%

Student prezentuje zaawansowanie pracy nad rozprawą:

- Prezentacja pierwszych fragmentów pracy (wstęp, rozdział 1)
- Interpretacja tekstów klasycznych (Arystoteles, średniowiecze)
- Analiza współczesnych artykułów filozoficznych z zakresu historii filozofii
- Rekonstrukcja argumentacji z tekstów źródłowych
- Odpowiedzi na pytania i dyskusja

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Zaawansowanie pracy (gotowe fragmenty) - 10 pkt
- Interpretacja tekstów klasycznych i analiza źródeł - 10 pkt
- Jakość rekonstrukcji argumentacji - 8 pkt
- Forma prezentacji i obrona tez - 4 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych
- Konstruktywne uwagi do prezentacji kolegów
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Postępy w pisaniu pracy - 20%

Ocena systematycznej pracy nad rozprawą:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe dostarczanie fragmentów pracy
- Wykorzystanie baz naukowych (JSTOR, PhilPapers, Google Scholar)
- Poprawne cytowanie i bibliografia
- Przestrzeganie zasad uczciwości akademickiej

System punktowy:

- Bardzo systematyczna praca (rozdział gotowy) = 9-10 pkt
- Systematyczna praca (fragmenty gotowe) = 7-8 pkt

- Umiarkowanie systematyczna = 5-6 pkt
- Mało systematyczna = 3-4 pkt
- Brak postępów = 0-2 pkt

Postępy = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Postępy (10 pkt) = Razem 52 pkt

46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)
 41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)
 36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
 31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
 26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
 0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Praca znacząco zaawansowana (wstęp + minimum 1 pełny rozdział)
- Doskonała interpretacja tekstów klasycznych z historii filozofii (Arystoteles, filozofia średniowieczna lub inni filozofowie zgodnie z tematem pracy)
- Precyzyjna rekonstrukcja argumentacji z tekstów źródłowych
- Krytyczna analiza współczesnych artykułów z historii filozofii
- Samodzielna argumentacja filozoficzna
- Obszerna bibliografia (minimum 25 pozycji: źródła + opracowania)
- Sprawne wykorzystanie baz naukowych
- Profesjonalna prezentacja z pełną obroną tez
- Wyczerpujące odpowiedzi na pytania krytyczne

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Praca dobrze zaawansowana (wstęp + fragmenty rozdziału)
- Dobra interpretacja tekstów klasycznych
- Poprawna rekonstrukcja argumentacji
- Zasadniczo prawidłowa analiza artykułów
- Logiczna argumentacja własna
- Bibliografia (minimum 20 pozycji)
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Podstawowe zaawansowanie pracy (wstęp + fragmenty)
- Powierzchnowa interpretacja tekstów
- Uproszczona rekonstrukcja argumentacji
- Fragmentaryczna analiza artykułów
- Słaba argumentacja własna
- Skromna bibliografia (15-19 pozycji)
- Prezentacja wymaga poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Praca niewiele zaawansowana
- Brak interpretacji tekstów klasycznych
- Niemożność rekonstrukcji argumentacji
- Brak analizy literatury
- Brak argumentacji własnej
- Niewystarczająca bibliografia
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 30-40 minut + 15-20 minut dyskusji
- Prezentacja wstępu i pierwszego rozdziału pracy
- Interpretacja wybranego tekstu klasycznego
- Rekonstrukcja kluczowej argumentacji filozoficznej

Struktura prezentacji:

1. Stan zaawansowania pracy (co jest gotowe)
2. Prezentacja wstępu (problem, pytanie, hipoteza)
3. Prezentacja pierwszego rozdziału (główne tezy)
4. Interpretacja wybranego fragmentu tekstu klasycznego
5. Rekonstrukcja wybranej argumentacji filozoficznej
6. Odpowiedzi na pytania krytyczne

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczne czytanie zadanych fragmentów literatury
3. Aktywny udział w dyskusjach i przygotowanie prezentacji
4. Napisanie wstępu i minimum 1 rozdziału pracy magisterskiej
5. Regularne konsultacje z promotorem (prof. Andrzejukiem)
6. Wykorzystanie profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych
7. Przestrzeganie zasad uczciwości akademickiej (unikanie plagiatu)
8. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisanie pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisanie pracy magisterskiej, 1991.

3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 3 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	Zimowy
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja zaawansowanych badań nad pracą magisterską - 60%

Student prezentuje znaczące fragmenty rozprawy magisterskiej:

- Stan zaawansowania pracy (minimum 3-4 rozdziały gotowe)
- Interpretacja kluczowych tekstów klasycznych
- Rekonstrukcja głównych argumentacji filozoficznych
- Prezentacja własnej tezy i jej uzasadnienia
- Krytyczna dyskusja z literaturą przedmiotu
- Odpowiedzi na pytania i obrona tez

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Zaawansowanie pracy (minimum 3 rozdziały gotowe) - 12 pkt
- Interpretacja tekstów i rekonstrukcja argumentacji - 10 pkt
- Własna teza i jej uzasadnienie - 6 pkt
- Forma prezentacji i obrona przed krytyką - 4 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych w argumentacji
- Konstruktywne uwagi do prezentacji kolegów
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Postępy w finalizowaniu pracy - 20%

Ocena systematycznej pracy nad ukończeniem rozprawy:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe dostarczanie kolejnych rozdziałów
- Wykorzystanie baz naukowych
- Poprawne cytowanie i bibliografia
- Przygotowanie do obrony wstępnej

System punktowy:

- Bardzo systematyczna praca (praca prawie gotowa) = 9-10 pkt
- Systematyczna praca (większość rozdziałów gotowych) = 7-8 pkt

- Umiarkowanie systematyczna (3 rozdziały gotowe) = 5-6 pkt
- Mało systematyczna (2 rozdziały) = 3-4 pkt
- Poważne opóźnienia (1 rozdział lub mniej) = 0-2 pkt

Postępy = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Postępy (10 pkt) = Razem 52 pkt

- 46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)
- 41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)
- 36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
- 31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
- 26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
- 0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Praca w znacznym stopniu zaawansowana (minimum 4 rozdziały gotowe)
- Doskonała interpretacja kluczowych tekstów klasycznych z historii filozofii
- Precyzyjna rekonstrukcja głównych argumentacji filozoficznych
- Wyraźnie sformułowana i dobrze uzasadniona własna teza
- Krytyczna dyskusja z literaturą przedmiotu (minimum 30 pozycji)
- Samodzielna argumentacja filozoficzna
- Świadome wykorzystanie różnych strategii argumentacyjnych
- Profesjonalna prezentacja z pełną obroną tez
- Wyczerpujące odpowiedzi na krytykę
- Gotowość do obrony wstępnej

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Praca w dobrym stopniu zaawansowana (3 rozdziały gotowe)
- Dobra interpretacja tekstów klasycznych
- Poprawna rekonstrukcja argumentacji
- Zasadniczo dobrze sformułowana własna teza
- Logiczna argumentacja własna
- Bibliografia (minimum 25 pozycji)
- Dobra prezentacja, poprawne odpowiedzi

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Podstawowe zaawansowanie pracy (2 rozdziały gotowe)
- Powierzchowna interpretacja tekstów
- Uproszczona rekonstrukcja argumentacji
- Własna teza wymaga doprecyzowania
- Słaba argumentacja własna
- Skromna bibliografia (20-24 pozycje)
- Prezentacja wymaga poprawy

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Praca niewiele zaawansowana (1 rozdział lub mniej)
- Brak interpretacji tekstów klasycznych
- Niemożność rekonstrukcji argumentacji
- Brak własnej tezy lub bardzo słabo uzasadniona
- Brak argumentacji własnej
- Niewystarczająca bibliografia
- Nieudana prezentacja

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 40-50 minut + 20-30 minut dyskusji
- Prezentacja znaczących fragmentów pracy (minimum 3 rozdziały)
- Prezentacja własnej tezy i jej uzasadnienia
- Krytyczna dyskusja z literaturą przedmiotu

Struktura prezentacji:

1. Omówienie stanu zaawansowania pracy (gotowe rozdziały)
2. Prezentacja własnej tezy (głównej hipotezy pracy)
3. Prezentacja kluczowych fragmentów argumentacji
4. Interpretacja najważniejszych tekstów klasycznych
5. Rekonstrukcja głównych argumentacji filozoficznych
6. Dyskusja z literaturą przedmiotu
7. Odpowiedzi na pytania krytyczne i obrona tez

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Systematyczna praca nad rozprawą (minimum 3 rozdziały gotowe)
3. Regularne konsultacje z promotorem
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji zaawansowanych fragmentów pracy
5. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
6. Przygotowanie do obrony wstępnej (planowane na semestr letni)
7. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- To trzecie seminarium - kluczowy etap przed obroną wstępną
- Nacisk na finalizację pracy magisterskiej
- Student powinien mieć minimum 3-4 rozdziały gotowe
- Konieczna ścisła współpraca z promotorem
- Po tym seminarium student powinien być bliski ukończenia pracy
- Zalecane przygotowanie do obrony wstępnej (semestr letni)

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium magisterskie 4 (z historii filozofii)
Prowadzący	Prof. dr hab. Artur Andrzejuk
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2024/25
Rok studiów	II
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy na II roku
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U04; FI2_U05; FI2_U08; FI2_U09; FI2_K03; FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest rozwinięcie u studentów umiejętności świadomego formułowania problemu filozoficznego, samodzielnego myślenia oraz argumentowania w formie pisemnej. Studenci zapoznają się z różnymi stylami filozoficznymi oraz zasadami akademickiej pracy (cytowania, bibliografii, unikania plagiatu). Program zakłada ćwiczenia z lektury, parafrazy, rekonstrukcji argumentu, a także tworzenia konspektów i krótkich form eseistycznych. Seminarium ma charakter warsztatowy i przygotowuje studentów do samodzielnej pracy filozoficznej w kolejnych etapach studiów, w tym do pisania pracy magisterskiej. Integralnym elementem kursu jest prezentacja własnego stylu myślenia i pisanie.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Jak korzystać z literatury przedmiotu – przegląd badań, cytowanie, unikanie plagiatu	2
2.	Interpretacja tekstu klasycznego – studium przypadku (np. fragment Arystotelesa, Kanta lub Wittgensteina)	2
3.	Analiza współczesnego artykułu filozoficznego – struktura, metodologia, krytyka	2
4.	Wyszukiwanie źródeł w bazach naukowych – JSTOR, PhilPapers, Google Scholar	2
7.	Prezentacje studenckich poszukiwań filozoficznych	22
	Łącznie godzin:	30

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mieralne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pismne, egzamin ustny, egzamin pismny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	1) Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze wykorzystywane w badaniach filozoficznych (np. Philosopher's Index, JSTOR, SCOPUS, PhilPapers). 2) Student rozpoznaje typy źródeł (tekst źródłowy, opracowanie, recenzja) dostępne w specjalistycznych bazach filozoficznych i odróżnia akademickie źródła pierwotne i wtórne od materiałów popularnonaukowych i publicystycznych.. 3) Student przytacza przykłady efektywnego wykorzystania wyszukiwarki akademickiej w procesie projektowania pracy magisterskiej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	Student wymienia typy profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych wykorzystywanych w badaniach filozoficznych (np. bazy danych, indeksy cytowań, repozytoria) i przytacza przykłady wykorzystania zasobów	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

		informacyjnych w procesie pisania pracy magisterskiej.	
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student sprawnie posługuje się zaawansowanymi narzędziami ICT (np. menedżerami bibliografii, narzędziami do analizy tekstów, korpusami), selekcjonując i integrując informacje ze źródeł pisanych i cyfrowych.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student samodzielnie formułuje hipotezy badawcze i rozwija je przy użyciu adekwatnej argumentacji filozoficznej oraz metodologicznej, wykazując twórcze podejście do opracowywanego zagadnienia podczas pracy seminaryjnej.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między тезami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student rekonstruuje i analizuje złożone argumentacje filozoficzne, precyzyjnie identyfikując tezy, przesłanki i zależności logiczne, także w dyskusjach seminarium.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne w analizowanych wypowiedziach oraz ocenia ich wpływ na jakość argumentacji, a także opracowuje odpowiedź odporną na krytykę.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_U08	dobierać i tworzyć strategie argumentacyjne, konstruować zaawansowane krytyczne argumenty oraz stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych	Student tworzy spójne, zaawansowane strategie argumentacyjne w odniesieniu do różnych problemów filozoficznych, wykazując znajomość kilku nurtów filozoficznych i ich metod poznawczych	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

FI2_U09	prowadzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	Student prowadzi systematyczną, samodzielną pracę badawczą pod kierunkiem promotora, planując jej etapy, gromadząc dane i opracowując kolejne części pracy magisterskiej	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	Student samodzielnie podejmuje działania badawcze, organizuje własną pracę, ustala harmonogram pisania pracy oraz poddaje go regularnej ewaluacji.	Dyskusja na zajęciach; prezentacja
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student identyfikuje problemy etyczne związane z prowadzeniem badań (np. plagiat, rzetelność źródeł), respektuje zasady uczciwości akademickiej i jest gotów do odpowiedzialnego publikowania wyników pracy	Dyskusja na zajęciach; prezentacja

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje, dyskusja, analiza tekstów
--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	2	
	udział w konsultacjach	15	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	10
	Pisanie pracy magisterskiej	280	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja ukończonej pracy magisterskiej - 60%

Student prezentuje kompletną rozprawę magisterską:

- Prezentacja wszystkich rozdziałów pracy
- Prezentacja głównej tezy i jej pełnego uzasadnienia
- Interpretacja wszystkich kluczowych tekstów klasycznych
- Rekonstrukcja wszystkich głównych argumentacji
- Krytyczna dyskusja z całą literaturą przedmiotu
- Wnioski końcowe i wkład pracy do badań
- Obrona przed krytyką (przygotowanie do obrony wstępnej i finalnej)

Prezentacja = 32 pkt (maksymalnie)

Kryteria oceny prezentacji:

- Kompletność pracy (wszystkie rozdziały gotowe) - 12 pkt
- Główna teza i jej pełne uzasadnienie - 10 pkt
- Interpretacja tekstów i rekonstrukcja argumentacji - 6 pkt
- Przygotowanie do obrony i odpowiedzi na krytykę - 4 pkt

2. Aktywność w pracy seminaryjnej - 20%

A. Przygotowanie lektur i jakość wypowiedzi (7 pkt):

- Doskonałe przygotowanie + wnikliwe komentarze = 6-7 pkt
- Dobre przygotowanie + merytoryczne wypowiedzi = 5 pkt
- Poprawne przygotowanie + podstawowe wypowiedzi = 3-4 pkt
- Słabe przygotowanie = 1-2 pkt
- Brak przygotowania = 0 pkt

B. Krytyczna analiza i konstruktywne komentarze (3 pkt):

- Identyfikacja błędów logicznych w argumentacji
- Konstruktywne uwagi do prezentacji kolegów
- Wszechstronne odpowiedzi na krytykę

Aktywność = 10 pkt (maksymalnie)

3. Ukończenie pracy i przygotowanie do obrony - 20%

Ocena finalizacji pracy magisterskiej:

- Regularne konsultacje z promotorem
- Terminowe ukończenie wszystkich rozdziałów
- Redakcja finalna i korekta językowa
- Formatowanie zgodne ze standardami
- Kompletna bibliografia
- Przygotowanie do obrony wstępnej i finalnej

System punktowy:

- Praca w pełni ukończona i gotowa do obrony = 9-10 pkt
- Praca ukończona, wymaga drobnych poprawek = 7-8 pkt

- Praca prawie ukończona (brak zakończenia) = 5-6 pkt
- Praca niekompletna (brakuje rozdziału) = 3-4 pkt
- Praca znacząco niekompletna = 0-2 pkt

Ukończenie = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja (32 pkt) + Aktywność (10 pkt) + Ukończenie (10 pkt) = Razem 52 pkt

46-52 pkt ($\geq 88\%$) = ocena 5.0 (bardzo dobry)
 41-45 pkt (79-87%) = ocena 4.5 (dobry plus)
 36-40 pkt (69-77%) = ocena 4.0 (dobry)
 31-35 pkt (60-67%) = ocena 3.5 (dostateczny plus)
 26-30 pkt (50-58%) = ocena 3.0 (dostateczny)
 0-25 pkt ($\leq 48\%$) = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 30-32 pkt z prezentacji:

- Praca w pełni ukończona (wszystkie rozdziały gotowe: wstęp + minimum 4 rozdziały merytoryczne + zakończenie)
- Wyraźnie sformułowana i kompleksowo uzasadniona główna teza
- Doskonała interpretacja wszystkich kluczowych tekstów klasycznych
- Precyzyjna rekonstrukcja wszystkich głównych argumentacji filozoficznych
- Krytyczna dyskusja z całą literaturą przedmiotu (bibliografia minimum 35 pozycji)
- Samodzielny wkład do badań nad historią filozofii
- Jasne wnioski końcowe
- Profesjonalna prezentacja demonstrująca pełną gotowość do obrony
- Wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie pytania krytyczne
- Praca spełnia wszystkie wymogi formalne
- Gotowość do obrony wstępnej i finalnej

Ocena 4.0 (dobry) - 24-27 pkt z prezentacji:

- Praca kompletna (wszystkie rozdziały gotowe)
- Dobrze sformułowana i uzasadniona główna teza
- Dobra interpretacja kluczowych tekstów
- Poprawna rekonstrukcja głównych argumentacji
- Logiczna argumentacja własna
- Bibliografia (minimum 30 pozycji)
- Jasne wnioski
- Dobra prezentacja, gotowość do obrony
- Poprawne odpowiedzi na pytania

Ocena 3.0 (dostateczny) - 16-19 pkt z prezentacji:

- Praca w zasadzie kompletna (może brakować zakończenia)
- Główna teza wymaga doprecyzowania
- Powierzchowna interpretacja niektórych tekstów
- Uproszczona rekonstrukcja argumentacji
- Słabsza argumentacja własna

- Bibliografia (minimum 25 pozycji)
- Wnioski wymagają dopracowania
- Prezentacja wymaga poprawy
- Niepełna gotowość do obrony

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-15 pkt z prezentacji:

- Praca niekompletna (brakuje rozdziałów)
- Brak jasnej tezy głównej
- Brak interpretacji kluczowych tekstów
- Niemożność rekonstrukcji argumentacji
- Brak wkładu własnego
- Niewystarczająca bibliografia
- Brak wniosków
- Nieudana prezentacja
- Brak gotowości do obrony

Wymagania dotyczące prezentacji:

Zakres prezentacji:

- Czas: 50-60 minut + 30-40 minut dyskusji
- Prezentacja kompletnej pracy magisterskiej
- Symulacja obrony (przygotowanie do obrony wstępnej i finalnej)

Struktura prezentacji:

1. Wprowadzenie (kontekst badawczy, znaczenie tematu)
2. Główna teza pracy i jej uzasadnienie
3. Synteza wszystkich rozdziałów (główne argumenty)
4. Interpretacja kluczowych tekstów klasycznych
5. Rekonstrukcja głównych argumentacji filozoficznych
6. Wkład własny do badań nad historią filozofii
7. Wnioski końcowe
8. Odpowiedzi na pytania krytyczne (symulacja obrony)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 75% zajęć (dopuszczalne 2 nieobecności)
2. Ukończenie pracy magisterskiej (wszystkie rozdziały gotowe)
3. Regularne konsultacje z promotorem
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji kompletnej pracy
5. Aktywny udział w dyskusjach seminaryjnych
6. Złożenie pracy do promotora w wersji finalnej
7. Przygotowanie do obrony
8. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Przewodnik do seminarium magisterskiego z Historii filozofii starożytnej i średniowiecznej, opracował Artur Andrzejuk (na prawach maszynopisu) www.katedra.uksw.edu.pl
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Ozorowski, Przewodnik pisania pracy naukowej, 1997 (i późniejsze), www.katedra.uksw.edu.pl
2.	E. H., Wyczawski, Technika pisania pracy magisterskiej, 1991.
3.	Na polecenie zasługuje internetowy podręcznik pt. Metodyka filozofii, który na Papieskim Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie opracowali Paweł Polak, Anna Michalczyk i Małgorzata Stawarz [http://metodyka.wikidot.com/]
4.	J. Pieter, Zarys metodologii pracy naukowej, 1975.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Mentoring 1
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	2
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W02; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U09; FI2_K01; FI2_K03
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Konwersatorium
Liczba godzin	5
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	W ramach mentoringu będą omawiane indywidualne zadania edukacyjne. Celem zajęć jest bieżąca pomoc studentom w przygotowaniu pracy dyplomowej oraz planowaniu i realizowaniu działań związanych z aktualnym etapem odbywania studiów i dalszą karierą zawodową. Prowadząca będzie również pomagała studentom w przygotowaniu też do egzaminów magisterskich z filozofii. Spotkania odbywają się w trybie indywidualnym z ukierunkowaniem na konkretne zagadnienia i problemy, z którymi aktualnie ma do czynienia uczestnik. Zajęcia służą uzyskaniu wsparcia merytorycznego i metodologicznego w zakresie obejmującym tok studiów oraz w perspektywie dalszej kariery zawodowej po ukończeniu studiów.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: omówienie indywidualnych potrzeb i celów studenta; ustalenie zasad pracy, stworzenie harmonogramu działań	1
2.	Praca badawcza: sformułowanie problemów i pytań badawczych, wskazanie założeń, dobór i analiza źródeł; omówienie programu studiów w kontekście indywidualnych zainteresowań	2
3.	Prezentacja, omówienie i ocena wyników badań, wskazanie dalszych możliwości rozwoju; omówienie planów zawodowych, możliwości wykorzystania zdobytych w trakcie studiów wiedzy i umiejętności	2
	Łącznie godzin:	5

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	wskazuje i uzasadnia znaczenie wybranych koncepcji filozoficznych w kontekście współczesnych sporów naukowych oraz analizuje ich związek z metodologiami właściwymi dla innych dziedzin wiedzy	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	przedstawia i analizuje przypadki współdziałania filozofii z innymi dziedzinami (np. kognitywistyka, bioetyka, przyrodoznawstwo), wykazując gotowość do interdyscyplinarnego podejścia	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i	korzysta z zaawansowanych narzędzi ICT (np. bazy danych, menedżery literatury,	projekt indywidualny

	integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	cyfrowe biblioteki, narzędzia do analizy tekstu) do samodzielnego opracowania zagadnienia filozoficznego.	(obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje hipotezy badawcze w wybranym obszarze filozofii oraz projektuje argumentację opartą na źródłach i ustaleniach metodologicznych, konsultując się z mentorem	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	przygotowuje koncepcję i plan badań filozoficznych (lub interdyscyplinarnych), wykonując ich część pod kierunkiem mentora i dokumentując postępy w formie notatek badawczych, mini-raportów lub eseju	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	dokonyuje krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy i kompetencji badawczych oraz podejmuje działania rozwojowe (np. dodatkowa lektura, konsultacje, udział w seminariach	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	planuje i inicjuje działania badawcze lub projektowe, konsultując ich zakres i metodykę z mentorem, oraz systematycznie je realizuje w ramach cyklicznych spotkań.	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Dyskusja akademicka moderowana przez nauczyciela. Formułowanie problemów wymagających wyjaśnienia ze strony uczestników zajęć. Studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	5	0,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	5	0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	5	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Na ocenę końcową składają się:

1. Projekt indywidualny (filozoficzna analiza wybranego problemu) - 70%

Student opracowuje indywidualny projekt filozoficzny:

- Sformułowanie problemów i pytań badawczych
- Wskazanie założeń i dobór źródeł
- Analiza wybranych koncepcji filozoficznych
- Wykorzystanie narzędzi ICT (bazy danych, menedżery literatury)
- Prezentacja wyników badań

Projekt indywidualny = 35 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność i zaangażowanie w spotkania mentorskie - 30%

Prowadząca ocenia:

- Systematyczność uczestnictwa w spotkaniach
- Przygotowanie do spotkań
- Realizacja zadań zleconych między spotkaniami
- Zaangażowanie w dyskusję
- Krytyczna samoocena i gotowość do rozwoju

Aktywność = 15 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Projekt (35 pkt) + Aktywność (15 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania projektu indywidualnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 33-35 pkt z projektu:

- Precyzyjnie sformułowany problem filozoficzny z wybranego obszaru
- Jasne pytania badawcze i dobrze uzasadnione założenia
- Samodzielna analiza wybranych koncepcji filozoficznych
- Sprawne wykorzystanie zaawansowanych narzędzi ICT (bazy danych JSTOR, PhilPapers, menedżery literatury Zotero/Mendeley)
- Krytyczna analiza źródeł
- Interdyscyplinarne podejście (jeśli dotyczy: kognitywistyka, bioetyka, przyrodoznawstwo)
- Profesjonalna prezentacja wyników (mini-raport, esej lub notatki badawcze)
- Dokumentacja postępów badawczych
- Pełne zaangażowanie w proces badawczy

Ocena 4.0 (dobry) - 25-29 pkt z projektu:

- Dobrze sformułowany problem filozoficzny
- Poprawne pytania badawcze i założenia
- Zasadniczo poprawna analiza koncepcji
- Poprawne wykorzystanie narzędzi ICT
- Dobra prezentacja wyników
- Dokumentacja postępów

Ocena 3.0 (dostateczny) - 18-22 pkt z projektu:

- Ogólnie sformułowany problem
- Podstawowe pytania badawcze

- Powierzchowna analiza koncepcji
- Elementarne wykorzystanie narzędzi ICT
- Uproszczona prezentacja wyników
- Fragmentaryczna dokumentacja

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-17 pkt z projektu:

- Brak jasno sformułowanego problemu
- Brak pytań badawczych
- Brak analizy koncepcji
- Nieumiejętność wykorzystania narzędzi ICT
- Brak prezentacji wyników

Szczegółowe kryteria oceniania aktywności:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 14-15 pkt z aktywności:

- Obecność na wszystkich spotkaniach (5/5)
- Doskonałe przygotowanie do każdego spotkania
- Terminowa realizacja wszystkich zadań zleconych
- Wysokie zaangażowanie w dyskusję akademicką
- Krytyczna samoocena i aktywne działania rozwojowe
- Inicjowanie dodatkowych działań badawczych

Ocena 4.0 (dobry) - 11-13 pkt z aktywności:

- Obecność na większości spotkań (4-5/5)
- Dobre przygotowanie do spotkań
- Realizacja większości zadań zleconych
- Dobre zaangażowanie w dyskusję
- Samoocena i działania rozwojowe

Ocena 3.0 (dostateczny) - 8-10 pkt z aktywności:

- Obecność na minimum wymaganej liczbie spotkań (3/5)
- Podstawowe przygotowanie
- Realizacja części zadań zleconych
- Umiarkowane zaangażowanie
- Fragmentaryczna samoocena

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-7 pkt z aktywności:

- Nieobecność na wymaganej liczbie spotkań

- Brak przygotowania
- Brak realizacji zadań
- Brak zaangażowania

Wymagania dotyczące projektu indywidualnego:

Zakres projektu (dostosowany indywidualnie):

- Temat: wybrany problem filozoficzny zgodny z zainteresowaniami studenta
- Forma: mini-raport, esej filozoficzny lub notatki badawcze (10-15 stron)
- Struktura:
 - * Sformułowanie problemu i pytań badawczych
 - * Założenia i metodologia
 - * Analiza wybranych koncepcji filozoficznych
 - * Wnioski
 - * Bibliografia

Przykładowe obszary projektów:

- Filozoficzna analiza wybranego zagadnienia (etyka, epistemologia, metafizyka, filozofia umysłu)
- Interdyscyplinarna analiza (kognitywistyka, bioetyka, filozofia nauki)
- Analiza związków filozofii z innymi dziedzinami wiedzy
- Przygotowanie koncepcji badawczej do pracy magisterskiej
- Przygotowanie tez do egzaminu magisterskiego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Uczestnictwo w wymaganej liczbie spotkań mentorskich (minimum 3 z 5)
2. Opracowanie i prezentacja projektu indywidualnego
3. Realizacja zadań zleconych indywidualnie przez mentora
4. Aktywne uczestnictwo w dyskusjach
5. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Zajęcia mają charakter indywidualny i elastyczny
- Harmonogram spotkań ustalany indywidualnie z mentorem
- Tematyka projektu dostosowana do potrzeb i zainteresowań studenta
- Mentor pomaga w przygotowaniu pracy dyplomowej i tez do egzaminu magisterskiego
- Konsultacje dotyczą także planowania kariery zawodowej

- Zalecane korzystanie z narzędzi cyfrowej humanistyki

Literatura obowiązkowa

1.	Polak P., Trombik K., <i>Metodyka pracy naukowej w filozofii. Wprowadzenie do warsztatu cyfrowej humanistyki</i> , Kraków 2023.
2.	Jadacki J., <i>Jak studiować filozofię?</i> , Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca

1.	Hnat K., <i>Mentoring jako skuteczna metoda zarządzania talentami młodych ludzi oraz ich rozwoju osobistego</i> , https://bibliotekanauki.pl/articles/11542390.pdf
2.	Zenderowski R., <i>Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne</i> , Warszawa 2007.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Mentoring 3
Prowadzący	Dr Karolina Rozmarynowska
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	II
Semestr	letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W02; FI2_W10; FI2_U01; FI2_U03; FI2_U09; FI2_K01; FI2_K03
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	konwersatorium
Liczba godzin	5
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	brak
Opis i cele przedmiotu	W ramach mentoringu będą omawiane indywidualne zadania edukacyjne. Celem zajęć jest bieżąca pomoc studentom w przygotowaniu pracy dyplomowej oraz planowaniu i realizowaniu działań związanych z aktualnym etapem odbywania studiów i dalszą karierą zawodową. Prowadząca będzie również pomagała studentom w przygotowaniu też do egzaminów magisterskich z filozofii. Spotkania odbywają się w trybie indywidualnym z ukierunkowaniem na konkretne zagadnienia i problemy, z którymi aktualnie ma do czynienia uczestnik. Zajęcia służą uzyskaniu wsparcia merytorycznego i metodologicznego w zakresie obejmującym tok studiów oraz w perspektywie dalszej kariery zawodowej po ukończeniu studiów.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zajęć: omówienie indywidualnych potrzeb i celów studenta; ustalenie zasad pracy, stworzenie harmonogramu działań	1
2.	Praca badawcza: sformułowanie problemów i pytań badawczych, wskazanie założeń, dobór i analiza źródeł; omówienie programu studiów w kontekście indywidualnych zainteresowań	2
3.	Prezentacja, omówienie i ocena wyników badań, wskazanie dalszych możliwości rozwoju; omówienie planów zawodowych, możliwości wykorzystania zdobytych w trakcie studiów wiedzy i umiejętności	2
	Łącznie godzin:	5

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W02	w sposób rozszerzony miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk, a także specyfikę przedmiotową i metodologiczną filozofii oraz rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka	wskazuje i uzasadnia znaczenie wybranych koncepcji filozoficznych w kontekście współczesnych sporów naukowych oraz analizuje ich związek z metodologiami właściwymi dla innych dziedzin wiedzy	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_W10	zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	przedstawia i analizuje przypadki współdziałania filozofii z innymi dziedzinami (np. kognitywistyka, bioetyka, przyrodoznawstwo), wykazując gotowość do interdyscyplinarnego podejścia	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i	korzysta z zaawansowanych narzędzi ICT (np. bazy danych, menedżery literatury,	projekt indywidualny

	integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	cyfrowe biblioteki, narzędzia do analizy tekstu) do samodzielnego opracowania zagadnienia filozoficznego.	(obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	samodzielnie formułuje hipotezy badawcze w wybranym obszarze filozofii oraz projektuje argumentację opartą na źródłach i ustaleniach metodologicznych, konsultując się z mentorem	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_U09	przewodzić, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych	przygotowuje koncepcję i plan badań filozoficznych (lub interdyscyplinarnych), wykonując ich część pod kierunkiem mentora i dokumentując postępy w formie notatek badawczych, mini-raportów lub eseju	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	dokonuje krytycznej samooceny stanu swojej wiedzy i kompetencji badawczych oraz podejmuje działania rozwojowe (np. dodatkowa lektura, konsultacje, udział w seminariach)	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)
FI2_K03	jest gotów do samodzielnego podejmowania i inicjowania profesjonalnych działań badawczych, a także planowania i organizowania ich przebiegu	planuje i inicjuje działania badawcze lub projektowe, konsultując ich zakres i metodykę z mentorem, oraz systematycznie je realizuje w ramach cyklicznych spotkań.	projekt indywidualny (obejmujący filozoficzną analizę wybranego problemu)

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Dyskusja akademicka moderowana przez nauczyciela. Formułowanie problemów wymagających wyjaśnienia ze strony uczestników zajęć. Studium przypadku

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	5	0,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	10	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	5	0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	5	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Projekt indywidualny (filozoficzna analiza wybranego problemu) - 70%

Student opracowuje indywidualny projekt filozoficzny:

- Sformułowanie problemów i pytań badawczych
- Wskazanie założeń i dobór źródeł
- Analiza wybranych koncepcji filozoficznych
- Wykorzystanie narzędzi ICT (bazy danych, menedżery literatury)
- Prezentacja wyników badań
- Przygotowanie do egzaminu magisterskiego (tezy)

Projekt indywidualny = 35 pkt (maksymalnie)

2. Aktywność i zaangażowanie w spotkania mentorskie - 30%

Prowadząca ocenia:

- Systematyczność uczestnictwa w spotkaniach
- Przygotowanie do spotkań
- Realizacja zadań zleconych między spotkaniami
- Zaangażowanie w dyskusję

- Krytyczna samoocena i gotowość do rozwoju
- Przygotowanie do obrony pracy magisterskiej

Aktywność = 15 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Projekt (35 pkt) + Aktywność (15 pkt) = Razem 50 pkt

46-50 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

41-45 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

36-40 pkt = ocena 4.0 (dobry)

31-35 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

26-30 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-25 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania projektu indywidualnego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 33-35 pkt z projektu:

- Precyzyjnie sformułowany problem filozoficzny
- Jasne pytania badawcze i dobrze uzasadnione założenia
- Samodzielna i pogłębiona analiza wybranych koncepcji filozoficznych
- Sprawne wykorzystanie zaawansowanych narzędzi ICT (bazy danych JSTOR, PhilPapers, menedżery literatury)
- Krytyczna analiza źródeł
- Interdyscyplinarne podejście (jeśli dotyczy)
- Profesjonalna prezentacja wyników (mini-raport, esej, notatki badawcze)
- Kompleksowe przygotowanie tez do egzaminu magisterskiego
- Gotowość do obrony pracy magisterskiej
- Dokumentacja postępów badawczych

Ocena 4.0 (dobry) - 25-29 pkt z projektu:

- Dobrze sformułowany problem filozoficzny
- Poprawne pytania badawcze i założenia
- Zasadniczo poprawna analiza koncepcji
- Poprawne wykorzystanie narzędzi ICT
- Dobra prezentacja wyników
- Dobre przygotowanie tez do egzaminu

- Dokumentacja postępów

Ocena 3.0 (dostateczny) - 18-22 pkt z projektu:

- Ogólnie sformułowany problem
- Podstawowe pytania badawcze
- Powierzchnowa analiza koncepcji
- Elementarne wykorzystanie narzędzi ICT
- Uproszczona prezentacja wyników
- Podstawowe przygotowanie tez
- Fragmentaryczna dokumentacja

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-17 pkt z projektu:

- Brak jasno sformułowanego problemu
- Brak pytań badawczych
- Brak analizy koncepcji
- Nieumiejętność wykorzystania narzędzi ICT
- Brak prezentacji wyników
- Brak przygotowania do egzaminu

Szczegółowe kryteria oceniania aktywności:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 14-15 pkt z aktywności:

- Obecność na wszystkich spotkaniach (5/5)
- Doskonale przygotowanie do każdego spotkania
- Terminowa realizacja wszystkich zadań zleconych
- Wysokie zaangażowanie w dyskusję akademicką
- Krytyczna samoocena i aktywne działania rozwojowe
- Kompleksowe przygotowanie do obrony pracy magisterskiej
- Inicjowanie dodatkowych działań rozwojowych

Ocena 4.0 (dobry) - 11-13 pkt z aktywności:

- Obecność na większości spotkań (4-5/5)
- Dobre przygotowanie do spotkań
- Realizacja większości zadań zleconych
- Dobre zaangażowanie w dyskusję
- Samoocena i działania rozwojowe
- Dobre przygotowanie do obrony

Ocena 3.0 (dostateczny) - 8-10 pkt z aktywności:

- Obecność na minimum wymaganej liczbie spotkań (3/5)
- Podstawowe przygotowanie
- Realizacja części zadań zleconych
- Umiarkowane zaangażowanie
- Fragmentaryczna samoocena
- Podstawowe przygotowanie do obrony

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-7 pkt z aktywności:

- Nieobecność na wymaganej liczbie spotkań
- Brak przygotowania
- Brak realizacji zadań
- Brak zaangażowania
- Brak przygotowania do obrony

Wymagania dotyczące projektu indywidualnego:

Zakres projektu (dostosowany indywidualnie):

- Temat: wybrany problem filozoficzny zgodny z zainteresowaniami studenta
- Forma: mini-raport, esej filozoficzny lub notatki badawcze (10-15 stron)
- Struktura:
 - * Sformułowanie problemu i pytań badawczych
 - * Założenia i metodologia
 - * Analiza wybranych koncepcji filozoficznych
 - * Wnioski
 - * Bibliografia

Przykładowe obszary projektów (rok II - finalizacja studiów):

- Przygotowanie tez do egzaminu magisterskiego z filozofii
- Finalizacja pracy magisterskiej (wsparcie w ostatnim etapie)
- Przygotowanie do obrony pracy magisterskiej
- Planowanie kariery zawodowej po studiach
- Rozwój kompetencji zawodowych
- Interdyscyplinarna analiza problemu filozoficznego

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Uczestnictwo w wymaganej liczbie spotkań mentorskich (minimum 3 z 5)
2. Opracowanie i prezentacja projektu indywidualnego

3. Realizacja zadań zleconych indywidualnie przez mentora
4. Przygotowanie tez do egzaminu magisterskiego
5. Przygotowanie do obrony pracy magisterskiej
6. Aktywne uczestnictwo w dyskusjach
7. Uzyskanie minimum 26 punktów (ocena 3.0)

Uwagi:

- Zajęcia mają charakter indywidualny i elastyczny
- Harmonogram spotkań ustalany indywidualnie z mentorem
- Tematyka projektu dostosowana do potrzeb i zainteresowań studenta
- Główny nacisk na finalizację studiów:
 - * Przygotowanie tez do egzaminu magisterskiego
 - * Przygotowanie do obrony pracy
 - * Planowanie kariery zawodowej
- Konsultacje dotyczą także możliwości wykorzystania wiedzy i umiejętności po studiach
- Wsparcie w ostatnim etapie studiów

Literatura obowiązkowa

1.	Polak P., Trombik K., <i>Metodyka pracy naukowej w filozofii. Wprowadzenie do warsztatu cyfrowej humanistyki</i> , Kraków 2023.
2.	Jadacki J., <i>Jak studiować filozofię?</i> , Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca

1.	Hnat K., <i>Mentoring jako skuteczna metoda zarządzania talentami młodych ludzi oraz ich rozwoju osobistego</i> , https://bibliotekanauki.pl/articles/11542390.pdf
2.	Zenderowski R., <i>Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne</i> , Warszawa 2007.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyki 1
Pełnomocnik ds. praktyk	Mgr Martyna Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	filozofia
Poziom studiów	II stopnia studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I v II
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W09; FI2_U01; FI2_K01; FI2_K04;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Studenci kierunku filozofia odbywają praktyki w wybranych przez siebie instytucjach, takich jak instytucje kultury, redakcje, ośrodki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media czy jednostki administracji publicznej. W trakcie praktyk zapoznają się ze specyfiką działania instytucji, uczestniczą w projektach badawczych i organizacyjnych, a także podejmują samodzielne zadania powierzone przez opiekuna praktyk. Celem praktyk jest umożliwienie studentom zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów filozoficznych w realnych kontekstach zawodowych. Studenci rozwijają umiejętności krytycznej analizy problemów, komunikacji, pracy zespołowej, a także pogłębiają kompetencje w zakresie samodzielnej organizacji pracy i odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się ze strukturą i dokumentacją instytucji (statut, regulaminy, programy działania, baza dydaktyczna/kulturowa)	2
2.	Obserwacja działań instytucji - udział w spotkaniach, projektach, wydarzeniach, analiza sposobów organizacji pracy, komunikacji i współpracy zespołowej	3
3.	Wykonywanie samodzielnych zadań powierzonych przez opiekuna praktyk (np. opracowanie materiałów, przygotowanie notatek, wsparcie w projektach edukacyjnych lub popularyzatorskich)	25
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak EBSCO, JSTOR, PhilPapers, wykorzystywane w badaniach filozoficznych i charakteryzuje różnice między nimi.	Raport z praktyk, rozmowa podsumowująca z opiekunem.
FI2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych oraz stosować w tym celu zaawansowane narzędzia technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	Student samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje i przetwarza informacje z wiarygodnych źródeł pisanych i elektronicznych, stosując zaawansowane narzędzia ICT (np. Zotero, Google Scholar, edytory tekstu akademickiego) do realizacji przydzielonych zadań	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje oceny zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanych obowiązków oraz podejmuje działania służące ich rozwojowi i uzupełnieniu w toku praktyki.	Raport autoewaluacyjny w sprawozdaniu z praktyk.
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do	Student identyfikuje potencjalne problemy etyczne związane z komunikowaniem wiedzy filozoficznej (np. w edukacji, debacie publicznej, publikacji) oraz stosuje zasady uczciwości intelektualnej i odpowiedzialności zawodowej w praktyce	Opinia opiekuna praktyk, obserwacja współpracy zespołowej.

	aktywnego rozwiązywania tych problemów		
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zasady oceniania praktyk

1. Ocena efektów uczenia się

W czasie praktyk student(ka) oceniany(a) jest przez opiekuna praktyk w instytucji. Pod uwagę brane jest to, w jakim stopniu zostały osiągnięte wymagane efekty uczenia się. Każdy efekt oceniany jest w skali 1-5, gdzie:

- 1 - efekt nie został osiągnięty,
- 2 - efekt osiągnięty minimalnie,
- 3 - efekt osiągnięty dostatecznie,
- 4 - efekt osiągnięty dobrze,
- 5 - efekt osiągnięty bardzo dobrze.

2. Ocena końcowa od opiekuna praktyk

Na podstawie ocen częściowych opiekun wystawia jedną ocenę końcową, która podsumowuje realizację całej praktyki.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wprowadza ocenę ostateczną do systemu. W normalnych sytuacjach jest to ocena wystawiona przez opiekuna. Gdyby taka ocena nie została dostarczona, pełnomocnik ustala ją na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty.

4. Warunki zaliczenia

Żeby zaliczyć praktyki, student(ka) nie może otrzymać oceny 1 za żaden z efektów uczenia się. Wszystkie muszą być zrealizowane co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen końcowych

Średnia z ocen (z oceny końcowej lub wyjątkowo ze średniej ocen częściowych) przeliczana jest na stopnie w następujący sposób:

- 2,00-3,30 → dostateczny (3.0)
- 3,30-3,80 → dostateczny plus (3.5)
- 3,80-4,30 → dobry (4.0)
- 4,30-4,70 → dobry plus (4.5)
- 4,70-5,00 → bardzo dobry (5.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Statut oraz regulaminy instytucji, w której odbywane są praktyki (np. instytucji kultury, NGO, redakcji, ośrodka badawczego).
2.	Dokumenty wewnętrzne regulujące organizację pracy (np. regulaminy pracy zespołów, procedury współpracy z interesariuszami).
3.	Programy i strategie działania instytucji (np. program wydarzeń kulturalnych, strategia komunikacji, plan projektów badawczych).

Literatura uzupełniająca

1.	Dokumentacja projektowa związana z działalnością filozoficzną, edukacyjną lub popularyzatorską danej jednostki. Materiały przygotowane przez zespół merytoryczny, z którym współpracuje praktykant (np. konspekty spotkań, materiały dydaktyczne, opracowania).
----	---

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyki 2
Pełnomocnik ds. praktyk	Mgr Martyna Filcek
Wydział	WFCh
Kierunek	filozofia
Poziom studiów	II stopnia studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I v II
Semestr	Letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_U02; FI2_U04; FI2_U06; FI2_K01; FI2_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu	Studenci kierunku filozofia odbywają praktyki w wybranych przez siebie instytucjach, takich jak instytucje kultury, redakcje, ośrodki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media czy jednostki administracji publicznej. W trakcie praktyk zapoznają się ze specyfiką działania instytucji, uczestniczą w projektach badawczych i organizacyjnych, a także podejmują samodzielne zadania powierzone przez opiekuna praktyk. Celem praktyk jest umożliwienie studentom zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów filozoficznych w realnych kontekstach zawodowych. Studenci rozwijają umiejętności krytycznej analizy problemów, komunikacji, pracy zespołowej, a także pogłębiają kompetencje w zakresie samodzielnej organizacji pracy i odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się ze strukturą i dokumentacją instytucji (statut, regulaminy, programy działania, baza dydaktyczna/kulturowa)	2
2.	Obserwacja działań instytucji - udział w spotkaniach, projektach, wydarzeniach, analiza sposobów organizacji pracy, komunikacji i współpracy zespołowej	3
3.	Wykonywanie samodzielnych zadań powierzonych przez opiekuna praktyk (np. opracowanie materiałów, przygotowanie notatek, wsparcie w projektach edukacyjnych lub popularyzatorskich)	25
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> Absolwent... <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> Student...	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_U02	samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentować i konfrontować tezy pochodzące z różnych źródeł oraz precyzyjnie formułować w mowie lub na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować	Student samodzielnie interpretuje teksty filozoficzne wykorzystywane w kontekście praktyki (np. w pracy redakcyjnej, dydaktycznej, popularyzatorskiej), formułuje problemy i tezy oraz komentuje je w sposób precyzyjny i krytyczny – zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej	Raport z praktyk, rozmowa podsumowująca z opiekunem. Dokumentacja zadań
FI2_U04	analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami oraz potrafi identyfikować typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych lub pisemnych	Student analizuje i rekonstruuje złożone argumentacje pojawiające się w kontekście praktyki (np. publikacji, debat, materiałów edukacyjnych), wskazując przesłanki, zależności logiczne oraz stosowane strategie argumentacyjne	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_U06	wykrywać złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określać relacje między tymi zależnościami	Student identyfikuje zależności między ideami filozoficznymi a kontekstem społecznym lub kulturowym instytucji, w której realizuje praktykę, i potrafi je krytycznie opisać lub wykorzystać w realizowanych zadaniach	Dokumentacja zadań, ocena opiekuna praktyk.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student krytycznie ocenia swoje kompetencje w świetle zadań wykonywanych w czasie praktyki i podejmuje działania mające na celu ich rozwój oraz dostosowanie do wymagań środowiska zawodowego	Ocena autoewaluacyjna
FI2_K05	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed	Student identyfikuje i rozwiązuje problemy etyczne, które mogą się pojawić w praktyce zawodowej filozofa (np. rzetelność publikacyjna, uczciwość w przekazywaniu	Raport z praktyk, rozmowa

	współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	wiedzy, odpowiedzialność za słowo w przestrzeni publicznej)	podsumowująca z opiekunem.
--	---	---	----------------------------

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

--

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zasady oceniania praktyk

2. Ocena efektów uczenia się

W czasie praktyk student(ka) oceniany(a) jest przez opiekuna praktyk w instytucji. Pod uwagę brane jest to, w jakim stopniu zostały osiągnięte wymagane efekty uczenia się. Każdy efekt oceniany jest w skali 1-5, gdzie:

- 1 - efekt nie został osiągnięty,
- 2 - efekt osiągnięty minimalnie,
- 3 - efekt osiągnięty dostatecznie,
- 4 - efekt osiągnięty dobrze,
- 5 - efekt osiągnięty bardzo dobrze.

6. Ocena końcowa od opiekuna praktyk

Na podstawie ocen częściowych opiekun wystawia jedną ocenę końcową, która podsumowuje realizację całej praktyki.

7. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wprowadza ocenę ostateczną do systemu. W normalnych sytuacjach jest to ocena wystawiona przez opiekuna. Gdyby taka ocena nie została dostarczona, pełnomocnik ustala ją na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty.

8. Warunki zaliczenia

Żeby zaliczyć praktyki, student(ka) nie może otrzymać oceny 1 za żaden z efektów uczenia się. Wszystkie muszą być zrealizowane co najmniej na poziomie 2.

9. Skala ocen końcowych

Średnia z ocen (z oceny końcowej lub wyjątkowo ze średniej ocen częściowych) przeliczana jest na stopnie w następujący sposób:

- 2,00-3,30 → dostateczny (3.0)
- 3,30-3,80 → dostateczny plus (3.5)
- 3,80-4,30 → dobry (4.0)
- 4,30-4,70 → dobry plus (4.5)
- 4,70-5,00 → bardzo dobry (5.0)

Literatura obowiązkowa

1.	Statut oraz regulaminy instytucji, w której odbywane są praktyki (np. instytucji kultury, NGO, redakcji, ośrodka badawczego).
2.	Dokumenty wewnętrzne regulujące organizację pracy (np. regulaminy pracy zespołów, procedury współpracy z interesariuszami).
3.	Programy i strategie działania instytucji (np. program wydarzeń kulturalnych, strategia komunikacji, plan projektów badawczych).

Literatura uzupełniająca

1.	Dokumentacja projektowa związana z działalnością filozoficzną, edukacyjną lub popularyzatorską danej jednostki. Materiały przygotowane przez zespół merytoryczny, z którym współpracuje praktykant (np. konspekty spotkań, materiały dydaktyczne, opracowania).
----	---

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z publicznej prezentacji zagadnień filozoficznych (ASSF)
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Kordula Świętorzecka/ prof. ucz. dr hab. Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04, FI2_W09, FI2_U03, FI2_U05, FI2_K01, FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	5
Wymagania wstępne	Pozytywna decyzja komisji rekrutacyjnej ASSF. Student powinien posiadać podstawową wiedzę filozoficzną oraz umiejętność formułowania argumentacji. Mile widziane wcześniejsze doświadczenie w publicznych wystąpieniach akademickich.
Opis i cele przedmiotu	Seminarium rozwija umiejętności efektywnej komunikacji filozoficznej w różnych kontekstach publicznych. Celem jest przygotowanie studentów do prezentowania złożonych zagadnień filozoficznych przed audytorium akademickim i pozadyscyplinarnym: od konstrukcji wystąpienia konferencyjnego, przez prowadzenie debaty filozoficznej, po popularyzację filozofii. Student doskonali warsztat retoryczny i argumentacyjny.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Wprowadzenie: rodzaje prezentacji filozoficznych (konferencja, wykład otwarty, debata, popularyzacja) i ich specyfika	2
2.	Struktura prezentacji akademickiej: od tezy do konkluzji – budowanie narracji filozoficznej	2
3.	Warsztat retoryczny: jasność przekazu, precyzja terminologiczna i dostosowanie języka do audytorium	2
4.	Wizualizacja idei filozoficznych: używanie slajdów, schematów i przykładów	2
5.	Debata filozoficzna: prowadzenie dyskusji, odpowiadanie na pytania krytyczne i obrona stanowiska	2
6.	Etyka wystąpień publicznych: rzetelność źródeł, uczciwość intelektualna i odpowiedzialność za słowo	2
7.	Prezentacje finalne studentów z ewaluacją	3
	Łącznie godzin:	15

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <i>Absolwent...</i> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student odróżnia terminologię właściwą dla poszczególnych podejść filozoficznych oraz wskazuje ich metodologiczne implikacje.	Ocena precyzji terminologicznej podczas prezentacji. Analiza dostosowania języka filozoficznego do różnych typów audytorium
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student opisuje proces pozyskiwania i selekcji materiałów filozoficznych oraz wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak katalogi naukowe i bazy tekstów, wykorzystywane w przygotowaniu prezentacji filozoficznych.	Ewaluacja bibliografii i źródeł wykorzystanych w prezentacji. Sprawozdanie z procesu przygotowania materiałów
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	Student formułuje hipotezy badawcze i konstruuje krytyczne argumentacje w oparciu o wiedzę filozoficzną i metodologiczną, prezentując je w sposób zrozumiały dla słuchaczy akademickich i pozadyscyplinarnych	Prezentacje treningowe z oceną konstrukcji argumentacji. Prezentacja finalna (jasność tezy, spójność wykładu)
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować	Student identyfikuje błędy logiczne we własnych i cudzych wypowiedziach, analizuje ich wpływ na siłę argumentacji i udziela krytycznych odpowiedzi w kontekście debaty akademickiej	Udział w symulowanych debatach – odpowiedzi na pytania krytyczne. Samoocena błędów

	wszechstronne odpowiedzi na krytykę		logicznych na podstawie nagrania własnej prezentacji
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje krytycznej oceny swoich umiejętności prezentacyjnych i merytorycznych, identyfikuje obszary wymagające poprawy i wdraża działania służące doskonaleniu warsztatu filozoficznego	Autorefleksja po każdej prezentacji (co poprawić?). Porównanie pierwszej i finalnej prezentacji (dokumentacja postępów)
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne związane z publicznym prezentowaniem wiedzy filozoficznej (np. rzetelność źródeł, precyzja interpretacji) i podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	Analiza przypadków nieetycznych praktyk w wystąpieniach publicznych. Ocena rzetelności przywoływanych źródeł i interpretacji w prezentacji

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Prezentacje studenckie – wystąpienia przed grupą z feedbackiem prowadzącego i kolegów (FI2_U03, FI2_K01)
Warsztaty retoryczne – ćwiczenia z mowy ciała, modulacji głosu i zarządzania czasem wystąpienia
Analiza nagrań – omówienie przykładów udanych i nieudanych prezentacji filozoficznych (FI2_W04, FI2_U05)
Symulowane debaty – ćwiczenia w obronie tez i odpowiadaniu na zarzuty (FI2_U05)
Peer review – wzajemna ocena prezentacji według ustalonych kryteriów (FI2_K01)
Konsultacje indywidualne – praca nad rozwojem indywidualnego stylu prezentacyjnego

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Przygotowanie prezentacji treningowych (2-3 wystąpienia)	30
Lektura literatury przedmiotu i przygotowanie materiałów źródłowych	25
Przygotowanie prezentacji finalnej (15-20 min)	35

Analiza nagrań własnych wystąpień i praca nad poprawą	15
Konsultacje i ewaluacja	5
Łączny nakład pracy studenta	125 godz.
Liczba ECTS	5

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Prezentacja finalna (15-20 minut) - 40%

Student wygłasza publiczną prezentację filozoficzną:

A. Warstwa merytoryczna (20 pkt):

- Trafność tezy i jasność problemu filozoficznego - 7 pkt
- Siła argumentacji i spójność wykładu - 7 pkt
- Znajomość literatury i rzetelność źródeł - 6 pkt

B. Warstwa komunikacyjna (20 pkt):

- Jasność przekazu i precyzja terminologiczna - 7 pkt
- Retoryka i kontakt z audytorium - 7 pkt
- Odpowiedzi na pytania krytyczne - 6 pkt

Prezentacja finalna = 40 pkt (maksymalnie)

2. Prezentacje treningowe (2-3 wystąpienia) - 30%

Student przygotowuje krótkie prezentacje treningowe:

- Postęp w kolejnych wystąpieniach - 10 pkt
- Wdrażanie uwag z feedbacku - 10 pkt
- Różnorodność form prezentacji (konferencja, wykład, debata) - 10 pkt

Prezentacje treningowe = 30 pkt (maksymalnie)

3. Aktywność na zajęciach - 20%

Prowadzący oceniają:

- Udział w dyskusjach i debatach filozoficznych - 7 pkt
- Konstruktywny feedback dla kolegów (peer review) - 7 pkt
- Zaangażowanie w ćwiczenia warsztatowe - 6 pkt

Aktywność = 20 pkt (maksymalnie)

4. Autorefleksja i rozwój - 10%

Student dokonuje krytycznej samooceny:

- Jakość samooceny (analiza nagrań własnych wystąpień) - 4 pkt
- Świadomość własnych słabości i mocnych stron - 3 pkt
- Postawa otwartości na krytykę i dokumentacja postępów - 3 pkt

Autorefleksja = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Prezentacja finalna (40 pkt) + Prezentacje treningowe (30 pkt) +
Aktywność (20 pkt) + Autorefleksja (10 pkt) = Razem 100 pkt

91-100 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

81-90 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

71-80 pkt = ocena 4.0 (dobry)

61-70 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

51-60 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-50 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania prezentacji finalnej:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 37-40 pkt z prezentacji finalnej:

****Warstwa merytoryczna:****

- Precyzyjnie sformułowana teza filozoficzna
- Silna, logiczna argumentacja z wykorzystaniem terminologii filozoficznej
- Spójna narracja filozoficzna od tezy do konkluzji
- Obszerna znajomość literatury przedmiotu
- Rzetelność przywoływanych źródeł i precyzja interpretacji
- Umiejętność dostosowania poziomu do audytorium

****Warstwa komunikacyjna:****

- Doskonała jasność przekazu
- Precyzja terminologiczna z dostosowaniem języka do słuchaczy
- Profesjonalna retoryka (modulacja głosu, mowa ciała, zarządzanie czasem)
- Doskonały kontakt z audytorium
- Efektywna wizualizacja idei (slajdy, schematy, przykłady)
- Wyczerpujące odpowiedzi na pytania krytyczne
- Umiejętność obrony stanowiska w debacie

Ocena 4.0 (dobry) - 29-34 pkt z prezentacji finalnej:

****Warstwa merytoryczna:****

- Dobrze sformułowana teza
- Poprawna argumentacja
- Dobra znajomość literatury
- Rzetelność źródeł

****Warstwa komunikacyjna:****

- Dobra jasność przekazu
- Poprawna retoryka
- Dobry kontakt z audytorium
- Poprawne odpowiedzi na pytania

Ocena 3.0 (dostateczny) - 20-25 pkt z prezentacji finalnej:

****Warstwa merytoryczna:****

- Teza wymaga doprecyzowania
- Podstawowa argumentacja
- Podstawowa znajomość literatury
- Elementarna rzetelność źródeł

****Warstwa komunikacyjna:****

- Podstawowa jasność przekazu
- Elementarna retoryka
- Podstawowy kontakt z audytorium
- Uprozczone odpowiedzi na pytania

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-19 pkt z prezentacji finalnej:

- Brak jasnej tezy
- Słaba lub chaotyczna argumentacja
- Nieznajomość literatury
- Słaba komunikacja
- Brak kontaktu z audytorium
- Niemożność odpowiedzi na pytania

Wymagania dotyczące prezentacji finalnej:

Forma prezentacji:

- Czas: 15-20 minut + 5-10 minut na pytania
- Temat: wybrane zagadnienie filozoficzne
- Rodzaj: konferencja akademicka, wykład otwarty, debata lub popularyzacja

Struktura prezentacji:

1. Wprowadzenie (kontekst problemu)
2. Teza główna
3. Argumentacja (logiczna narracja filozoficzna)
4. Wizualizacja idei (slajdy, schematy, przykłady)
5. Konkluzja
6. Bibliografia
7. Odpowiedzi na pytania i obrona stanowiska

Wymagania techniczne:

- Wizualizacja: prezentacja multimedialna (PowerPoint, Prezi, Beamer)
- Etyka wystąpień: rzetelność źródeł, uczciwość intelektualna
- Nagranie: prezentacja będzie nagrana do analizy

Prezentacje treningowe (2-3 wystąpienia):

Student przygotowuje krótkie prezentacje (5-10 min) w różnych formach:

1. Prezentacja konferencyjna (struktura akademicka)
2. Wykład otwarty (popularyzacja dla audytorium pozadyscyplinarnego)
3. Debata filozoficzna (obrona stanowiska)

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 80% zajęć (dopuszczalne 3 godziny nieobecności z 15)
2. Wykonanie wszystkich prezentacji treningowych
3. Wygłoszenie prezentacji finalnej
4. Przygotowanie autorefleksji (analiza nagrań własnych wystąpień)
5. Aktywny udział w dyskusjach i debatach
6. Konstruktywny feedback dla kolegów (peer review)
7. Uzyskanie minimum 51 punktów (ocena 3.0)

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z propedeutyki publikacji tekstów naukowych (ASSF)
Prowadzący	Prof. ucz. dr hab. Kordula Świętorzecka/ prof. ucz. dr hab. Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, studia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	n/d
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy z grupy do wyboru
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04, FI2_W09, FI2_U03, FI2_U05, FI2_K01, FI2_K04
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	7
Wymagania wstępne	Pozytywna decyzja komisji rekrutacyjnej ASSF. Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu metodologii badań filozoficznych oraz umiejętność samodzielnej pracy z literaturą naukową. Mile widziane doświadczenie w pisaniu tekstów akademickich na poziomie studiów I stopnia.
Opis i cele przedmiotu	Seminarium przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w życiu naukowym poprzez rozwijanie umiejętności pisania, prezentowania i publikowania tekstów filozoficznych. Celem jest opanowanie warsztatu akademickiego: od wyszukiwania literatury i konstruowania hipotez badawczych, przez precyzyjne formułowanie argumentacji filozoficznej, po przestrzeganie standardów etycznych w pracy naukowej. Student przygotowuje tekst gotowy do publikacji lub stanowiący rozdział pracy magisterskiej.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do publikowania naukowego: standardy, etyka badawcza i odpowiedzialność akademicka	2
2.	Warsztat bibliograficzny: zaawansowane narzędzia wyszukiwawcze (PhilPapers, PhilIndex, JSTOR, bazy Web of Science) i zarządzanie literaturą	2
3.	Struktura tekstu naukowego: od hipotezy badawczej do konkluzji – konstruowanie argumentacji filozoficznej	2
4.	Terminologia filozoficzna i precyzja języka: analiza i krytyka tekstów filozoficznych pod kątem spójności pojęciowej	2
5.	Błędy logiczne i retoryczne w dyskursie filozoficznym: identyfikacja, analiza i odpowiedź na krytykę	2
6.	Proces recenzji naukowej i kultura debaty akademickiej: peer review, konferencje, publikacje	2
7.	Prezentacja projektów badawczych studentów: obrona hipotez i odpowiedzi na pytania krytyczne	3
	Łącznie godzin:	15

**Opis przedmiotowych efektów uczenia się
i sposoby ich weryfikacji**

Symbol efektu	Kierunkowe efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) Absolwent... (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student odróżnia terminologię właściwą dla poszczególnych podejść filozoficznych oraz wskazuje ich metodologiczne implikacje.	Analiza terminologiczna fragmentów tekstów filozoficznych (zadanie pisemne; Ocena precyzji terminologicznej w prezentacji projektu badawczego; Ewaluacja poprawności pojęciowej w tekście naukowym (artykuł/rozdział)
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student opisuje proces pozyskiwania i selekcji materiałów filozoficznych oraz wymienia profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze, takie jak katalogi naukowe i bazy tekstów, wykorzystywane w przygotowaniu prezentacji filozoficznych.	Sprawozdanie z kwerendy bibliograficznej z opisem użytych narzędzi (PhilPapers, JSTOR, etc.) Ocena bibliografii i przypisów w tekście naukowym- Prezentacja stanu badań w wybranym obszarze filozofii z omówieniem źródeł
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz	Student formułuje hipotezy badawcze i konstruuje krytyczne argumentacje w oparciu o wiedzę filozoficzną i metodologiczną, prezentując je w sposób zrozumiały dla słuchaczy akademickich i pozadyscyplinarnych	Prezentacja projektu badawczego z jasno sformułowaną hipotezą. Ocena argumentacji w tekście naukowym

	samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze		(struktura, spójność, siła przekonywania). Udział w dyskusji seminaryjnej – obrona stanowiska.
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student identyfikuje błędy logiczne we własnych i cudzych wypowiedziach, analizuje ich wpływ na siłę argumentacji i udziela krytycznych odpowiedzi w kontekście debaty akademickiej	Recenzja tekstu koleżeńskiego z identyfikacją błędów logicznych- Odpowiedzi na pytania krytyczne podczas prezentacji (umiejętność obrony przed zarzutami)- Autorefleksja – pisemna analiza własnych błędów po otrzymaniu feedback'u.
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student dokonuje krytycznej oceny swoich umiejętności prezentacyjnych i merytorycznych, identyfikuje obszary wymagające poprawy i wdraża działania służące doskonaleniu warsztatu filozoficznego	Samoocena po prezentacji (pisemna refleksja: co poszło dobrze, co wymaga poprawy)- Porównanie wersji roboczej i finalnej tekstu naukowego (dokumentacja procesu poprawy)- Udział w konsultacjach i wdrażanie uwag prowadzącego.
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student rozpoznaje problemy etyczne związane z publicznym prezentowaniem wiedzy filozoficznej (np. rzetelność źródeł, precyzja interpretacji) i podejmuje działania zgodne z zasadami odpowiedzialności akademickiej.	Analiza studium przypadku: identyfikacja problemów etycznych w przykładowych publikacjach- Oświadczenie o samodzielności pracy i rzetelności źródeł dołączone do tekstu naukowego- Ocena etyki cytowania i unikania plagiatu w złożonym tekście

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

(Dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

- **Analiza przypadków** – krytyczne omówienie publikacji naukowych pod kątem struktury argumentacji, terminologii i błędów logicznych (FI2_W04, FI2_U05)
- **Warsztaty praktyczne** – ćwiczenia z wyszukiwania źródeł w bazach filozoficznych, tworzenia bibliografii i cytowania (FI2_W09)
- **Prezentacje studenckie** – przedstawienie własnych projektów badawczych z dyskusją i ewaluacją peer-to-peer (FI2_U03, FI2_K01)
- **Dyskusja moderowana** – debaty akademickie nad wybranymi problemami metodologicznymi i etycznymi w filozofii (FI2_K04)
- **Wzajemna recenzja** – studenci recenzują nawzajem swoje teksty według standardów akademickich (FI2_U05, FI2_K01)
- **Konsultacje indywidualne** – praca nad rozwojem indywidualnych projektów badawczych i umiejętności pisarskich
- **Metoda projektu** – samodzielne opracowanie artykułu naukowego lub rozdziału pracy magisterskiej

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Lektura obowiązkowej literatury naukowej (artykuły, rozdziały monografii)	40
Przygotowanie prezentacji projektu badawczego	25
Opracowanie tekstu naukowego (artykuł/rozdział – 15-20 stron)	60
Recenzowanie prac koleżeńskich i analiza krytyczna tekstów	20
Konsultacje indywidualne i praca nad poprawkami	15
Łączny nakład pracy studenta	175 godz.
Liczba ECTS	7

Kryteria oceny końcowej

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Tekst naukowy (artykuł lub rozdział pracy magisterskiej, 15-20 stron) - 45%

Student opracowuje gotowy do publikacji tekst naukowy:

A. Strona merytoryczna (25 pkt):

- Oryginalność i trafność hipotezy badawczej - 7 pkt
- Spójność i siła argumentacji filozoficznej - 7 pkt
- Poprawność użycia terminologii filozoficznej - 6 pkt
- Znajomość literatury przedmiotu - 5 pkt

B. Strona formalna (20 pkt):

- Struktura tekstu (wstęp, rozwinięcie, konkluzja) - 6 pkt
- Poprawność przypisów i bibliografii - 6 pkt
- Precyzja języka i brak błędów logicznych - 5 pkt
- Przestrzeganie standardów etyki akademickiej - 3 pkt

Tekst naukowy = 45 pkt (maksymalnie)

2. Prezentacja projektu badawczego (15-20 minut) - 25%

Student prezentuje projekt badawczy swojego tekstu:

- Jasność sformułowania hipotezy badawczej - 7 pkt
- Znajomość literatury i narzędzi wyszukiwawczych - 7 pkt
- Poprawność terminologiczna i metodologiczna - 6 pkt
- Umiejętność odpowiedzi na pytania i obrony stanowiska - 5 pkt

Prezentacja projektu = 25 pkt (maksymalnie)

3. Aktywność i zaangażowanie na zajęciach - 20%

Prowadzący oceniają:

- Uczestnictwo w dyskusjach akademickich - 7 pkt
- Jakość pytań i komentarzy krytycznych - 7 pkt
- Udział w recenzjach koleżeńskich (peer review) - 6 pkt

Aktywność = 20 pkt (maksymalnie)

4. Recenzje tekstów koleżeńskich (2-3 recenzje) - 10%

Student recenzuje teksty kolegów według standardów akademickich:

- Trafność i konstruktywność uwag krytycznych - 4 pkt
- Umiejętność identyfikacji błędów logicznych i terminologicznych - 3 pkt
- Przestrzeganie zasad akademickiego feedback'u - 3 pkt

Recenzje = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Tekst naukowy (45 pkt) + Prezentacja (25 pkt) + Aktywność (20 pkt) +
Recenzje (10 pkt) = Razem 100 pkt

91-100 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

81-90 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

71-80 pkt = ocena 4.0 (dobry)

61-70 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

51-60 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)
0-50 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania tekstu naukowego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 42-45 pkt z tekstu:

****Strona merytoryczna:****

- Oryginalna i trafna hipoteza badawcza
- Silna, spójna argumentacja filozoficzna
- Precyzyjne użycie terminologii filozoficznej
- Doskonała znajomość literatury przedmiotu (minimum 30 pozycji)
- Twórcze wykorzystanie wiedzy filozoficznej i metodologicznej
- Tekst gotowy do publikacji w czasopiśmie naukowym

****Strona formalna:****

- Profesjonalna struktura tekstu (wstęp z hipotezą, rozwinięcie, konkluzja)
- Bez błędne przypisy i bibliografia (standard APA, Chicago lub MLA)
- Precyzyjny język filozoficzny bez błędów logicznych
- Pełne przestrzeganie etyki akademickiej (brak plagiatu, rzetelność źródeł)
- Wykorzystanie zaawansowanych narzędzi (PhilPapers, PhilIndex, JSTOR, Web of Science)

Ocena 4.0 (dobry) - 32-37 pkt z tekstu:

****Strona merytoryczna:****

- Dobra hipoteza badawcza
- Poprawna argumentacja filozoficzna
- Poprawne użycie terminologii
- Dobra znajomość literatury (minimum 20 pozycji)

****Strona formalna:****

- Poprawna struktura tekstu
- Poprawne przypisy i bibliografia
- Dobry język filozoficzny
- Przestrzeganie etyki akademickiej

Ocena 3.0 (dostateczny) - 23-28 pkt z tekstu:

****Strona merytoryczna:****

- Podstawowa hipoteza badawcza
- Uproszczona argumentacja
- Podstawowa terminologia
- Podstawowa znajomość literatury (15 pozycji)

****Strona formalna:****

- Podstawowa struktura tekstu
- Przypisy i bibliografia wymagają poprawy
- Język wymaga dopracowania
- Elementarne przestrzeganie etyki

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-22 pkt z tekstu:

- Brak jasnej hipotezy
- Chaotyczna argumentacja
- Błędy terminologiczne
- Nieznajomość literatury
- Poważne błędy formalne
- Naruszenie etyki akademickiej

Wymagania dotyczące tekstu naukowego:

Parametry formalne:

- Objętość: 15-20 stron znormalizowanych (30 000-40 000 znaków ze spacjami)
- Format: artykuł naukowy lub rozdział pracy magisterskiej
- Standard cytowania: APA, Chicago lub MLA (jednolicie)
- Bibliografia: minimum 15 pozycji (teksty źródłowe + opracowania)

Struktura tekstu:

1. Tytuł (precyzyjny, oddający treść)
2. Abstrakt (200-300 słów) i słowa kluczowe (5-7)
3. Wstęp (kontekst, problem, hipoteza badawcza, metoda)
4. Rozwinięcie (argumentacja podzielona na sekcje)
5. Konkluzja (weryfikacja hipotezy, wnioski, perspektywy badawcze)
6. Bibliografia

Wymagania dotyczące prezentacji projektu badawczego:

Zakres prezentacji (15-20 minut + dyskusja):

- Problem badawczy i hipoteza
- Stan badań (przegląd literatury)
- Metodologia i narzędzia
- Struktura argumentacji
- Wstępne wnioski
- Bibliografia

Wymagania dotyczące recenzji koleżeńskich:

Student przygotowuje 2-3 recenzje tekstów kolegów:

- Forma: recenzja pisemna (2-3 strony)
- Struktura: streszczenie, mocne strony, słabe strony, uwagi szczegółowe, rekomendacja
- Kryteria: merytoryka, struktura, język, bibliografia, etyka

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 80% zajęć (dopuszczalne 3 godziny nieobecności z 15)
2. Złożenie wszystkich wymaganych prac w terminie:
 - Tekst naukowy (artykuł/rozdział 15-20 stron)
 - Prezentacja projektu badawczego
 - Recenzje tekstów koleżeńskich (2-3 recenzje)
3. Aktywny udział w dyskusjach akademickich

4. Oświadczenie o samodzielności pracy i rzetelności źródeł
5. Uzyskanie minimum 51 punktów (ocena 3.0)

Zależnie od wyboru seminarium.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Seminarium z przygotowania aplikacji o dofinansowanie projektu badań filozoficznych (ASSF)
Prowadzący	Kordula Świątorzecka/Magdalena Płotka
Wydział	WFCh
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	II stopień, st. Magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	ASSF
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Filozofia
Przedmiot obowiązuje od roku akademickiego	2025/26
Rok studiów	I lub II
Semestr	Zimowy/Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Seminarium
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	FI2_W04; FI2_W09; FI2_U03; FI2_U05; FI2_K01; FI2_K04;
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Seminarium
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	5
Wymagania wstępne	Student powinien posiadać podstawową wiedzę z metodologii badań filozoficznych oraz umiejętność samodzielnego formułowania problemów badawczych. Potrzebne są elementarne umiejętności pisemnego formułowania złożonych wypowiedzi (w tej formie co prace semestralne).
Opis i cele przedmiotu	Seminarium przygotowuje studentów do ubiegania się o granty badawcze i stypendia naukowe. Celem jest nabycie umiejętności pisania wniosków grantowych: od identyfikacji problemu badawczego i formułowania hipotez, przez projektowanie metodologii i harmonogramu, po przygotowanie budżetu. Student opracowuje kompletny wniosek o finansowanie projektu filozoficznego zgodnie ze standardami NCN, NPRH lub programów stypendialnych finansowanych przez polskie lub zagarniczne organizacje naukowe.

Treści programowe

	Temat	Liczba godzin
1	Wprowadzenie: źródła finansowania badań filozoficznych (NCN, NPRH, fundacje, stypendia krajowe i zagraniczne)	2
2	Struktura wniosku grantowego: od opisu problemu badawczego do metodologii i harmonogramu realizacji badań	2
3	Formułowanie pytań i hipotez badawczych: specyfika problemów filozoficznych	2
4	Stan badań i bibliografia: prezentacja kontekstu naukowego projektu	2
5	Budżet projektu i uzasadnienie kosztów: efektywne planowanie zasobów	2
6	Pisanie CV badacza i prezentacja kompetencji	2
7	Prezentacja projektów studenckich i symulacja procesu recenzji	3
	Łącznie godzin	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(zgodne z programem na BIPUKSW)</i> <i>Absolwent...</i> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
FI2_W04	w sposób pogłębiony i wszechstronny zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi oraz zawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych	Student stosuje precyzyjną terminologię filozoficzną adekwatną do wybranej subdyscypliny oraz wykazuje interdyscyplinarne powiązania między problemem badawczym a różnymi obszarami filozofii w kontekście wniosku grantowego (tematy 2, 3, 4)	Analiza tekstów filozoficznych wykorzystanych w stanie badań. Ocena bibliografii projektu
FI2_W09	sposób użycia profesjonalnych narzędzi wyszukiwawczych ukierunkowanych na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki	Student wykorzystuje specjalistyczne bazy danych filozoficznych (PhilPapers, JSTOR, PhilIndex, Philosopher's Index) do budowania kompleksowej bibliografii oraz identyfikuje aktualne trendy badawcze w wybranym obszarze problemowym (tematy 1, 4)	Opis metodologii badawczej we wniosku. Uzasadnienie wyboru metod adekwatnych do problemu badawczego
FI2_U03	twórczo wykorzystywać wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i	Student formułuje oryginalne hipotezy badawcze osadzone w wiedzy filozoficznej oraz konstruuje krytyczną argumentację uzasadniającą wartość	Sformułowanie problemu i hipotez badawczych we

	konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze	poznać projekt w kontekście istniejących teorii i stanowisk (<i>tematy 2, 3, 7</i>)	wniosku. Prezentacja projektu przed grupą
FI2_U05	ujawniać wady lub błędy logiczne wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz określać wpływ tych wad lub błędów na perswazyjność argumentów oraz formułować wszechstronne odpowiedzi na krytykę	Student(ka) potrafi krytycznie analizować strukturę logiczną i argumentacyjną wniosku o finansowanie badań filozoficznych, rozpoznając potencjalne błędy i słabości argumentacyjne. Potrafi formułować spójne, logiczne i perswazyjne uzasadnienia znaczenia oraz oryginalności projektu badawczego. Potrafi reagować konstruktywnie na krytyczne uwagi dotyczące projektu (np. od promotora, recenzenta, komisji grantowej) i adekwatnie je włączać do poprawionej wersji aplikacji.	Konstrukcja argumentacji na rzecz wartości projektu. Odpowiedzi na pytania podczas symulowanej obrony
FI2_K01	weryfikacji posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Student(ka) potrafi samodzielnie identyfikować swoje braki kompetencyjne w zakresie przygotowania wniosków badawczych i podejmuje działania w celu ich uzupełnienia (np. analiza wytycznych NCN, ERC, NAWA). Rozumie znaczenie stałego rozwijania warsztatu badawczego i grantowego dla rozwoju zawodowego filozofa. Potrafi planować własną ścieżkę rozwoju naukowego, w tym określać kolejne etapy zdobywania doświadczenia badawczego i aplikowania o finansowanie.	Samoocena kompetencji we wniosku (CV, doświadczenie. Plan rozwoju naukowego zawarty w projekcie
FI2_K04	rozpoznawania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą badawczą lub publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz do aktywnego rozwiązywania tych problemów	Student(ka) potrafi rozpoznać potencjalne problemy etyczne związane z realizacją i finansowaniem badań filozoficznych (np. konflikt interesów, rzetelność w opisie rezultatów, uczciwość w planowaniu budżetu). Rozumie znaczenie przejrzystości i uczciwości w procesie przygotowywania aplikacji badawczych. Potrafi formułować etyczne uzasadnienie społecznego znaczenia badań filozoficznych, w tym ich potencjalnego wpływu na dobro wspólne.	Samodzielne przygotowanie kompletnego wniosku grantowego. Harmonogram pracy i realistyczna ocena możliwości realizacji

Metody dydaktyczne

(Dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

- **Analiza przykładów** – omówienie zaakceptowanych do realizacji i odrzuconych wniosków grantowych
- **Warsztaty pisarskie** – praca nad poszczególnymi elementami wniosku (problem, hipoteza, metodologia)
- **Konsultacje indywidualne** – rozwój indywidualnych projektów badawczych
- **Peer review** – wzajemna recenzja wniosków według kryteriów grantowych
- **Symulowana obrona projektu** – prezentacja przed panelem i odpowiedzi na pytania
- **Praca z dokumentacją** – analiza regulaminów i kryteriów oceny konkretnych programów grantowych

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin
Udział w zajęciach seminaryjnych	15
Analiza regulaminów i przykładowych wniosków grantowych	20
Przygotowanie bibliografii i stanu badań	25
Pisanie wniosku o grant (projekt indywidualny)	40
Recenzowanie wniosków koleżeńskich	10
Przygotowanie prezentacji projektu i CV badacza	10
Konsultacje i poprawki	5
Łączny nakład pracy studenta	125 godz.
Liczba ECTS	5

Kryteria oceny końcowej

Kryteria oceny końcowej

Na ocenę końcową składają się:

1. Kompletny wniosek grantowy - 50%

Student przygotowuje kompletny wniosek o finansowanie projektu filozoficznego:

A. Problem i hipotezy badawcze (15 pkt):

- Trafność i oryginalność problemu badawczego - 5 pkt
- Jasność i precyzja hipotez - 5 pkt
- Wartość poznawcza projektu - 5 pkt

B. Metodologia i harmonogram (15 pkt):

- Adekwatność metod badawczych - 5 pkt
- Realizm harmonogramu - 5 pkt
- Opis narzędzi i zasobów - 5 pkt

C. Wartość naukowa i innowacyjność (10 pkt):

- Innowacyjność projektu - 5 pkt
- Potencjał publikacyjny - 5 pkt

D. Spójność i forma (10 pkt):

- Struktura wniosku - 3 pkt
- Język i precyzja terminologiczna - 4 pkt
- Zgodność z wymogami formalnymi (NCN/NPRH) - 3 pkt

Wniosek grantowy = 50 pkt (maksymalnie)

2. Elementy cząstkowe wniosku - 25%

Student przygotowuje kluczowe elementy wniosku:

A. Stan badań i bibliografia (10 pkt):

- Kompleksowy przegląd literatury - 4 pkt
- Identyfikacja luki badawczej - 3 pkt
- Wykorzystanie specjalistycznych baz danych - 3 pkt

B. CV badacza (5 pkt):

- Opis kompetencji i doświadczenia - 3 pkt
- Plan rozwoju naukowego - 2 pkt

C. Budżet projektu (10 pkt):

- Realność kosztów - 4 pkt
- Uzasadnienie wydatków - 3 pkt
- Efektywne planowanie zasobów - 3 pkt

Elementy cząstkowe = 25 pkt (maksymalnie)

3. Aktywność na zajęciach - 15%

Prowadzący oceniają:

- Udział w dyskusjach i warsztatach - 5 pkt
- Jakość recenzji koleżeńskich (peer review) - 5 pkt
- Analiza przykładowych wniosków grantowych - 5 pkt

Aktywność = 15 pkt (maksymalnie)

4. Prezentacja i obrona projektu (15-20 minut) - 10%

Student prezentuje i broni swojego projektu:

- Jasność przekazu i struktura prezentacji - 4 pkt
- Odpowiedzi na pytania krytyczne - 3 pkt
- Umiejętność argumentowania za wartością projektu - 3 pkt

Prezentacja = 10 pkt (maksymalnie)

Przeliczenie punktów na oceny:

Wniosek (50 pkt) + Elementy cząstkowe (25 pkt) + Aktywność (15 pkt) +
Prezentacja (10 pkt) = Razem 100 pkt

91-100 pkt = ocena 5.0 (bardzo dobry)

81-90 pkt = ocena 4.5 (dobry plus)

71-80 pkt = ocena 4.0 (dobry)

61-70 pkt = ocena 3.5 (dostateczny plus)

51-60 pkt = ocena 3.0 (dostateczny)

0-50 pkt = ocena 2.0 (niedostateczny)

Szczegółowe kryteria oceniania kompletnego wniosku grantowego:

Ocena 5.0 (bardzo dobry) - 47-50 pkt z wniosku:

****Problem i hipotezy:****

- Oryginalny i trafny problem badawczy z zakresu filozofii
- Jasne, precyzyjne hipotezy badawcze
- Wysoka wartość poznawcza i innowacyjność
- Osadzenie w kontekście międzynarodowych badań

****Metodologia:****

- Adekwatne metody badawcze do problemu filozoficznego
- Realistyczny harmonogram realizacji badań
- Precyzyjny opis narzędzi i zasobów (bazy danych, literatura)
- Możliwe do zweryfikowania cele szczegółowe

****Wartość naukowa:****

- Wysoka innowacyjność projektu
- Potencjał publikacyjny w czasopismach międzynarodowych
- Wkład do rozwoju subdyscypliny filozofii
- Możliwość prezentacji na konferencjach

****Spójność i forma:****

- Profesjonalna struktura zgodna ze standardami NCN/NPRH
- Precyzyjny język filozoficzny
- Pełna zgodność z wymogami formalnymi
- Wniosek gotowy do złożenia

Ocena 4.0 (dobry) - 36-42 pkt z wniosku:

****Problem i hipotezy:****

- Dobry problem badawczy
- Poprawne hipotezy
- Dobra wartość poznawcza

****Metodologia:****

- Poprawne metody badawcze
- Realistyczny harmonogram
- Dobry opis narzędzi

****Wartość naukowa:****

- Dobra innowacyjność
- Potencjał publikacyjny krajowy

****Spójność i forma:****

- Poprawna struktura
- Dobry język filozoficzny
- Zgodność z wymogami

Ocena 3.0 (dostateczny) - 26-32 pkt z wniosku:

****Problem i hipotezy:****

- Podstawowy problem badawczy

- Hipotezy wymagają doprecyzowania
- Podstawowa wartość poznawcza

****Metodologia:****

- Podstawowe metody
- Harmonogram wymaga poprawy
- Uproszczony opis narzędzi

****Wartość naukowa:****

- Elementarna innowacyjność
- Ograniczony potencjał publikacyjny

****Spójność i forma:****

- Podstawowa struktura
- Język wymaga poprawy
- Częściowa zgodność z wymogami

Ocena 2.0 (niedostateczny) - 0-25 pkt z wniosku:

- Nieprecyzyjny problem badawczy
- Brak jasnych hipotez
- Nieadekwatne metody
- Nierealistyczny harmonogram
- Brak innowacyjności
- Poważne błędy formalne

Wymagania dotyczące kompletnego wniosku grantowego:

Struktura wniosku (zgodna z NCN/NPRH):

1. Dane podstawowe (tytuł, kierownik, dziedzina)
2. Opis projektu:
 - Problem badawczy i kontekst
 - Cele projektu i hipotezy badawcze
 - Stan badań i bibliografia
 - Metodologia badawcza
 - Harmonogram realizacji
 - Oczekiwane rezultaty (publikacje, konferencje)
3. CV badacza i kompetencje
4. Budżet projektu i uzasadnienie kosztów
5. Znaczenie naukowe i społeczne projektu

Parametry formalne:

- Długość: 10-15 stron (zgodnie z wytycznymi programu)
- Format: wzór NCN, NPRH lub innego programu grantowego
- Bibliografia: minimum 30 pozycji (teksty źródłowe + opracowania)

Programy grantowe do wyboru:

- NCN (Narodowe Centrum Nauki): Preludium, Etiuda, Sonata Bis
- NPRH (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki)
- Fundacje krajowe i zagraniczne
- Stypendia naukowe (NAWA, Fulbright, DAAD)

Wymagania dotyczące prezentacji projektu:

Zakres prezentacji (15-20 minut + dyskusja):

- Problem badawczy i hipotezy
- Stan badań i luka badawcza
- Metodologia i harmonogram
- Oczekiwane rezultaty
- Budżet i uzasadnienie
- Symulowana obrona przed komisją grantową

Warunki zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na minimum 80% zajęć (dopuszczalne 3 godziny nieobecności z 15)
2. Przygotowanie kompletnego wniosku grantowego zgodnego ze standardami NCN/NPRH
3. Przygotowanie elementów cząstkowych (stan badań, CV, budżet)
4. Przygotowanie i wygłoszenie prezentacji projektu
5. Recenzje wniosków koleżeńskich (2-3 recenzje według kryteriów grantowych)
6. Aktywny udział w dyskusjach i warsztatach
7. Uzyskanie minimum 51 punktów (ocena 3.0)

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 1
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1., D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W6, D.1/E.1.W7, D.1/E.1.W8., D.1/E.1.W13., D.1/E.1.W14., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U1. D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U4., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K4., D.1/E.1.K6.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest doskonalenie umiejętności metodycznych związanych z nauczaniem etyki, obejmujących ocenianie, diagnozowanie oraz ewaluację, z jednoczesnym podkreśleniem wychowawczego charakteru tego przedmiotu. Ćwiczenia przyjmują formę warsztatów, w których szczególny nacisk kładzie się na praktyczne zastosowanie metod dydaktycznych charakterystycznych dla edukacji etycznej. Studenci przygotowują i realizują krótkie lekcje, wykorzystując różnorodne techniki aktywizujące uczniów. W toku zajęć uczestnicy opracowują konspekty i scenariusze zajęć dopasowane do specyfiki poszczególnych grup wiekowych, uwzględniając indywidualne potrzeby uczniów.

	Dodatkowo projektują sytuacje dydaktyczne sprzyjające rozwijaniu refleksji moralnej i etycznego myślenia, tworząc atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania. Warsztatowy charakter zajęć pozwala studentom nie tylko poznać zasady i techniki nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, ale także sprawdzić je w praktyce poprzez własne doświadczenie dydaktyczne.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie i prowadzenie lekcji etyki	10
2.	Techniki pracy warsztatowej w edukacji etycznej	4
3.	Praktyczne ujęcie treści etycznych	6
4.	Ocena i wspieranie rozwoju uczniów	6
5.	Etyka w kontekście społeczności szkolnej	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	identyfikuje miejsce etyki w ramowych planach nauczania (1), porównuje jej rolę na różnych etapach edukacyjnych (1), analizuje ciągłość treści i powiązania z innymi przedmiotami (3).	prezentacja
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i	charakteryzuje kompetencje dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela (1), analizuje sposoby komunikacji z uczniami (2, 3), ocenia znaczenie autorytetu i interakcji w procesie dydaktycznym (3, 5).	Projekt indywidualny

	środowiskiem pozaszkolnym;		
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	projektuje realizację treści etycznych dostosowanych do możliwości uczniów (1, 3), analizuje przykłady dobrych praktyk dydaktycznych (2, 3), rozpoznaje i interpretuje typowe błędy uczniowskie (3, 4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	organizuje pracę klasy i grup uczniowskich (2, 4), dostosowuje formy nauczania do zróżnicowanych potrzeb (1, 3), proponuje zadania interdyscyplinarne i projekty (2, 5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów	dobiera środki dydaktyczne do nauczania etyki (2, 4), adaptuje elektroniczne zasoby edukacyjne (4), projektuje proste materiały multimedialne (4).	Dyskusja na zajęciach

	w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;		
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	analizuje znaczenie kompetencji społeczno-emocjonalnych w edukacji etycznej (3), projektuje ćwiczenia rozwijające współpracę i wartości moralne (2, 3), stosuje metody budowania postaw komunikacyjnych (3, 5).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	planuje warsztat pracy nauczyciela (1), ocenia sposoby wykorzystania czasu lekcji (1, 2), analizuje proces oceniania i ewaluacji (4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie	kształtuje pozytywną motywację uczniów (1, 3), rozwija ich krytyczne i logiczne myślenie (3), proponuje zadania sprzyjające systematycznemu uczeniu się (4, 5).	Projekt indywidualny

	przez stymulowanie go do samodzielnej pracy		
D.1/E.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	identyfikuje cele kształcenia w zadaniach szkolnych (1), powiązuje je z podstawą programową i kompetencjami kluczowymi (1, 3).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	wskazuje powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami (1, 3), opracowuje przykłady zadań interdyscyplinarnych (5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U4.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	dostosowuje język i formę komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów (2, 3), modyfikuje polecenia dydaktyczne (4).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	kreuje sytuacje dydaktyczne sprzyjające aktywności uczniów (2, 3), projektuje zadania popularyzujące wiedzę etyczną (1, 5).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	dobiera metody pracy klasy do zróżnicowanych potrzeb uczniów (2, 3), wykorzystuje środki dydaktyczne w nauczaniu (4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	popularyzuje wiedzę etyczną w szkole i środowisku lokalnym (5), inicjuje działania integrujące uczniów wokół wartości moralnych (3, 5).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	promuje krytyczne korzystanie z mediów cyfrowych (4), stosuje zasady poszanowania praw autorskich (4).	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji	kształtuje system wartości uczniów (3), rozwija ich postawy etyczne i komunikacyjne (2, 3), wdraża nawyki kulturalne w praktyce dydaktycznej (5).	Dyskusja na zajęciach

	komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;		
--	--	--	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	25	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe

Termin: w trakcie semestru (4 ćwiczenia po 3 pkt każde)

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt lekcji etyki (3 pkt)
- Scenariusz lekcji z metodami aktywizującymi (3 pkt)
- Materiały dydaktyczne/środki dydaktyczne (3 pkt)
- Symulacja lekcji/mikro-nauczanie (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do zajęć (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach warsztatowych (0-4 pkt)
- Analiza przypadków i dokumentów (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt
WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)
- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0 | 10-12 pkt (41-54%) – 3.0 | 13-15 pkt (55-68%) – 3.5 | 16-18 pkt (69-81%) – 4.0 | 19-20 pkt (82-91%) – 4.5 | 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	K. Ostrowska, W poszukiwaniu wartości, Gdańsk 1998
2.	K. Śleziński, Zarys dydaktyki filozofii, Kraków 2000
3.	Z. Sareło (red.), Etyka w szkole. Jak nauczać, Warszawa 1997
4.	

Literatura uzupełniająca

1.	S.B. Simon, R.C. Hawley, D.D. Britton, Krystalizacja wartości. Ćwiczenia pisemne dla rozwoju osobowego, Toruń - Poznań 1992
2.	M. Węglińska, Jak przygotowywać się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych, Kraków 1998
3.	

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1., D.1/E.1.W2., D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W9., D.1/E.1.W10., D.1/E.1.W11., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.U2., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej metod, form i środków dydaktycznych stosowanych w nauczaniu etyki. Zajęcia mają przygotować do samodzielnego projektowania procesu dydaktycznego, dostosowanego do wieku, potrzeb i możliwości uczniów, a także do świadomego i refleksyjnego pełnienia roli nauczyciela etyki. Wykład obejmuje omówienie podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki nauczania etyki. Prezentowane rozwiązania metodyczne dostosowane są do pracy z uczniami na różnych etapach edukacyjnych.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
--	-------------------	---------------

1.	Filozofia edukacji jako wprowadzenie do metodyki szczegółowej	4
2.	Autonomia nauczyciela - wychowawcy	3
3.	Lekcja etyki jako Wydarzenie	3
4.	Zasady nauczania etyki w szkole podstawowej - uwzględnienie poziomu rozwoju moralnego a dobór metod	4
5.	Metody realizacji podstawy programowej nauczania przedmiotu etyka	4
6.	Tutoring i mentoring w nauczaniu etyki	2
7.	Metody aktywizujące w procesie nauczania etyki w szkole	3
8.	Alternatywne metody nauczania etyki	3
9.	Ocenianie i diagnoza w nauczaniu etyki - konstruowanie narzędzi oceniani	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	Student wyjaśnia miejsce etyki w podstawie programowej i planach nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz jej relacje z innymi przedmiotami humanistycznymi	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	Student omawia podstawę programową etyki, cele wychowawcze i edukacyjne przedmiotu, treści nauczania dostosowane do różnych etapów rozwoju uczniów oraz strukturę wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach, konsultacje, egzamin ustny
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i	Student charakteryzuje kompetencje nauczyciela etyki, znaczenie autorytetu moralnego, zasady komunikacji z	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	uczniami różnych grup wiekowych oraz formy współpracy z rodzicami i środowiskiem szkolnym w kontekście wychowania etycznego	
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student charakteryzuje różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści przedmiotu etyka.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów	Student wymienia specyficzne metody kształcenia etycznego, w tym analizę przypadków moralnych, rozważania nad wartościami oraz znaczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych w nauczaniu etyki.	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;		
D.1/E.1.W10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student omawia specyfikę oceniania w nauczaniu przedmiotu etyka, rodzaje oceniania dostosowane do charakteru przedmiotu oraz funkcje oceny w kształtowaniu postaw etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W11.	egzaminu kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student wyjaśnia metody konstruowania narzędzi oceniania w etyce, w tym testów wiedzy etycznej, sprawdzianów z analizy dylematów moralnych oraz alternatywnych form sprawdzania osiągnięć uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału;	Student analizuje i planuje optymalny rozkład treści programowych etyki w cyklu rocznym i wieloletnim, dostosowując go do specyfiki grup uczniowskich	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny
D.1/E.1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i	Student nawiązuje i utrzymuje konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

	środowiskiem pozaszkolnym;		
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje etyczne i moralne, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie postaw moralnych u uczniów	Dyskusja na zajęciach, egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład (konwersatoryjny), metoda przypadków (case study), analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach ind. i gr.	7	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	20	1,5
	przygotowanie do egzaminu (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	17	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO EGZAMINU:

- Obecność na zajęciach –dopuszczalne nieobecności 2

Na ocenę końcową składają się:

1. Aktywność w dyskusjach na wykładach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do wykładów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

2. Egzamin ustny – 12 pkt

Forma: Egzamin ustny (3 pytania po 4 pkt każde)

Termin: sesja egzaminacyjna

Zakres: Zagadnienia podejmowane na wykładzie (9 bloków tematycznych)

Kryteria oceny każdego pytania (0-4 pkt):

- Znajomość teorii dydaktyki etyki (0-2 pkt)
- Umiejętność zastosowania w praktyce (0-1 pkt)
- Refleksja i krytyczne myślenie (0-1 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)
- Minimum 6 pkt z egzaminu (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0 | 10-12 pkt (41-54%) – 3.0 | 13-15 pkt (55-68%) – 3.5 | 16-18 pkt (69-81%) – 4.0 | 19-20 pkt (82-91%) – 4.5 | 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	W. Kamińska, <i>Metodologiczna konstrukcja dziedziny dydaktyki etyki</i> . Warszawa 2014.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
3.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.
4.	Ł. Krzywoń, <i>Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą</i> . Lublin 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.
5.	M. Bała, J. Jeziorska, S. Zalewska, <i>Pokochoć mądrość</i> Zarys dydaktyki filozofii i etyki, Warszawa 2009.
6.	R. Fisher, <i>Uczymy jak myśleć</i> , Warszawa 1999.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego

- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 2
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Zimowy (co 2 lata)
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W6., D.1/E.1.W7., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”

Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
------------------------	---

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów lekcji i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Integracja międzyprzedmiotowa w nauczaniu etyki - projektowanie i realizacja.	6
2.	Metody aktywizujące w nauczaniu etyki - debata oxfordzka i inne metody aktywizujące,	8
3.	Metodyka realizacji konkretnych treści etycznych - analiza przypadków i błędów uczniowskich	6
4.	Organizacja pracy w klasie podczas lekcji etyki.	6
5.	Diagnoza wiedzy, umiejętności i postaw uczniów. Współpraca ze środowiskiem w wychowaniu etycznym	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> <i>(zna i rozumie/potrafi/jest gotów)</i>	Opis przedmiotowych efektów uczenia się <i>Student...</i> <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i>
---------------	---	--	--

D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student zna i rozumie zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student zna i rozumie różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	Student zna i rozumie metodykę realizacji konkretnych treści etycznych, w tym dobór rozwiązań merytorycznych i metodycznych dostosowanych do różnych grup uczniowskich, rozpoznawanie typowych błędów w rozumowaniu etycznym i ich wykorzystanie w procesie dydaktycznym.	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i	Student zna i rozumie organizację pracy w klasie podczas lekcji etyki, potrzebę indywidualizacji nauczania moralnego, formy pracy specyficzne dla etyki (dylematy moralne, dyskusje etyczne, projekty społeczne) oraz zagadnienia związane z pracą domową w zakresie etyki	Dyskusja na zajęciach

	laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;		
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student zna i rozumie metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	Student zna i rozumie metody kształtowania pozytywnego stosunku uczniów do etyki, rozwijania ich ciekawości w zakresie zagadnień moralnych, aktywności w rozważaniach etycznych oraz motywacji do samodzielnego myślenia o wartościach i normach	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	Student potrafi identyfikować i wykorzystywać powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami szkolnymi, tworząc interdyscyplinarne projekty edukacyjne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi	Student potrafi projektować i przeprowadzać sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie etyki, w tym dylematy moralne, debaty	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające

	zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	etyczne, projekty społeczne oraz inne formy popularyzacji wiedzy etycznej	
D.1/E.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student potrafi nawiązywać i utrzymywać konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	Student potrafi dobierać odpowiednie metody pracy i środki dydaktyczne w nauczaniu etyki, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	Student potrafi rozpoznawać typowe błędy w rozumowaniu etycznym uczniów oraz wykorzystywać je konstruktywnie w procesie kształtowania właściwych postaw moralnych	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	Student potrafi przeprowadzić diagnozę wstępną kompetencji etycznych uczniów, ich systemu wartości oraz gotowości do podejmowania refleksji moralnej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	Student jest gotów do elastycznego dostosowywania metod nauczania etyki do różnych stylów uczenia się i potrzeb indywidualnych uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	Student jest gotów do aktywnego promowania wiedzy etycznej i wartości moralnych wśród uczniów oraz w środowisku szkolnym i pozaszkolnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	Student jest gotów do systematycznego rozwijania u uczniów umiejętności współpracy, dialogu i grupowego rozwiązywania problemów etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	Student jest gotów do stymulowania u uczniów ciekawości wobec zagadnień etycznych, aktywności w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania moralne oraz samodzielności w podejmowaniu decyzji etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych	Student jest gotów do rozwijania u uczniów nawyku systematycznej refleksji etycznej i korzystania z różnych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

	źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	źródeł wiedzy o moralności, w tym zasobów internetowych	
D.1/E.1.K9.	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia swoich kompetencji etycznych i moralnych, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie ich postaw moralnych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	25	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe

Termin: w trakcie semestru (4 ćwiczenia po 3 pkt każde)

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt i scenariusz lekcji etyki (3 pkt)
- Mini-lekcja z metodami aktywizującymi (3 pkt)

- Projekt sytuacji dydaktycznej (dylemat/debata) (3 pkt)
- Narzędzie diagnozy/oceniania (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do warsztatów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach i symulacjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)
- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0 | 10-12 pkt (41-54%) – 3.0 | 13-15 pkt (55-68%) – 3.5 | 16-18 pkt (69-81%) – 4.0 | 19-20 pkt (82-91%) – 4.5 | 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 2
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Zimowy (co 2 lata)
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W3., D.1/E.1.W5., D.1/E.1.W6., D.1/E.1.W7., D.1/E.1.W12., D.1/E.1.W15., D.1/E.1.U3., D.1/E.1.U5., D.1/E.1.U6., D.1/E.1.U7., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K2., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji

	dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
--	--

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów lekcji i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Integracja międzyprzedmiotowa w nauczaniu etyki - projektowanie i realizacja.	6
2.	Metody aktywizujące w nauczaniu etyki - debata oxfordzka i inne metody aktywizujące,	8
3.	Metodyka realizacji konkretnych treści etycznych - analiza przypadków i błędów uczniowskich	6
4.	Organizacja pracy w klasie podczas lekcji etyki.	6
5.	Diagnoza wiedzy, umiejętności i postaw uczniów. Współpraca ze środowiskiem w wychowaniu etycznym	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia zasady integracji treści etycznych z innymi przedmiotami oraz umie analizować, modyfikować i projektować programy nauczania etyki dostosowane do potrzeb uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student omawia różnorodne metody nauczania etyki, w tym metody aktywizujące, metodę projektów, dylematów etycznych, dyskusji filozoficznych oraz zasady doboru metod adekwatnych do treści etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia	Student opisuje metodykę realizacji konkretnych treści etycznych, w tym dobór rozwiązań merytorycznych i metodycznych dostosowanych do różnych grup uczniowskich, rozpoznawanie typowych błędów w rozumowaniu etycznym i ich wykorzystanie w procesie dydaktycznym.	Dyskusja na zajęciach

	się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;		
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	Student omawia organizację pracy w klasie podczas lekcji etyki, potrzebę indywidualizacji nauczania moralnego, formy pracy specyficzne dla etyki (dylematy moralne, dyskusje etyczne, projekty społeczne) oraz zagadnienia związane z pracą domową w zakresie etyki	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy wstępnej postaw etycznych uczniów, sposoby rozpoznawania ich potrzeb w zakresie rozwoju moralnego oraz techniki wspomagania kształtowania dojrzałych postaw etycznych	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych	Student opisuje metody kształtowania pozytywnego stosunku uczniów do etyki, rozwijania ich ciekawości w zakresie zagadnień moralnych, aktywności w rozważaniach etycznych oraz motywacji do samodzielnego myślenia o wartościach i normach	Dyskusja na zajęciach

	źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.		
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	Student identyfikuje i wykorzystuje powiązania treści etycznych z innymi przedmiotami szkolnymi, tworząc interdyscyplinarne projekty edukacyjne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	Student projektuje i przeprowadza sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie etyki, w tym dylematy moralne, debaty etyczne, projekty społeczne oraz inne formy popularyzacji wiedzy etycznej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student nawiązuje i utrzymuje współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie wychowania etycznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	Student dobiera odpowiednie metody pracy i środki dydaktyczne w nauczaniu etyki, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	Student rozpoznaje typowe błędy w rozumowaniu etycznym uczniów oraz wykorzystuje je w procesie kształtowania właściwych postaw moralnych	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	Student przeprowadza diagnozę wstępną kompetencji etycznych uczniów, ich systemu wartości oraz gotowości do podejmowania refleksji moralnej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	Student dostosowuje metody nauczania etyki do różnych stylów uczenia się i potrzeb indywidualnych uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	Student aktywnie promuje wiedzę z zakresu etyki i wartości moralnych wśród uczniów oraz w środowisku szkolnym i pozaszkolnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	Student systematycznie rozwija u uczniów umiejętności współpracy, dialogu i grupowego rozwiązywania problemów etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	Student stymuluje u uczniów ciekawość wobec zagadnień etycznych, zachęca do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na pytania moralne oraz samodzielności w podejmowaniu decyzji etycznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	Student rozwija u uczniów nawyk systematycznej refleksji etycznej i korzystania z różnych źródeł wiedzy o moralności, w tym zasobów internetowych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K9.	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje etyczne i moralne, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie postaw moralnych u uczniów	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe

Termin: w trakcie semestru (4 ćwiczenia po 3 pkt każde)

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt i scenariusz lekcji etyki (3 pkt)
- Mini-lekcja z metodami aktywizującymi (3 pkt)
- Projekt sytuacji dydaktycznej (dylemat/debata) (3 pkt)
- Narzędzie diagnozy/oceny (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do warsztatów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach i symulacjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)

- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0 | 10-12 pkt (41-54%) – 3.0 | 13-15 pkt (55-68%) – 3.5 | 16-18 pkt (69-81%) – 4.0 | 19-20 pkt (82-91%) – 4.5 | 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Realizacja czterech ćwiczeń sprawdzających, każde za 3 pkt. (max. 12 pkt)

Dyskusje na zajęciach. (max. 10pkt)

Dozwolone 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Ocena Punkty Zakres procentowy

niedostateczny (2,0)	0–9 pkt	0–40%
dostateczny (3,0)	10–12 pkt	41–54%
dostateczny plus (3,5)	13–15 pkt	55–68%
dobry (4,0)	16–18 pkt	69–81%
dobry plus (4,5)	19–20 pkt	82–91%
bardzo dobry (5,0)	21–22 pkt	92–100%

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 3
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	(co 2 lata)
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W9., D.1/E.1.W10., D.1/E.1.W11., D.1/E.1.W14., D.1/E.1.U1., D.1/E.1.U2., D.1/E.1.U8., D.1/E.1.U9., D.1/E.1.K3., D.1/E.1.K4., D.1/E.1.K6.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji etycznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje etyki, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia etycznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu wymagającą atmosfery zaufania i otwartości na dialog. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji

	dostosowanych do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem diagnozy potrzeb uczniów. Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu etyki, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu i jego wychowawczej funkcji.
--	--

Treści programowe

(W dużym stopniu uzależnione są od przygotowanych przez studentów tematów esejów i sytuacji dydaktycznych.)

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie procesu dydaktycznego w etyce - identyfikacja celów i zadań	4
2.	Esej filozoficzny w nauczaniu etyki - teoria i praktyka argumentacji	8
3.	Konstruowanie i ocenianie narzędzi sprawdzających argumentację etyczną	8
4.	Ewaluacja jakości kształcenia etycznego i warsztat pracy nauczyciela	6
5.	Stymulowanie badawczej postawy uczniów w zakresie etyki	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student zna i rozumie specyficzne metody kształcenia etycznego, w tym analizę przypadków moralnych, rozważania nad wartościami oraz znaczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych w nauczaniu etyki.	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student zna i rozumie specyfikę oceniania w nauczaniu przedmiotu etyka, rodzaje oceniania dostosowane do charakteru przedmiotu oraz funkcje oceny w kształtowaniu postaw etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W11.	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student zna i rozumie metody konstruowania narzędzi oceniania w etyce, w tym testów wiedzy etycznej, sprawdzianów z analizy dylematów moralnych oraz alternatywnych form sprawdzania osiągnięć uczniów	Dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej	Student zna i rozumie warsztat pracy nauczyciela etyki, właściwe wykorzystanie czasu lekcji, metody ewaluacji jakości kształcenia etycznego oraz konieczność systematycznej analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	Dyskusja na zajęciach

	ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;		
D.1/E.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	Student potrafi identyfikować i formułować zadania dydaktyczne w etyce zgodne z celami kształcenia, wymaganiami podstawy programowej oraz kompetencjami kluczowymi	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału;	Student potrafi przeanalizować i zaplanować optymalny rozkład treści programowych etyki w cyklu rocznym i wieloletnim, dostosowując go do specyfiki grup uczniowskich	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	Student potrafi konstruować i stosować różnorodne narzędzia oceniania w etyce, formułować rzetelne i obiektywne oceny pracy uczniów zarówno klasowej, jak i domowej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U9.	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	Student potrafi projektować i konstruować sprawdziany, testy i inne narzędzia służące ocenie konkretnych umiejętności etycznych uczniów	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K3.	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	Student jest gotów do motywowania uczniów do podejmowania samodzielnych badań nad zagadnieniami etycznymi oraz systematycznej refleksji nad własnym rozwojem moralnym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student jest gotów do kształtowania u uczniów odpowiedzialnych postaw wobec technologii cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej w kontekście etycznym	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	Student jest gotów do systematycznego budowania u uczniów spójnego systemu wartości etycznych, rozwijania dojrzałych postaw moralnych oraz kształtowania kompetencji komunikacyjnych w zakresie dialogu etycznego	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	25	1
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe

Termin: w trakcie semestru (4 ćwiczenia po 3 pkt każde)

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt i scenariusz lekcji etyki (3 pkt)
- Mini-lekcja z metodami aktywizującymi (3 pkt)
- Projekt sytuacji dydaktycznej (dylemat/debata) (3 pkt)
- Narzędzie diagnozy/oceny (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do warsztatów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach i symulacjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)
- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0 | 10-12 pkt (41-54%) – 3.0 | 13-15 pkt (55-68%) – 3.5 | 16-18 pkt (69-81%) – 4.0 | 19-20 pkt (82-91%) – 4.5 | 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. 2024 poz. 996.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Kierunek - wartości: inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, Poznań 2016
2.	Kierunek - dialog : inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2017.
3.	KROK DALEJ... inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2019.
4.	Po drugiej stronie... Inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli etyki, red. A. Płaziak-Janiszewska, A. Skrzypczak, Poznań 2021.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)

(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej 4
Prowadzący	Jan Filcek
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/2026
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W2. D.1/E.1.W8., D.1/E.1.W13., D.1/E.1.U8., D.1/E.1.U9., D.1/E.1.U10., D.1/E.1.U11., D.1/E.1.K1., D.1/E.1.K3., D.1/E.1.K5., D.1/E.1.K7., D.1/E.1.K8., D.1/E.1.K9.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Głównym celem zajęć jest doskonalenie umiejętności metodycznych związanych z nauczaniem etyki, obejmujących ocenianie, diagnozowanie oraz ewaluację, z jednoczesnym podkreśleniem wychowawczego charakteru tego przedmiotu. Ćwiczenia przyjmują formę warsztatów, w których szczególny nacisk kładzie się na praktyczne zastosowanie metod dydaktycznych charakterystycznych dla edukacji etycznej. Studenci przygotowują i realizują krótkie lekcje, wykorzystując różnorodne techniki aktywizujące uczniów. W toku zajęć uczestnicy opracowują konspekty i scenariusze zajęć dopasowane do specyfiki poszczególnych grup wiekowych, uwzględniając indywidualne potrzeby uczniów.

	Dodatkowo projektują sytuacje dydaktyczne sprzyjające rozwijaniu refleksji moralnej i etycznego myślenia, tworząc atmosferę otwartości i wzajemnego zaufania. Warsztatowy charakter zajęć pozwala studentom nie tylko poznać zasady i techniki nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, ale także sprawdzić je w praktyce poprzez własne doświadczenie dydaktyczne.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Planowanie i prowadzenie lekcji etyki	10
2.	Techniki pracy warsztatowej w edukacji etycznej	4
3.	Praktyczne ujęcie treści etycznych	6
4.	Ocena i wspieranie rozwoju uczniów	6
5.	Etyka w kontekście społeczności szkolnej	4
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	identyfikuje podstawę programową, analizuje cele kształcenia i treści nauczania etyki, porównuje treści z różnych etapów edukacyjnych, wskazuje kompetencje kluczowe w edukacji etycznej (1,2)	prezentacja na zajęciach.
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego	projektuje przestrzeń klasy sprzyjającą pracy w grupie, dobiera i wykorzystuje środki dydaktyczne (1,2)	Projekt indywidualny

	przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;		
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	analizuje rolę rozwijania kompetencji społeczno-emocjonalnych (temat 3), proponuje ćwiczenia kształtujące współpracę i wartości etyczne (temat 3), ocenia sposoby budowania postaw komunikacyjnych i kulturowych (temat 3).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	ocenia prace uczniów w sposób merytoryczny i rzetelny, formułuje uzasadnione komentarze (temat 4, 5)	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U9.	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	konstruuje sprawdzian z zakresu etyki (temat 4), opracowuje zadania dostosowane do poziomu grupy (temat 4,5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	rozpoznaje typowe błędy uczniów (temat 3), analizuje ich przyczyny (temat 3), wykorzystuje je do planowania działań dydaktycznych (temat 1–5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	przeprowadza diagnozę wstępną wiedzy i umiejętności ucznia (temat 4), interpretuje wyniki diagnozy (temat 4).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	dostosowuje metody pracy do różnych stylów uczenia się uczniów (temat 2–3), modyfikuje zadania dydaktyczne (temat 4).	Projekt indywidualny
D.1/E.1.K3.	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	zachęca uczniów do podejmowania działań badawczych (temat 3), stosuje metody sprzyjające aktywności poznawczej (temat 1, 2).	Projekt indywidualny

D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	organizuje pracę zespołową uczniów (temat 4), wykorzystuje metody grupowego rozwiązywania problemów (temat 3–4).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	rozwija u uczniów krytyczne myślenie poprzez zadawanie pytań (temat 2–3), konstruuje ćwiczenia wymagające samodzielności poznawczej (temat 3).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	kształtuje nawyk systematycznego uczenia się poprzez różne źródła wiedzy (temat 2), wykorzystuje Internet i multimedia w pracy dydaktycznej (temat 4–5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	stymuluje uczniów do samodzielnego uczenia się (temat 5), proponuje zadania rozwijające kompetencje do uczenia się przez całe życie (temat 5).	Dyskusja i obserwacja na zajęciach.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	25	1
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe (po 3 pkt każde)

Termin: w trakcie semestru

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt i scenariusz lekcji etyki (3 pkt)
- Mini-lekcja z metodami aktywizującymi (3 pkt)
- Projekt sytuacji dydaktycznej (dylemat moralny/debata) (3 pkt)
- Narzędzie diagnozy lub sprawdzian (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do warsztatów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach i symulacjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)

- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0

10-12 pkt (41-54%) – 3.0

13-15 pkt (55-68%) – 3.5

16-18 pkt (69-81%) – 4.0

19-20 pkt (82-91%) – 4.5

21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	1. R. Fisher, Uczymy jak myśleć, Warszawa 1999 2. B. Hiszpańska, Pomóż młodzieży znaleźć wartości - drogowskazy, Warszawa 1994 3. J. Jeziorska, Wybrane metody uczenia się i nauczania, Warszawa 2003 4. J. Kruk, Filozoficzno-pedagogiczne aspekty rozumienia tekstu, Kraków 1998 5. M. Lipman, A.M. Sharp, F.S. Oscanyan, Filozofia w szkole, Warszawa 1996
2.	
3.	

4.	
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	M. Bała, J. Jezierska, S. Zalewska, Pokochać mądrość. Zarys dydaktyki filozofii i etyki.
2.	Sposób na filozofię. Kluczowe zagadnienia z dydaktyki przedmiotowej, J. Grzybowski, A. Jaworska, A. Kazimierczak-Kucharska, A. Norwa, A. Waleszczyński, S. L. Zalewska.
3.	

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej 1
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni (co 2 lata)
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.U1, D.1/E.1.U3, D.1/E.1.U4, D.1/E.1.U5, D.1/E.1.U6, D.1/E.1.U7, D.1/E.1.U8, D.1/E.1.U9, D.1/E.1.U10, D.1/E.1.U11, D.1/E.1.K1, D.1/E.1.K2, D.1/E.1.K3, D.1/E.1.K4, D.1/E.1.K5, D.1/E.1.K6, D.1/E.1.K7, D.1/E.1.K8
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1,5
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia, który(a) zrealizował(a) lub jest w trakcie realizacji wykładu „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej”
Opis i cele przedmiotu	Ćwiczenia mają formę praktycznych warsztatów, w trakcie których studenci zapoznają się z zasadami i technikami nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej. Zajęcia koncentrują się na praktycznym zastosowaniu metod dydaktycznych specyficznych dla edukacji filozoficznej. Studenci w ramach warsztatów przygotowują i przeprowadzają mini-lekcje filozofii, na których wykorzystują różnorodne metody aktywizujące. W ramach zajęć projektują sytuacje dydaktyczne służące rozwijaniu myślenia filozoficznego uczniów, uwzględniając specyfikę przedmiotu. Ćwiczenia obejmują także opracowywanie konspektów i scenariuszy lekcji dostosowanych do programu nauczania.

	Celem zajęć jest rozwijanie zaawansowanych kompetencji w zakresie metodyki, oceniania, diagnozy i ewaluacji w nauczaniu filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki przedmiotu.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do praktyki nauczania filozofii - analiza podstawy programowej i wymagań	4
2.	Projektowanie sytuacji dydaktycznych i konspektów lekcji oraz symulacje mini-lekcji	10
3.	Metody aktywizujące w nauczaniu filozofii - warsztaty praktyczne	8
4.	Diagnoza, ocenianie i ewaluacja w nauczaniu filozofii	6
5.	Ewaluacja i refleksja nad praktyką nauczania	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	identyfikuje i formułuje zadania dydaktyczne z filozofii zgodne z celami kształcenia filozoficznego, wymaganiami podstawy programowej dla szkół ponadpodstawowych oraz kompetencjami kluczowymi w zakresie myślenia krytycznego i argumentacji	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	identyfikuje i wykorzystuje powiązania treści filozoficznych z innymi przedmiotami humanistycznymi,	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	dostosowuje język filozoficzny i sposób komunikacji do poziomu rozwoju intelektualnego uczniów szkół ponadpodstawowych, przekładając na działania abstrakcyjne pojęcia filozoficzne przez konkretne przykłady i analogie	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	projektuje i przeprowadza sytuacje dydaktyczne aktywizujące uczniów w zakresie filozofii, w tym eksperymenty myślowe, dylematy filozoficzne, debaty oraz projekty popularyzujące myślenie filozoficzne	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	nawiązuje i utrzymuje konstruktywną współpracę z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym oraz środowiskiem lokalnym w zakresie promowania myślenia filozoficznego i krytycznego wśród młodzieży	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające

D.1/E.1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	dobiera i stosuje odpowiednie metody pracy oraz środki dydaktyczne w nauczaniu filozofii, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów i specyfikę myślenia abstrakcyjnego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	konstruuje i stosuje różnorodne narzędzia oceniania w filozofii, formułuje rzetelne i obiektywne oceny prac filozoficznych uczniów, uwzględniając specyfikę oceniania myślenia krytycznego i argumentacji	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	projektuje i konstruuje sprawdziany, testy i inne narzędzia służące ocenie konkretnych umiejętności filozoficznych uczniów, w tym rozumienia tekstów filozoficznych, analizy argumentacji i konstruowania własnych rozumowań	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	rozpoznaje typowe błędy w rozumowaniu filozoficznym uczniów oraz konstruktywnie wykorzystywać je w procesie kształtowania właściwych nawyków myślenia krytycznego i logicznego	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	przeprowadza diagnozę wstępną kompetencji filozoficznych uczniów, ich poziomu myślenia abstrakcyjnego oraz gotowości do podejmowania refleksji filozoficznej	Dyskusja na zajęciach, ćwiczenia sprawdzające
D.1/E.1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	dostosowuje metody nauczania filozofii do różnych stylów myślenia i uczenia się uczniów, uwzględniając indywidualne predyspozycje do filozofowania	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	aktywnie promuje wiedzę filozoficzną i myślenie krytyczne wśród uczniów oraz w szerszym środowisku, organizując wydarzenia filozoficzne i projekty popularyzatorskie	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	motywuje uczniów do podejmowania samodzielnych badań filozoficznych, eksploracji problemów egzystencjalnych oraz systematycznej refleksji nad własnymi przekonaniem i wartościami	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów	kształtuje u uczniów krytyczne podejście do informacji w mediach cyfrowych oraz etycznego podejścia do korzystania z	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

	cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	zasobów internetowych w kontekście badań filozoficznych	
D.1/E.1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	systematycznie rozwija u uczniów umiejętności dialogu filozoficznego, współpracy intelektualnej i grupowego rozwiązywania problemów filozoficznych w atmosferze wzajemnego szacunku	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	stwarza możliwości systematycznego budowania u uczniów spójnego systemu wartości filozoficznych, rozwijania dojrzałych postaw refleksyjnych oraz kształtowania kompetencji komunikacyjnych w zakresie dyskursu filozoficznego	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	stymuluje u uczniów ciekawość filozoficzną, zachęca do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na fundamentalne pytania oraz samodzielności w formułowaniu własnych stanowisk filozoficznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,
D.1/E.1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	rozwija u uczniów nawyk systematycznej lektury filozoficznej, krytycznej analizy źródeł i odpowiedzialnego korzystania z zasobów internetowych w badaniach filozoficznych	Dyskusja i obserwacja na zajęciach,

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Symulacja lekcji, metoda przypadków (case study), warsztat konstruowania materiałów, analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	0	
	udział w konsultacjach	0	
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	15	0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	0	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO ZALICZENIA:

- Obecność na zajęciach – dopuszczalne maksymalnie 2 nieobecności

Na ocenę końcową składają się:

1. Cztery ćwiczenia sprawdzające – 12 pkt

Forma: Praktyczne zadania warsztatowe (po 3 pkt każde)

Termin: w trakcie semestru

Rodzaje ćwiczeń:

- Konspekt i scenariusz lekcji filozofii (3 pkt)
- Mini-lekcja z metodami aktywizującymi (3 pkt)
- Projekt sytuacji dydaktycznej filozoficznej (3 pkt)
- Narzędzie diagnozy lub sprawdzian (3 pkt)

2. Aktywność w dyskusjach na zajęciach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do warsztatów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach i symulacjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)

- Minimum 6 pkt z ćwiczeń sprawdzających (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

0-9 pkt (0-40%) – 2.0

10-12 pkt (41-54%) – 3.0

13-15 pkt (55-68%) – 3.5

16-18 pkt (69-81%) – 4.0

19-20 pkt (82-91%) – 4.5

21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	M. Bała, Filozofia w ćwiczeniach, Pelplin 2003.
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.

Literatura uzupełniająca

1.	Ł. Krzywoń, Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą. Lublin 2019.
2.	K. Szymanek, K. A. Wieczorek, A. S. Wójcik, Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów. Warszawa 2012.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej
Prowadzący	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	Letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.1/E.1.W1, D.1/E.1.W2, D.1/E.1.W3, D.1/E.1.W4, D.1/E.1.W5, D.1/E.1.W6, D.1/E.1.W7, D.1/E.1.W8, D.1/E.1.W9, D.1/E.1.W10, D.1/E.1.W11, D.1/E.1.W12, D.1/E.1.W13, D.1/E.1.W14, D.1/E.1.W15, D.1/E.1.U2, D.1/E.1.K9
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Student(ka) kierunku filozofia
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej metod, form i środków dydaktycznych stosowanych w nauczaniu filozofii. Zajęcia mają przygotować do samodzielnego projektowania procesu dydaktycznego, dostosowanego do potrzeb i możliwości uczniów. Wykład obejmuje omówienie podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki nauczania filozofii. Prezentowane rozwiązania metodyczne dostosowane są do realizacji podstawy programowej z filozofii.

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Filozofia edukacji jako wprowadzenie do metodyki szczegółowej	4
2.	Podstawa programowa nauczania filozofii: poziom podstawowy i rozszerzony – analiza	4
3.	Nauczanie filozofii w kontekście innych przedmiotów	2
4.	Programy nauczania filozofii – analiza	3
5.	Lekcja filozofii czy historia idei? Metodyka realizacji treści kształcenia	4
6.	Zasady nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej - uwzględnienie poziomu rozwoju moralnego	2
7.	Metody realizacji podstawy programowej nauczania filozofii	4
8.	Metody aktywizujące w procesie nauczania filozofii	2
9.	Alternatywne metody nauczania filozofii	2
10.	Arkusze maturalne z filozofii - analiza i przygotowanie uczniów	3
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.1/E.1.W1.	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	Student wyjaśnia miejsce filozofii w podstawie programowej dla szkół ponadpodstawowych, jej rolę w kształtowaniu kompetencji kluczowych oraz relacje z innymi przedmiotami humanistycznymi w kontekście przygotowania uczniów do matury i studiów wyższych	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W2.	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	Student omawia podstawę programową filozofii w szkole ponadpodstawowej, cele kształcenia filozoficznego, strukturę wiedzy filozoficznej oraz treści nauczania dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego uczniów w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	Student wyjaśnia teoretyczne podstawy integracji filozofii z innymi przedmiotami, zasady projektowania procesu kształcenia filozoficznego oraz metodykę analizowania, modyfikowania i tworzenia programów nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	Student charakteryzuje specyficzne kompetencje nauczyciela filozofii, znaczenie autorytetu intelektualnego, zasady komunikacji filozoficznej z młodzieżą oraz teoretyczne podstawy moderowania dyskusji filozoficznych i współpracy ze środowiskiem szkolnym	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	Student wymienia różnorodne metody nauczania filozofii, w tym metodę sokratejską, dyskusję filozoficzną, analizę tekstów filozoficznych, eksperymenty myślowe oraz teoretyczne zasady doboru metod adekwatnych do specyfiki myślenia filozoficznego	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki,	Student omawia metodykę nauczania poszczególnych działów filozofii (ontologia, epistemologia, etyka, estetyka, filozofia polityczna), dostosowanie oddziaływań do różnych stylów myślenia uczniów oraz typowe błędy w rozumowaniu filozoficznym i	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	sposoby ich wykorzystania dydaktycznego	
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	Student wyjaśnia specyfikę organizacji zajęć filozoficznych, potrzebę indywidualizacji w nauczaniu myślenia abstrakcyjnego, formy pracy charakterystyczne dla filozofii.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;	Student opisuje zasady organizacji przestrzeni dla zajęć filozoficznych, dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych specyficznych dla filozofii, edukacyjne zastosowania technologii w nauczaniu filozofii.	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	Student charakteryzuje specyficzne metody kształcenia filozoficznego, w tym analizę argumentacji, krytyczną analizę tekstów oraz teoretyczne podstawy odpowiedzialnego wykorzystywania mediów cyfrowych w kontekście filozofii i etyki informacyjnej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	Student przedstawia specyfikę oceniania w nauczaniu filozofii, teoretyczne podstawy różnych rodzajów oceniania myślenia filozoficznego oraz funkcje oceny w rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia i argumentacji uczniów	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W11.	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	Student wyjaśnia teoretyczne podstawy konstruowania narzędzi oceniania w filozofii, w tym egzaminu maturalnego z filozofii, testów rozumienia tekstów filozoficznych oraz alternatywnych form sprawdzania umiejętności filozofowania	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	Student wymienia metody diagnozy poziomu rozwoju myślenia abstrakcyjnego uczniów, sposoby rozpoznawania predyspozycji do filozofowania oraz teoretyczne podstawy wspomagania rozwoju krytycznego myślenia i zdolności argumentacyjnych	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych	Student wyjaśnia rolę filozofii w rozwijaniu umiejętności współpracy intelektualnej, grupowego	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

	uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	rozwiązywania problemów filozoficznych i etycznych oraz teoretyczne podstawy budowania systemu wartości i kształtowania postaw refleksyjnych u uczniów	
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	Student omawia warsztat pracy nauczyciela filozofii, specyfikę wykorzystania czasu na lekcjach filozoficznych, teoretyczne podstawy ewaluacji jakości kształcenia filozoficznego oraz metodykę analizy i oceny własnej pracy dydaktycznej	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	Student wymienia teoretyczne podstawy kształtowania pozytywnego stosunku do filozofii, metody rozwijania ciekawości poznawczej i zdumienia filozoficznego, strategie motywowania do samodzielnego myślenia filozoficznego oraz przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.U2	przeanalizować rozkład materiału;	Student analizuje i planuje optymalny rozkład treści programowych filozofii w cyklu wieloletnim, uwzględniając progresję trudności filozoficznej i specyfikę rozwoju myślenia abstrakcyjnego uczniów	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach
D.1/E.1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	Student w trybie ciągłym doskonali swoje kompetencje filozoficzne oraz pełni rolę wzorca intelektualnego dla	egzamin ustny, dyskusja na zajęciach

		uczniów, podejmując odpowiedzialność za kształtowanie ich postawy filozoficznej i motywacji do samodzielnego myślenia	
--	--	---	--

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Wykład (konwersatoryjny), metoda przypadków (case study), analiza dokumentów.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	1	
	udział w konsultacjach	7	
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>	20	1,5
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>	17	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

WARUNEK DOPUSZCZENIA DO EGZAMINU:

- Obecność na zajęciach – brak informacji o dopuszczalnych nieobecnościach

Na ocenę końcową składają się:

1. Aktywność w dyskusjach na wykładach – 10 pkt

Ocena ciągła przez semestr

Kryteria:

- Przygotowanie do wykładów (0-4 pkt)
- Aktywność w dyskusjach (0-4 pkt)
- Analiza przypadków (case study) (0-2 pkt)

2. Egzamin ustny – 12 pkt

Forma: Egzamin ustny (3 pytania po 4 pkt każde)

Termin: sesja egzaminacyjna

Zakres: Zagadnienia z wykładu (dydaktyka filozofii, podstawa programowa, metody)

Kryteria oceny każdego pytania (0-4 pkt):

- Znajomość teorii dydaktyki filozofii (0-2 pkt)
- Umiejętność zastosowania w praktyce (0-1 pkt)
- Refleksja i krytyczne myślenie (0-1 pkt)

ŁĄCZNIE DO ZDOBYCIA: 22 pkt

WARUNEK ZALICZENIA:

- Minimum 10 pkt łącznie (41%)
- Minimum 6 pkt z egzaminu (50% z 12 pkt)

Skala ocen końcowa:

- 0-9 pkt (0-40%) – 2.0
- 10-12 pkt (41-54%) – 3.0
- 13-15 pkt (55-68%) – 3.5
- 16-18 pkt (69-81%) – 4.0
- 19-20 pkt (82-91%) – 4.5
- 21-22 pkt (92-100%) – 5.0

Literatura obowiązkowa

1.	K. Śleziński, Zarys dydaktyki filozofii, Kraków 2000
2.	Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, Dz.U. 2024 poz. 1019.
3.	Ł. Krzywoń, Filozofuj z dziećmi. Poradnik do prowadzenia filozoficznych dociekań z dziećmi i młodzieżą, Lublin 2019.

Literatura uzupełniająca

1.	M. Lipman, A.M. Sharp, F.S. Oscanyan, Filozofia w szkole, Warszawa 1996
2.	R. Fisher, Uczymy jak myśleć, Warszawa 1999
3.	M. Bała, J. Jeziorska, S. Zalewska, Pokochać mądrość Zarys dydaktyki filozofii i etyki, Warszawa 2009.
4.	M. Bała, Filozofia w ćwiczeniach, Pelplin 2003.

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
 - ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
 - lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
 - wykład kierunkowy
 - wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
 - seminarium dyplomowe
- (sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*

- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka etyki – szkoła podstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki etyki w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły podstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje etyki pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap aktywny

	(samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela etyki w szkole podstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 6-14 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły podstawowej w zakresie edukacji etycznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu etyka w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły podstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole podstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania etyki w szkole podstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje etyki dla uczniów szkoły podstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji etycznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie etyki	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka etyki – szkoła podstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki etyki w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły podstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje etyki pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap aktywny

	(samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela etyki w szkole podstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 6-14 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły podstawowej w zakresie edukacji etycznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu etyka w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły podstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole podstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania etyki w szkole podstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje etyki dla uczniów szkoły podstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji etycznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie etyki	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (<i>czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...</i>)		
	przygotowanie do zaliczenia (<i>np. czytanie, prezentacja, projekt, ...</i>)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: dydaktyka filozofii – szkoła ponadpodstawowa
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	D.2/E.2.W1., D.2/E.2.W2., D.2/E.2.W3., D.2/E.2.U1., D.2/E.2.U2., D.2/E.2.U3., D.2/E.2.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	praktyki
Liczba godzin	60
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej” oraz ukończył minimum 30 godz. ćwiczeń „Dydaktyka nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe z dydaktyki filozofii w szkole mają charakter ćwiczeń terenowych realizowanych w rzeczywistych warunkach szkolnych, które umożliwiają konfrontację nabytej wiedzy teoretycznej z praktyką pedagogiczną. W ramach 60-godzinnych praktyk studenci poznają specyfikę organizacji i funkcjonowania szkoły ponadpodstawowej, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczną oraz realizują samodzielnie zaprojektowane lekcje filozofii pod nadzorem doświadczonych nauczycieli-opiekunów. Praktyki obejmują zarówno etap obserwacyjny (hospitacje lekcji), jak i etap

	aktywny (samodzielne prowadzenie zajęć), co zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy zawodowej. Celem praktyk jest przygotowanie studentów do kompetentnego pełnienia roli nauczyciela filozofii w szkole ponadpodstawowej poprzez zdobycie praktycznych umiejętności dydaktyczno-wychowawczych oraz doświadczenia w pracy z uczniami w wieku 15-19 lat
--	---

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Zapoznanie się z treścią programu nauczania i zestawem obowiązujących do jego realizacji podręczników. Poznanie bazy dydaktycznej szkoły do realizacji programu, kryteria oceniania (WSO i PSO)	3
2.	Udział w 18 lekcjach prowadzonych przez nauczycieli przedmiotu i obserwowanie czynności przez nich podejmowanych zwłaszcza: toku lekcji, zastosowanych form i metod pracy, zastosowanych pomocy dydaktycznych, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, sposobów aktywizowania uczniów, sposobów oceniania uczniów, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działań zapewniających bezpieczeństwo i dyscyplinę. Omówienia obserwowanych zajęć z nauczycielem prowadzącym z uwzględnieniem realizacji zamierzonych celów oraz zaplanowanych działań	18
3.	Zaplanowanie, przygotowanie i przeprowadzenie 18 lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowany scenariusz z uwzględnieniem: celów, metod, form pracy oraz środków dydaktycznych, organizacji lekcji, wykorzystania środków multimedialnych oraz technologii informacyjnej – rozwijania samodzielnego zdobywania wiedzy, organizacji pracy uczniów w grupach zadaniowych, diagnozowania poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, indywidualnej pracy z uczniami, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, podejmowania działań wychowawczych w procesie pracy dydaktycznej. Omawianie przeprowadzonych zajęć edukacyjnych z nauczycielem obserwującym te zajęcia i dyskusji wokół w/w zagadnień.	36
4.	Konsultacje z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, psychologiem i z innymi specjalistami pracującymi z uczniami.	1
5.	Podsumowanie praktyk – konsultacja z opiekunem i dyrektorem szkoły (placówki). Przekazanie wniosków z konfrontacji wiedzy teoretycznej z praktyką.	2
	Łącznie godzin:	60

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	omawia specyfikę zadań dydaktycznych szkoły ponadpodstawowej w zakresie edukacji filozoficznej, cele kształcenia moralnego uczniów oraz rolę przedmiotu filozofia w systemie edukacji ogólnej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	wyjaśnia organizację pracy dydaktycznej szkoły ponadpodstawowej, strukturę organizacyjną, zasady planowania procesu kształcenia, rozkład zajęć oraz specyfikę pracy zespołów przedmiotowych w zakresie edukacji humanistycznej.	obserwacja uczestnicząca
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	charakteryzuje rodzaje dokumentacji dydaktycznej w szkole ponadpodstawowej, m.in.: dziennik lekcyjny, plany wynikowe, konspekty lekcji, dokumentację oceniania, karty pracy ucznia.	ocena opiekuna praktyk
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	przeprowadza systematyczną obserwację lekcji, analizuje metody nauczania stosowane przez nauczyciela, ocenia efektywność różnych form pracy z uczniami oraz formułuje wnioski dotyczące doskonalenia procesu nauczania filozofii w szkole ponadpodstawowej.	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,

D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	samodzielnie planuje i przeprowadza lekcje filozofii dla uczniów szkoły ponadpodstawowej, dostosowując treści programowe, metody nauczania i formy pracy do wieku i poziomu rozwoju uczniów oraz specyfiki edukacji filozoficznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli. akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- - pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	krytycznie analizuje sytuacje wychowawcze i dydaktyczne występujące podczas lekcji, identyfikuje problemy pedagogiczne, formułuje propozycje rozwiązań oraz reflektuje się nad własnymi doświadczeniami nauczycielskimi w kontekście teorii pedagogicznej	analiza krytyczna hospitowanych zajęć, dyskusja z opiekunem praktyk,
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	aktywnie współpracuje z opiekunem praktyk i nauczycielami szkoły, bierze pod uwagę konstruktywną krytykę, systematycznie doskonali swoje kompetencje nauczycielskie oraz odpowiedzialnie podchodzi do procesu kształcenia uczniów w zakresie filozofii	ocena współpracy przez opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	60	2
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Dokumentacja szkolna, m.in. Regulamin Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, programy: profilaktyczny i wychowawczy, dokumenty zespołu przedmiotów humanistycznych.
----	---

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

*** lista rodzajów zajęć**

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nauczycielskie praktyki zawodowe: psychologiczno-pedagogiczne
Pełnomocnik ds. praktyk	dr Andrzej Waleszczyński
Wydział	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
Kierunek	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia licencjackie / II stopnia magisterskie
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Moduł specjalnościowy/ścieżka (jeśli dotyczy)	Nauczyciel filozofii / Nauczyciel etyki / Nauczyciel etyki i filozofii
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nd.
Rok akademicki	2025/26
Rok studiów	1-3(I)/ 1-2(II)
Semestr	zimowy/letni
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, obowiązkowy z grupy do wyboru)	Obowiązkowy dla modułu kształcenia nauczycielskiego
Odniesienie efektów uczenia się dla standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (symbole)	B.3.W1., B.3.W2., B.3.W3., B.3.U1., B.3.U2., B.3.U3., B.3.U4., B.3.U5., B.3.U6., B.3.K1.
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Praktyki
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Student(ka) zrealizował(a) wykład „Pedagogika ogólna” i „Psychologia”.
Opis i cele praktyk	Nauczycielskie praktyki zawodowe psychologiczno-pedagogiczne zapoznają studentów z organizacją i funkcjonowaniem szkoły jako instytucji edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praktyki mają charakter obserwacyjno-analityczny z elementami aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły. Studenci poznają strukturę organizacyjną placówki, dokumentację programową oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom. Przygotowanie studentów do świadomego i kompetentnego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych nauczyciela

	poprzez poznanie organizacji szkoły oraz zdobycie podstawowych umiejętności obserwacji i analizy procesów pedagogicznych zachodzących w środowisku szkolnym.
--	--

Treści programowe

	Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1.	Poznanie środowiska szkolnego i dokumentacji placówki	6
2.	Obserwacja pracy wychowawczej i zasad bezpieczeństwa	8
3.	Analiza integracji działań dydaktyczno-wychowawczych	8
4.	Obserwacja działań pozalekcyjnych i przygotowanie własnych działań	6
5.	Samodzielne działania wychowawcze i ewaluacja doświadczeń	2
	Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela <i>Absolwent...</i> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <i>Student...</i>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
B.3.W1.	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	identyfikuje i charakteryzuje podstawowe zadania szkoły w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, analizuje specyfikę funkcjonowania placówki oświatowej w wymiarze społecznym	ocena opiekuna praktyk
B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego	omawia strukturę organizacyjną szkoły, interpretuje dokumenty programowe placówki, wyjaśnia cele i założenia programu wychowawczo-profilaktycznego oraz przedstawia zasady funkcjonowania doradztwa zawodowego w szkole	ocena opiekuna praktyk
B.3.W3.	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	wymienia i objaśnia procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole, identyfikuje zagrożenia dla uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz opisuje zasady nadzoru pedagogicznego podczas zajęć i wycieczek	ocena opiekuna praktyk
B.3.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	obserwuje i analizuje metody pracy wychowawczej nauczyciela, ocenia skuteczność różnych form oddziaływań wychowawczych, formułuje wnioski dotyczące doskonalenia pracy wychowawczej	ocena opiekuna praktyk
B.3.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo- - wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	analizuje sposób łączenia celów dydaktycznych z wychowawczymi podczas lekcji, identyfikuje metody kształtowania postaw uczniów w trakcie nauczania przedmiotowego	ocena opiekuna praktyk
B.3.U3.	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej	analizuje proces podejmowania decyzji dotyczących uczniów, obserwuje	ocena opiekuna praktyk

	obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	współpracę nauczycieli oraz pracy zespołowej w szkole	
B.3.U4.	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- - wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	obserwuje i analizuje sposoby sprawowania opieki nad uczniami poza salą lekcyjną, identyfikuje i dobiera metody zapobiegania konfliktom oraz opisuje organizację zajęć pozalekcyjnych	ocena opiekuna praktyk
B.3.U5.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	projektuje scenariusz zajęć wychowawczych dostosowany do potrzeb klasy, przeprowadza działania wychowawcze oraz ewaluje skuteczność zastosowanych działań wychowawczych	ocena opiekuna praktyk
B.3.U6.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	identyfikuje i opisuje sytuacje wychowawcze wymagające interwencji, analizuje przyczyny problemów behawioralnych uczniów, proponuje rozwiązania trudnych sytuacji pedagogicznych	ocena opiekuna praktyk
B.3.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy	wykazuje gotowość do aktywnej współpracy z opiekunem praktyk, inicjuje rozmowy z nauczycielami w celu pogłębienia wiedzy pedagogicznej	ocena opiekuna praktyk

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

n/d

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	1

praca własna	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

1. Ocenianie efektów uczenia się

Podczas praktyk studenci są oceniani przez opiekuna praktyk (nauczyciela–mentora w placówce). Ocena dotyczy poszczególnych efektów uczenia się wymaganych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Każdy efekt uczenia się oceniany jest w skali 1–5, gdzie:

- 1 – efekt nieosiągnięty,
- 2 – efekt osiągnięty na poziomie minimalnym,
- 3 – efekt osiągnięty w stopniu dostatecznym,
- 4 – efekt osiągnięty w stopniu dobrym,
- 5 – efekt osiągnięty w stopniu bardzo dobrym.

2. Ocena końcowa opiekuna praktyk

Po dokonaniu oceny częściowej poszczególnych efektów uczenia się, opiekun praktyk wystawia ocenę końcową za całość praktyk. Ocena ta stanowi podstawę dalszej oceny studenta(ki) na uczelni.

3. Ocena ostateczna na uczelni

Pełnomocnik dziekana ds. praktyk wystawia ocenę ostateczną. Podstawą tej oceny jest ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyk. W sytuacjach wyjątkowych, gdy ocena końcowa opiekuna praktyk nie jest dostępna, pełnomocnik ustala ocenę na podstawie ocen częściowych za poszczególne efekty uczenia się.

4. Warunki konieczne

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest brak oceny 1 za jakikolwiek efekt uczenia się. Oznacza to, że wszystkie wymagane efekty muszą być osiągnięte co najmniej na poziomie 2.

5. Skala ocen ostatecznych

Średnia ocen (z oceny końcowej lub w wyjątkowych przypadkach ze średniej częściowych) przeliczana jest na ocenę w następującej skali:

- 2,00 – 3,30 → dostateczny (dst)
- >3,30 – 3,80 → dostateczny plus (dst+)
- >3,80 – 4,30 → dobry (db)
- >4,30 – 4,70 → dobry plus (db+)
- >4,70 – 5,00 → bardzo dobry (bdb)

Literatura obowiązkowa

1.	Szkolny program profilaktyczny i wychowawczy
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	Karta Nauczyciela – tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 986)
2.	Prawo oświatowe – tekst jednolity

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)